

Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése

TOP_Plusz-3.3.2-21

Rövid összefoglaló

Ki nyújthat be támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 1.1 és 1.2 fejezetében)	A Felhívás 1.1. pontja szerinti GFO kóddal rendelkező szervezetek nyújthatnak be támogatási kérelmet, amelyek: - tulajdonában, vagy vagyonkezelésében lévő ingatlanban az egészségügyi alapellátást vagy járóbeteg-szakellátást nyújtó egészségügyi szolgáltató működik. - kizárólagos tulajdonában áll az ingatlan, ahol a prehospitalis sürgősségi feladatot ellátó, működési engedéllyel rendelkező egészségügyi szolgáltató működik. - a szociális alapszolgáltatást és gyermekjóléti alapellátást nyújtó intézmények fenntartói/fenntartói jogok gyakorlását ellátó szervezet vagy az épületek tulajdonosai.
Nyújthat be támogatási kérelmet konzorcium? (Részletes információk a felhívás 1.1 fejezetében)	A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség.
Milyen tevékenységek támogathatóak? (Részletes információk a felhívás 2. fejezetében)	Jelen felhívás keretében a jó minőségű közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása érdekében egészségügyi alapellátás, járóbeteg szakellátás, prehospitalis sürgősségi ellátás, valamint szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások fejlesztése támogatható.
Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 1.3 fejezetében)	Megyéenként eltérő benyújtási dátum lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.
Mennyi támogatást lehet igényelni? (Részletes információk a felhívás 3. fejezetében)	Megyéenként eltérő minimum és maximum támogatási összeg lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.
A támogatás visszatérítendő vagy vissza nem térítendő? (Részletes információk a felhívás 3. fejezetében)	A támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül.
Kell-e önerő a projekthez? (Részletes információk a felhívás 7.2. fejezetében)	Nem.
Mekkora mértékű előleg igényelhető? (Részletes információk a felhívás 7.1. fejezetében)	Akár 100%, a Felhívás 7.1 pontja szerinti feltételek teljesülése esetén.
Mennyi a projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam? (Részletes információk a felhívás 4. fejezetében)	A projekt fizikai befejezésére a megkezdésétől számított legfeljebb 36 hónap áll rendelkezésre.
Hol valósítható meg a projekt?	A kevésbé fejlett régiók esetében a felhívás mellékletét képező területspecifikus mellékletek szerinti megyék településein, kivéve a megyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városokat és várostérségeket, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.
Várhatóan hány projekt kap támogatást?	Megyéenként eltérő számú projekt támogatása lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.

A felhívás

- meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg, összes elszámolható költség alapon¹, 57 167 970 000 Ft. A területi egység számára rendelkezésre álló forrás meghatározása és a támogatási kérelmek várható darabszáma a felhívás területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.
- a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében a Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága által kerül meghirdetésre az 1652/2021. (IX. 21.) számú kormányhatározatban szereplő éves fejlesztési keret alapján,
- forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja,
- keretében beérkezett kérelmekről az irányító hatóság TKR eljárásrend szerint hoz döntést. A döntés-előkészítés során az irányító hatóság Döntés-előkészítő Bizottságot állít fel.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a Felhívás, az Általános Útmutató a 2021-2027-es programozási időszakban meghirdetett felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: „ÁÚF 21-27”), az Elszámolási Útmutató, a támogatási kérelem adatlapja és mellékletei együttesen tartalmazzák a támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt. Az irányító hatóság és a Miniszterelnökség a dokumentumok változtatási jogát fenntartja. A módosításokról minden esetben közleményt jelentetünk meg, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.palyazat.gov.hu honlapon megjelenő közleményeket!

Az irányító hatóság az „ÁÚF 21-27”-ben és az Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános szabályoknál meghatározhat szigorúbb feltételeket a Felhívásban, ezért ha a Felhívásban szereplő információ eltér az „ÁÚF 21-27”-ben, vagy az Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános előírásoktól, akkor a Felhívásban szabályozottak az irányadók.

A támogatási kérelem elkészítése, benyújtása, a támogatott projekt végrehajtása során irányadó jogszabály a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet (a felhívásban a továbbiakban: Korm. rendelet).

¹Az operatív programban rögzítettek alapján.

Tartalomjegyzék

1. A támogatási kérelem benyújtásának feltételei	5
1.1. Ki nyújthat be támogatási kérelmet?.....	5
1.2. Ki nem nyújthat be támogatási kérelmet?.....	7
1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?	8
1.4. Hogyan lehet benyújtani a támogatási kérelmet?.....	8
2. A projekttel kapcsolatos elvárások	8
2.1. Milyen tevékenységek támogathatók?.....	8
2.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása.....	11
2.3. Milyen műszaki, szakmai elvárásoknak feleljen meg a projekt?	12
2.4. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások	26
3. A finanszírozással kapcsolatos információk.....	27
3.1. Vissza kell-e fizetni a támogatást?	27
3.2. Mennyi a projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége?.....	27
3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni?	28
4. A projektvégrehajtás időtartama	28
4.1. Mikor kezdhető meg a projekt?.....	28
4.2. Mikorra kell befejezni a projektet?	28
5. Mérföldkövek, indikátorok.....	28
5.1. Hány mérföldkövet kell tervezni?	28
5.2. Milyen indikátorok teljesítéséhez kell hozzájárulni?	29
6. Projektvégrehajtással kapcsolatos egyéb elvárások	31
6.1. Mire nem kapható támogatás?	31
6.2. Milyen további szakmai elvárásoknak kell megfelelni a megvalósítás során?	33
6.3. Kell-e közbeszerzést lefolytatni?	36
6.4. Milyen feltételei vannak az ingatlanfejlesztésnek?	37
6.5. Hol találhatóak a biztosítéknyújtásra vonatkozó elvárások?	37
6.6. Milyen elvárások vannak az Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatban?	37
6.7. Hogyan kell az adatokat gyűjteni ESZA+, illetve MMIA támogatás esetén?	37
6.8. A projekt megvalósítása után milyen kötelezettségeim lesznek?	37
7. Elszámolhatóság	37
7.1. Mennyi előleg igényelhető?	38
7.2. Mekkora önerő kell a projekthez?.....	39
7.3. Melyek az elszámolható költségek?	39
7.3.1. Milyen egyszerűsített elszámolási mód alkalmazandó?.....	41
7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak?.....	42
7.5. Melyek az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások?	45
7.6. Milyen költségek nem számolhatók el?	46
8. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok.....	47

8.1. Milyen eljárásrend alapján történik a támogatási kérelmek kiválasztása?	47
8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok?	47
9. Az állami támogatásokra vonatkozó szabályok	49
9.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések	49
9.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok	49
10. További információk	49
10.1. Milyen adatkezelési kötelezettségek vannak?	49
10.2. További dokumentumok	50
11. Ügyfélszolgálatok elérhetősége	50
12. Csatolandó mellékletek listája	51
12.1. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási kérelemhez?	51
12.2. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási szerződéshez?	52
12.3. Milyen dokumentumokat kell csatolni az első kifizetési kérelemhez?	52
13. A felhívás szakmai mellékletei	52
13.1. A felhívás indokoltsága és az OP-hoz való illeszkedése	52
13.2. A felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok:	54
13.3. További mellékletek	55

1. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

1.1. Ki nyújthat be támogatási kérelmet?

A) Egészségügyi alapellátás fejlesztése esetén:

A felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be:

- a1) Központi költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 311, 312);
- a2) Helyi önkormányzat (GFO 321);
- a3) Helyi önkormányzatok társulása (GFO 327);
- a4) Helyi önkormányzati költségvetési szerv (GFO 322);
- a5) Helyi önkormányzat/helyi önkormányzatok társulása által létrehozott gazdasági társaság, amelyben az önkormányzat/társulás többségi tulajdonrészszel² rendelkezik (GFO 11, 572, 573, 575, 576);
- a6) Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű civil szervezetek a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 529, 560; 563, 565, 569);
- a7) Közalapítvány (GFO 561);
- a8) Egyházi jogi személy (GFO 55);
- a9) Egyéb, jogi személyiségű non-profit szervezetek (GFO 591, 599).

Támogatási kérelmet azon támogatást igénylők nyújthatnak be, amelyek tulajdonában, vagy vagyonkezelésében, állami tulajdon esetén vagyonkezelésében, használatában lévő ingatlanban az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5. § (1) bekezdésének a) – e) pontja szerinti valamely feladatot ellátó, működési engedéllyel és NEAK finanszírozási szerződéssel, területi ellátási kötelezettséggel rendelkező egészségügyi szolgáltató működik, vagy a projekt eredményeképpen működni fog.

Amennyiben a beruházással érintett egészségügyi szolgáltatást nem a helyi önkormányzat, vagy helyi önkormányzatok társulása működteti, úgy az egészségügyi szolgáltató és az önkormányzat között létrejött egészségügyi ellátásra vonatkozó megállapodást csatolni szükséges a támogatási kérelemhez.

Ha nem az önkormányzat kívánja megvalósítani a beruházást, az említett, egészségügyi ellátásra vonatkozó megállapodás mellett az egészségügyi alapellátás szolgáltatására kötelezett helyi önkormányzat támogató nyilatkozata szükséges arról, hogy a projekt megvalósításához hozzájárul és a projekt megvalósítási idejét követően legalább a projekt fenntartási időszakának végéig biztosítja a támogatást igénylőnél az általa nyújtott szolgáltatást.

Jelen felhívás keretében ugyanarra az egészségügyi szolgáltatóra/szolgáltatásra és/vagy ugyanazon épület fejlesztésére csak egy támogatási kérelem nyújtható be. Újabb támogatási kérelem beadása abban az esetben lehetséges, amennyiben az előző támogatási kérelme elutasításra vagy visszavonásra került.

A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség.

Amennyiben a projekt egy háziorvosi/fogorvosi/védőnői praxishoz/körzethez tartozó több település háziorvosi/házi gyermekorvosi/fogorvosi/védőnői rendelőinek/tanácsadóinak fejlesztését célozza, a projektjavaslat benyújtására **kizárólag konzorciumi formában van lehetőség**. Ebben az esetben a háziorvosi/fogorvosi/védőnői praxis/körzet **elsődleges ellátási helyét (székhelyét)** biztosító önkormányzat jogosult a támogatási kérelmet benyújtani konzorciumban a fejlesztéssel érintett praxishoz/körzethez tartozó települési önkormányzattal/önkormányzatokkal. Több településre kiterjedő ellátás esetén a körzet székhelyét az érintett települési önkormányzatok erre irányuló megállapodásukban határozzák meg³.

Amennyiben a praxishoz/körzethez tartozó települések nem mindegyikén valósul meg fejlesztés, a fejlesztéssel ilyen módon közvetlenül nem érintett településnek nem szükséges a konzorciumban részt vennie, azonban csatolni szükséges a támogatási kérelemhez a praxishoz/körzethez tartozó, de a konzorciumban nem résztvevő települések támogató nyilatkozatát is.

² Amennyiben a tulajdoni hányada eléri legalább az 51%-ot.

³ 2015. évi CXXIII. törvény 6. § (1) bekezdése

Amennyiben a praxishoz/körzethez tartozó települések közül csak egyetlenegy település kíván támogatási kérelmet benyújtani, abban az esetben is csatolni szükséges a praxishoz/körzethez tartozó további települések nyilatkozatát. Amennyiben a praxis/körzet elsődleges ellátási helyét biztosító település önkormányzata nem kíván részt venni a fejlesztésben, úgy a konzorcium vezetését átadhatja más, támogatást igénylői körbe tartozó szervezetnek, de ebben az esetben is csatolni szükséges az elsődleges ellátási helyét biztosító önkormányzat támogató nyilatkozatát.

B) Egészségügyi járóbeteg szakellátás esetén:

A felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be:

- b1) Helyi önkormányzat (GFO 321);
- b2) Helyi önkormányzatok társulása (GFO 327);
- b3) Helyi önkormányzati költségvetési szerv (GFO 322);
- b4) Helyi önkormányzat/helyi önkormányzatok társulása által létrehozott gazdasági társaság, amelyben az önkormányzat/társulás többségi tulajdonrészrel rendelkezik (GFO 11, 572, 573, 575, 576).

Támogatási kérelmet azon támogatást igénylők nyújthatnak be, amelyek tulajdonában vagy vagyonkezelésében lévő ingatlanban az egészségügyi járóbeteg szakellátási feladatot ellátó, működési engedéllyel és NEAK finanszírozási szerződéssel rendelkező egészségügyi szolgáltató működik.

Egészségügyi járóbeteg szakrendelő által benyújtott támogatási kérelemhez csatolni szükséges az intézmény fenntartójának/tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozatát, amely támogatja a tervezett fejlesztés megvalósítását.

Jelen felhívás keretében ugyanarra az egészségügyi járóbeteg-szakellátásra és/vagy ugyanazon épület fejlesztésére csak egy támogatási kérelem nyújtható be. Újabb támogatási kérelem beadása abban az esetben lehetséges, amennyiben az előző támogatási kérelme elutasításra vagy visszavonásra került.

A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség.

C) Prehospitális sürgősségi ellátások esetén:

A felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be:

- c1) Helyi önkormányzat (GFO 321);
- c2) Helyi önkormányzatok társulása (GFO 327).

Támogatási kérelmet azon támogatást igénylők nyújthatnak be, amelyek kizárólagos tulajdonában áll az ingatlan, ahol a prehospitális sürgősségi feladatot ellátó, működési engedéllyel rendelkező egészségügyi szolgáltató működik.

A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség.

D) Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások esetén:

A Felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be, az intézmények **fenntartói/fenntartói jogok gyakorlását ellátó szervezet vagy az épületek tulajdonosai**, amennyiben az alábbi támogatást igénylők körébe tartoznak:

- d1) Helyi önkormányzatok és társulásaik (GFO 321; 327);
- d2) Helyi és országos nemzetiségi önkormányzatok és társulásai (GFO 351; 353; 371; 373);
- d3) Önkormányzat többségi tulajdonában⁴ lévő gazdasági társaság (GFO 11);
- d4) Egyházi jogi személy (GFO 55);
- d5) Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű civil szervezetek a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 529, 560; 563, 565, 569);
- d6) Közalapítvány (GFO 561);
- d7) Nonprofit gazdasági társaság, szervezet (GFO 572; 573; 575; 576; 599).

A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség.

⁴ Amennyiben a tulajdoni hányada eléri az 51%-ot.

A támogatási kérelmet benyújthatja az **intézmény fenntartója**, amennyiben a lehetséges támogatást igénylők körébe tartozik. Ha az intézmény fenntartója különbözik az intézménynek helyet adó épület tulajdonosától, abban az esetben az épület tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata szükséges a támogatási kérelem benyújtásakor.

A támogatási kérelmet benyújthatja az **intézménynek helyt adó épület tulajdonosa**, amennyiben a tulajdonos és a fenntartó is a fenti támogatást igénylők körébe tartozik. Ha az intézménynek helyt adó épület tulajdonosa különbözik az intézmény fenntartójától, abban az esetben az intézmény fenntartójának hozzájáruló nyilatkozata szükséges a támogatási kérelem benyújtásakor.

Amennyiben **bérelt épületben** történik a fejlesztés, és a bérelt épület tulajdonosa nem tartozik a támogatást igénylők körébe, a támogatási kérelem benyújtására kizárólag a fenntartó jogosult. A fenntartónak ebben az esetben is a támogatást igénylők körébe kell tartoznia.

Csak eszközbeszerzést tartalmazó támogatási kérelem benyújtására csak az intézmény fenntartója jogosult, akinek a támogatást igénylők körébe kell tartoznia.

Egy szociális alapszolgáltatás/gyermekjóléti alapellátás egy székhelyének/telephelyének fejlesztésére egy támogatási kérelem nyújtható be. Egy projektben szükséges benyújtani az egy telephelyre vonatkozó eszközbeszerzést és infrastrukturális fejlesztést!

Az A), B), C), D) főtevékenységhez kapcsolódóan önállóan nem, kizárólag konzorciumi partnerként nyújthatnak be támogatási kérelmet a projektelőkészítés, projektmenedzsment, közbeszerzés, műszaki ellenőr és kötelezően előírt nyilvánosság biztosítása tevékenységek megvalósítására az alábbi szervezetek:

- a) Megyei önkormányzat (GFO 321)
- b) Önkormányzati hivatal (kötségvetési szerv) (GFO 325)
- c) Nonprofit gazdasági társaság, szervezet (GFO 572, 573, 575, 576, 599), amelyben az állam vagy önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.
- d) Vállalkozás (GFO 11), amelyben az állam vagy önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

A támogatási kérelem benyújtásakor figyelembe kell venni a Felhívás 2.3. A) A1) 1) pontját.

1.2. Ki nem nyújthat be támogatási kérelmet?

- 1) Az "ÁÚF 21-27" „Kizáró okok listája” c. részben felsoroltak.
- 2) Azon támogatást igénylő, amely:
 - a) nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a szerinti öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal (társulás esetén településenkénti bontásban), amennyiben releváns.
 - b) nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervvel, amennyiben releváns.
- 3) Azon támogatási kérelemre nem ítélt meg támogatás, amely:
 - a) megvalósítási helyszíne Budapest és a megyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városok és várostérségek közigazgatási területe, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.
 - b) azon tevékenység megvalósítására irányul, amely korábban az államháztartás alrendszereiből, vagy a Strukturális Alapokból a támogatási kérelemben tervezett tevékenység megvalósítására, az adott épület/épületrész fejlesztésére vonatkozóan támogatásban részesült és annak kötelező fenntartási időszaka még nem járt le. Ez alól kivételt képez, ha a Felhívásra benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a jelen fejlesztéstől való lehatárolását a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni.

1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

A kérelem benyújtási határideje a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.

1.4. Hogyan lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

- 1) Nyújtsa be kérelmét az online kitöltő programban. Ehhez először jelentkezzen be a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon a Pályázati e-ügyintézés (EPTK) felületre az „Egységes beléptető felület bejelentkezés” gomb használatával.
- 2) A kérelem kitöltését és lezárását követően a program előállít egy nyilatkozatot, ezzel tudja majd hitelesíteni a kérelemben megadott adatokat. A hitelesítés két formában történhet:
 - a) a nyilatkozatot minősített tanúsítványon alapuló, legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátnia, vagy
 - b) azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással (AVDH) kell hitelesítenie. Az AVDH szolgáltatás ingyenesen elérhető, azonban elektronikus azonosítással (pl.: ügyfélkapu regisztrációval) kell rendelkezni hozzá. Az AVDH szolgáltatás itt érhető el: <https://magyarorszag.hu>. (Az AVDH szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos tájékoztató a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon elérhető.)
- 3) Az elektronikus aláírás, vagy az AVDH szolgáltatás igénybevétele után:
 1. Mellékelje a véglegesített kérelemhez a minősített elektronikus aláírással ellátott, vagy AVDH szolgáltatással aláírt és hitelesített nyilatkozatot.
 2. A kitöltő program utasításainak megfelelően nyújtsa be a kérelmét.

2. A PROJEKTTTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

2.1. Milyen tevékenységek támogathatóak?

2.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatóak önállóan:

- A) Egészségügyi alapellátás** (közfiranszírozott és területi ellátási kötelezettséggel rendelkező háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, fogorvosi alapellátás, alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátás, védőnői szolgálat) **infrastruktúra fejlesztése**, melynek keretén belül támogatható:
- a1) felújítás, korszerűsítés (beleértve az épületgépészeti, épületvillamossági és épületszerkezeti fejlesztéseket),
 - a2) átalakítás,
 - a3) bővítés,
 - a4) új épület építése,
 - a5) ingatlan kiváltás,
 - a6) funkciójukat veszített épületek hasznosítása, funkcióváltás.
- A Felhívás keretében kizárólag meglévő, működő praxisok és védőnői szolgálatok fejlesztése támogatható.**
- B) Egészségügyi járóbeteg szakellátás** (közfiranszírozott, önálló járóbeteg szakellátás keretében működő önkormányzati fenntartású szakrendelők) **infrastruktúra fejlesztése**, melynek keretén belül támogatható:
- b1) felújítás, korszerűsítés (beleértve az épületgépészeti, épületvillamossági és épületszerkezeti fejlesztéseket),
 - b2) átalakítás,
 - b3) bővítés,
 - b4) ingatlanvásárlás kizárólag a meglévő épület bővítéséhez kapcsolódóan.

A Felhívás keretében a fejlesztéssel érintett egészségügyi szolgáltató csak saját meglévő, vagy igazoltan leendő közfinanszírozott kapacitásai⁵ mértékéig tervezhet fejlesztéseket.

C) Prehospitális sürgősségi ellátás (100%-ban önkormányzati vagy önkormányzati társulás tulajdonában lévő mentőállomások épületeinek) **infrastruktúra fejlesztése, melynek keretén belül támogatható:**

- c1) felújítás, korszerűsítés (beleértve az épületgépészeti, épületvillamossági és épületszerkezeti fejlesztéseket),
- c2) átalakítás,
- c3) indokolt esetben bővítés.

D) A Felhívás 13.1. pontjában nevesített szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapelátások fejlesztése, melynek keretén belül támogatható:

D1) Infrastruktúra fejlesztés, beleértve:

- d1) már működő ellátások fejlesztését (kivéve: jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén)
- d2) férőhelyek bővítését (kivéve: házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén),
- d3) új szolgáltatások létrehozását (kivéve: idősok nappali ellátása, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén),
- d4) főzőkonyha, tálaló vagy melegítő konyha fejlesztését.

A d1) – d3) alpontokban megnevezett tevékenységek keretében támogatható:

- 1) felújítás, korszerűsítés (beleértve az épületgépészeti, épületvillamossági és épületszerkezeti fejlesztéseket),
- 2) átalakítás,
- 3) bővítés,
- 4) új épület építése,
- 5) ingatlankiváltás,
- 6) funkciójukat veszített épületek hasznosítása, funkcióváltás.
- 7) az épülethez tartozó, telekhatáron belüli külső terek (udvar, zöldfelület) kialakítása, átalakítása, felújítása (beleértve kerítés építését, felújítását).

A d4) alpontban megnevezett tevékenység keretében támogatható:

- 1) felújítás, korszerűsítés (beleértve az épületgépészeti, épületvillamossági és épületszerkezeti fejlesztéseket),
- 2) átalakítás,
- 3) bővítés,
- 4) indokolt esetben új építés.

Családok átmeneti otthona esetén krízisközpont, félutasház-szolgáltatás és titkos menedékház fejlesztése nem támogatott.

D2) Eszközbeszerzés, ezen belül támogatható:

- d1) eszközök, bútorok és berendezési, felszerelési tárgyak beszerzése (beleértve az IKT infrastruktúrához kapcsolódó eszközöket is),
- d2) külső terekhez kapcsolódó tárgyi eszközök beszerzése,
- d3) járműbeszerzés.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén csak a meglévő eszközpark fejlesztése támogatható.

2.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem támogathatóak:

⁵ A járóbeteg-szakellátás kapacitása: a szakorvosi és nem szakorvosi órák száma.

2.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek

- 1) **Akadálymentesítés** – amennyiben releváns, a Felhívás 2.3. fejezetében az akadálymentesítésre vonatkozó feltételek alapján.
- 2) **Azbesztmentesítés** – amennyiben releváns, a Felhívás 2.3. fejezetében az azbesztmentesítésre vonatkozó feltételek alapján (szórt azbeszt mentesítése teljes épületre vonatkozóan kötelező, egyéb azbeszt tartalmú anyagok mentesítése projektarányosan, azaz minden beruházással érintett épületszerkezet esetében kötelező).
- 3) **Energiahatékonysági és a megújuló energia felhasználás bővítése szempontok érvényesítése** – amennyiben releváns, a Felhívás 2.3. fejezetében az energiahatékonysági szempontok érvényesítésére vonatkozó feltételek alapján.
- 4) **Nyilvánosság biztosítása** – „ÁÚF 21-27” c. dokumentum 10. fejezete és a Felhívás 6.2. 1) pontja alapján.
- 5) Kizárólag az A) főtevékenység esetében: **védőnői eszközbeszerzés** – amennyiben releváns, a Felhívás 2.3. fejezet B) pont 4) alpontjának kötelező védőnői eszközbeszerzésre vonatkozó feltételei alapján.

2.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek

A) Egészségügyi alapellátás esetén:

- a1) Családbarát funkciók elhelyezését, kialakítását megvalósító fejlesztések (pl.: játszósarok kialakítása).
- a2) A hatályos jogszabályoknak megfelelő, kötelezően (minimálisan) előírt számú parkoló-férőhely és akadálymentes parkoló-férőhely létesítése. Indokolt esetben, a hatályos jogszabályokban minimálisan előírt szám feletti parkoló-férőhely és akadálymentes parkoló-férőhely létesítése is támogatható, melyet a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni és alátámasztani.
- a3) Kerékpár támaszok és tárolók kiépítése, korszerűsítése.
- a4) Babakocsi tároló létesítése.
- a5) Megújuló energiaforrások kialakítása (pl.: napkollektorok, fotovoltaiikus napelemek) az épületek gazdaságosabb, korszerűbb üzemeltetése érdekében.
- a6) Eszközbeszerzés: a működési engedélyben és a NEAK⁶ finanszírozási szerződésben foglalt tevékenységek végzéséhez szükséges minőségi definitív ellátás biztosításához elengedhetetlen műszer, gép, informatikai és egyéb eszköz beszerzése – mobil eszközök preferálása mellett.
- a7) Iskola-egészségügyi ellátás végzéséhez szükséges helyiség (iskolaorvosi, iskola-fogorvosi rendelő) kialakítása, fejlesztése és kapcsolódó eszközbeszerzés, amennyiben a fejlesztendő házi orvosi/házi gyermekorvosi/fogorvosi ellátással azonos épületben működik, vagy fog működni.
- a8) Az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan felújítása, átalakítása, bővítése, új építése a házi orvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi és védőnői lakhatásának biztosítására (szolgálati lakás). Új építésre kizárólag akkor van lehetőség, ha a szolgálati lakás az egészségügyi alapellátással egy épületben kerül kialakításra.
- a9) A fejlesztett helyiségekben mozgó szakorvosi szolgálat feltételeinek kialakítása, fejlesztése.
- a10) Egészségfejlesztési feladatok ellátására, megelőző ellátások nyújtására (pl.: várandóston, szülőszerepre felkészítő csoportfoglalkozások, kismamáknak, csecsemőknek, gyermekeknek szóló csoportos egészségfejlesztő programok, szűrővizsgálatok) alkalmas és nélkülözhetetlen, multifunkcionális helyiség kialakítása.
- a11) Járműbeszerzés: személygépkocsi, elektromos meghajtású személygépkocsi, segédmotoros kerékpár, kerékpár, elektromos rásegítésű kerékpár beszerzése.
- a12) A projekt keretében beszerzésre kerülő vagy már korábban beszerzett az egészségügyi alapellátáshoz használt (gép)járművek tárolására garázs/tároló építése, kialakítása, felújítása.

⁶ Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő

- a13) Udvarfelújítás (beleértve a kerítés építését, felújítását), telekhatáron belüli terület-rendezés, növénytelepítés.

B) Egészségügyi járóbeteg szakellátás esetén:

- b1) Családbarát funkciók elhelyezését, kialakítását megvalósító fejlesztések (pl.: játszósarok kialakítása).
- b2) A hatályos jogszabályoknak megfelelő, kötelezően (minimálisan) előírt számú parkoló-férőhely és akadálymentes parkoló-férőhely létesítése. Indokolt esetben, a hatályos jogszabályokban minimálisan előírt szám feletti parkoló-férőhely és akadálymentes parkoló-férőhely létesítése is támogatható, melyet a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni és alátámasztani.
- b3) Kerékpár támaszok és tárolók kiépítése, korszerűsítése.
- b4) Babakocsi tároló létesítése.
- b5) Megújuló energiaforrások kialakítása (pl.: napkollektorok, fotovoltaiikus napelemek) az épületek gazdaságosabb, korszerűbb üzemeltetése érdekében.
- b6) Eszközbeszerzés: a működési engedélyben és a NEAK finanszírozási szerződésben foglalt tevékenységek végzéséhez szükséges műszer, gép, informatikai és egyéb eszköz beszerzése.
- b7) Udvarfelújítás (beleértve a kerítés építését, felújítását), telekhatáron belüli terület-rendezés, növénytelepítés.

C) Prehospitális sürgősségi ellátás esetén:

- c1) Udvarfelújítás (beleértve a kerítés építését, felújítását), telekhatáron belüli terület-rendezés, parkosítás.
- c2) Megújuló energiaforrások kialakítása (pl.: napkollektorok, fotovoltaiikus napelemek) az épületek gazdaságosabb, korszerűbb üzemeltetése érdekében.
- c3) Bútorok beszerzése (pl.: pihenőhelyiség, teakonyha stb. esetében).

D) Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások esetén:

- d1) Családbarát funkciók elhelyezését, kialakítását megvalósító fejlesztések (pl.: játszósarok kialakítása).
- d2) A hatályos jogszabályoknak megfelelő, kötelezően (minimálisan) előírt számú parkoló-férőhely és akadálymentes parkoló-férőhely létesítése. Indokolt esetben, a hatályos jogszabályokban minimálisan előírt szám feletti parkoló-férőhely és akadálymentes parkoló-férőhely létesítése is támogatható, melyet a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni és alátámasztani.
- d3) Kerékpár támaszok és tárolók kiépítése, korszerűsítése.
- d4) Babakocsi tároló létesítése.
- d5) Megújuló energiaforrások kialakítása (pl.: napkollektorok, fotovoltaiikus napelemek) az épületek gazdaságosabb, korszerűbb üzemeltetése érdekében.
- d6) Főzőkonyha, tálaló vagy melegítő konyha fejlesztése esetén az épülethez tartozó, telekhatáron belüli külső terek (udvar, zöld terület) kialakítása, átalakítása, felújítása (beleértve kerítés építését, felújítását).
- d7) Az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan felújítása, átalakítása, bővítése, új építése a szociális alapszolgáltatás, gyermekjóléti alapellátás keretében dolgozók lakhatásának biztosítása érdekében (szolgálati lakás). Új építésre kizárólag akkor van lehetőség, ha a szolgálati lakás a szociális alapszolgáltatással/gyermekjóléti alapellátással egy épületben kerül kialakításra.

2.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A felhívás keretében nyújtott támogatás nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdés szerinti állami támogatásnak.

A felhívás esetében az egészségügyi alapellátás és járóbeteg szakellátás keretében (NEAK által finanszírozott tevékenységek, hatósági díj ellenében igénybe vehető ellátások) használt eszközök,

illetve megvalósuló beruházások támogatására van lehetőség, azaz a fejlesztés eredménye magánrendelésben nem kerül hasznosításra.

2.3. Milyen műszaki, szakmai elvárásoknak feleljen meg a projekt?

A) Az önállóan támogatható tevékenységekre vonatkozóan:

A1) Egészségügyi alapellátás, járóbeteg szakellátás, prehospitális sürgősségi ellátás, szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások esetén alkalmazandó elvárások:

- 1) **Külön-külön támogatási kérelemben szükséges benyújtani** az egészségügyi alapellátás, a járóbeteg szakellátás, prehospitális sürgősségi ellátás és szociális alapszolgáltatások, gyermekjóléti alapellátások fejlesztéseit, kivéve, ha a fejlesztendő ellátások egy épületben találhatóak vagy – amennyiben a felhívás az adott ellátások esetében lehetővé teszi – a fejlesztés eredményeként egy épületben kerülnek összevonásra, mely esetben a fejlesztés benyújtható egy projekt keretében⁷ az alábbi elvárások figyelembe vételével:

Egészségügyi alapellátás fejlesztését tartalmazó támogatási kérelem esetében:

- a1) Egy támogatási kérelemben kell benyújtani az egy háziorvosi/házi gyermekorvosi/fogorvosi praxishoz, védőnői szolgálathoz tartozó rendelő(k)nek, tanácsadó(k)nak helyt adó helyiségek/épületek fejlesztését.
- a2) Amennyiben az adott háziorvosi/házi gyermekorvosi/fogorvosi praxis, védőnői szolgálat több telephelyet/települést is ellát – amely az adott ellátási körzethez tartozik –, és valamennyi praxishoz/körzethez tartozó rendelő/tanácsadó fejlesztésére igény mutatkozik, azok fejlesztése egy projekt keretében, konzorciumi formában támogatható a maximális projektméret figyelembevételével. Külön-külön támogatási kérelemben nem támogatható fejlesztésük!
- a3) Továbbá egy támogatási kérelemben szükséges benyújtani az egy épületben lévő egészségügyi szolgálatok/szolgáltatások fejlesztését is.
- a4) Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy amennyiben a fejlesztendő épületben több egészségügyi szolgálat/szolgáltatás működik, és ezek közül egy vagy több egészségügyi szolgálat/szolgáltatás több telephelyet/települést is ellát, abban az esetben kizárólag egy támogatási kérelemben igényelhető támogatás azok fejlesztésére.

Egészségügyi járóbeteg szakellátás fejlesztését tartalmazó támogatási kérelem esetében:

Egy támogatási kérelemben kell benyújtani a szakrendeléseknek helyet biztosító helyiségek/épületek fejlesztését. Amennyiben az adott egészségügyi szolgáltató több telephelyen található, akkor azok fejlesztésére egy projekt keretében kerülhet sor. Külön-külön támogatási kérelemben nem támogatható fejlesztésük!

Prehospitális sürgősségi ellátás fejlesztését tartalmazó támogatási kérelem esetében:

Egy támogatási kérelemben szükséges benyújtani a mentőállomásnak helyet biztosító helyiségek/épületek fejlesztését.

Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások fejlesztését tartalmazó támogatási kérelem esetében:

- b1) Egy projekt keretében nyújtható be – a felhívás keretében támogatható alapszolgáltatásokra vonatkozóan – egy vagy több szociális alapszolgáltatás/gyermejjóléti alapellátás fejlesztése, egy vagy több megvalósítási helyszínnel/telephellyel a meghatározott maximálisan igényelhető támogatási összeg figyelembevételével.
- b2) Egy épületben működő több szociális alapszolgáltatás/gyermejjóléti alapellátás fejlesztését egy támogatási kérelemben szükséges benyújtani.

⁷ A felhívás mellékleteként megjelent adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletben ettől szigorúbb elvárás is megjelenhet.

- b3) Egy fenntartó/épület tulajdonosa több támogatási kérelmet is benyújthat különböző megvalósítási helyszínen lévő szociális alapszolgáltatás/gyermekjóléti alapellátás fejlesztésére.
 - b4) Egy projektben szükséges benyújtani az egy telephelyre vonatkozó eszközbeszerzést és infrastrukturális fejlesztést!
 - b5) Egy alapszolgáltatás egy székhelyének/telephelyének fejlesztésére egy támogatási kérelem nyújtható be.
- 2) A támogatási kérelemmel egyidejűleg szükséges benyújtani a Felhívás mellékletei között szereplő segédlet alapján készítendő **Megalapozó dokumentumot és annak mellékleteit**, melynek célja információ nyújtása a támogatási kérelem megalapozottságáról, finanszírozási és megvalósíthatósági elemeiről.

Elvárás, hogy a megalapozó dokumentumban kerüljön bemutatásra a **megvalósítás utáni fenntartás, működés és működtetés biztosítása**, amelynek legalább az alábbiakra ki kell térnie:

- a) Szükséges röviden bemutatni, hogy a támogatást igénylő milyen szervezeti és műszaki erőforrásokkal rendelkezik a fejlesztés min. 5 éves fenntartásának biztosításához.
 - b) Pénzügyi oldalról kérjük a várható fenntartás általános és tartós forrásainak karbantartási, pótlási, javítási költségek és azok tervezett pénzügyi fedezete biztosításának rövid bemutatását.
- 3) **Építési beruházás (beleértve: a nem engedélyköteles, valamint építési engedély köteles beruházást) esetén** helyszínrajz, vázlatrajz (jelenlegi és tervezett állapot bemutatása) és rövid műszaki leírás kötelező, melyet a támogatási kérelemmel együtt szükséges benyújtani.

A rövid műszaki leírásnak tartalmaznia kell:

- az épület és telek adatokat;
 - a helyiséglistát m² adatokkal;
 - a tervezett infrastrukturális fejlesztések szöveges leírását külön részletezve az akadálymentesítési és energiahatékonysági beruházásokat; valamint
 - a fotódokumentációt a meglévő állapotról.
- 4) Az olyan **közös használatú helyiségekben**, ahol több szolgáltatás működik együtt (pl.: több háziorvosi szolgáltatás, étkező és foglalkoztató, gondozói irodák stb.), és ezek között van olyan szolgáltatás, amely nem támogatható és az arányosítás nem lehetséges a közös térhasználat miatt, ebben az esetben az ott lévő támogatható szolgáltatás miatt az adott helyiség fejlesztése teljes mértékben támogatható, elszámolható (kivéve: magánpraxis, vagy egyéb nem közfinanszírozott szolgáltatás érintettsége esetén). A közös helyiségben működő szolgáltatások leírását és gyakorlati működésüket a megalapozó dokumentumban szükséges kifejteni.
- 5) **Új épület építése** kizárólag abban az esetben támogatható (kivételek: járóbeteg szakellátás és prehospitalis sürgősségi ellátás fejlesztése esetén):
- a) amennyiben a támogatást igénylő nem rendelkezik a szolgáltatás működtetéséhez szükséges épülettel; vagy
 - b) amennyiben a támogatást igénylő rendelkezik a szolgáltatás működtetéséhez szükséges épülettel, azonban:
 - a meglévő épület gazdaságos átalakításra alkalmatlan, vagy
 - a telekhatáron belüli bővítés tervezői nyilatkozat alapján nem lehetséges, vagy
 - a meglévő épület életveszélyes állapotban van; vagy
 - c) amennyiben az új építés célja a településen lévő több egészségügyi alapellátás egy épületbe történő integrálása.

Azt a tényt, hogy valamely ingatlan gazdaságos átalakításra alkalmatlan, nem bővíthető, tervezői nyilatkozattal szükséges igazolni, illetve az ingatlan életveszélyes/használatra alkalmatlan állapotát az illetékes megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szervének igazolásával (jegyzőkönyvvel) vagy statikai szakvéleménnyel vagy az Építésügyi Hatóság által kiadott igazolással szükséges alátámasztani, melynek kelte korábbi, mint a támogatási kérelem benyújtásának időpontja. **(Nyilatkozatok, igazolások új épület építése esetén)**

- 6) **Ingatlankiváltás, funkciójukat vesztt épületek hasznosítása** (bővítése, átalakítása, felújítása), illetve **funkcióváltás** kizárólag abban az esetben támogatható (kivétel: járóbeteg szakellátás és prehospitális sürgősségi ellátás fejlesztése esetén):
- a) amennyiben a támogatást igénylő rendelkezik a szolgáltatás működtetéséhez szükséges épülettel, azonban:
 - a meglévő épület gazdaságos átalakításra alkalmatlan, vagy
 - a telekhatáron belüli bővítés tervezői nyilatkozat alapján nem lehetséges, vagy
 - a meglévő épület életveszélyes állapotban van; vagy
 - b) amennyiben a fejlesztés célja a településen lévő több egészségügyi alapellátás egy épületbe történő integrálása.

Azt a tényt, hogy valamely ingatlan gazdaságos átalakításra alkalmatlan, nem bővíthető, tervezői nyilatkozattal szükséges igazolni, illetve az ingatlan életveszélyes/használatra alkalmatlan állapotát az illetékes megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szervének igazolásával (jegyzőkönyvvel) vagy statikai szakvéleménnyel vagy az Építésügyi Hatóság által kiadott igazolással szükséges alátámasztani, melynek kelte korábbi, mint a támogatási kérelem benyújtásának időpontja. **(Nyilatkozatok, igazolások ingatlankiváltás, funkciójukat vesztt épületek hasznosítása, funkcióváltás esetén)**

- 7) Új építés, ingatlankiváltás, funkciójukat vesztt épületek hasznosítása, valamint funkcióváltás esetén a **működési engedély megszerzése** és elektronikus úton történő benyújtása a projekt záró beszámoló elfogadásának a feltétele.
- 8) **Ingtalan vásárlása** kizárólag önkormányzatok és az önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaságok részére, és csak kivételes esetekben lehetséges, ha a támogatást igénylő alá tudja támasztani, hogy nem áll rendelkezésére olyan ingatlan, amelyet a szolgáltatások ellátására tudna hasznosítani, vagy amennyiben az egészségügyi/szociális/gyermekjóléti ellátás (kivétel: járóbeteg szakellátás és prehospitális sürgősségi ellátás) meglévő épülete a célra alkalmatlan, veszélyes, illetve hatékony korszerűsítése nem lehetséges. Járóbeteg szakellátás esetén ingatlanvásárlás kizárólag a meglévő épület bővítéséhez kapcsolódóan támogatható.

Ennek szükségességét a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni! Ingatlanvásárlás költsége kizárólag abban az esetben számolható el, amennyiben az a Felhívás 2.1 pontjában felsorolt támogatható tevékenységek valamelyikének helyszínéül szolgál (kivétel: prehospitális sürgősségi ellátás). A megvásárolt ingatlan a projekt fenntartási időszak végéig nem idegeníthető el. Az új ingatlanak biztosítania kell a hatékony feladatellátás és költséghatékony működés feltételeit.

- 9) **Kizárólag épületenergetikai korszerűsítésre irányuló projektek lehatárolási elvei:**

Többségi önkormányzati tulajdonban és/vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság tulajdonában álló épület esetén kizárólag az épület energetikai korszerűsítésére vonatkozó tevékenységek (energiahatékonysági fejlesztések, megújuló energia felhasználás) tervezésekor a támogatást igénylő döntése alapján a projekt benyújtható a releváns TOP_Plusz-3.3.2 konstrukció keretén belül vagy a TOP_Plusz-2.1.1 energetikai konstrukcióra. **(Nyilatkozat épületenergetikai korszerűsítésről)**

- Amennyiben a támogatást igénylő a TOP_Plusz-3.3.2 konstrukcióra kívánja benyújtani támogatási kérelmét, abban az esetben a támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtása során nyilatkoznia kell, hogy: a beruházás révén megvalósítani kívánt épületenergetikai korszerűsítés(ek) (energiahatékonysági fejlesztések, megújuló energia felhasználás) vonatkozásában nem vesz igénybe a 2021-2027 tervezési időszak TOP_Plusz-2.1.1 konstrukcióból támogatást.
- Amennyiben a támogatást igénylő a TOP_Plusz-2.1.1 konstrukcióra kívánja benyújtani támogatási kérelmét, abban az esetben a támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtása során nyilatkoznia kell, hogy: a beruházás révén megvalósítani kívánt épületenergetikai korszerűsítés(ek) (energiahatékonysági fejlesztések, megújuló energia felhasználás) vonatkozásában nem vesz igénybe a TOP_Plusz-3.3.2 konstrukcióból támogatást, és az épületenergetikai korszerűsítéseket és azok költségeit, számláit elkülönítve tartja nyilván. Ez esetben

a projektbe bevonni tervezett épületeknek meg kell felelnie a TOP_Plus-2.1.1 konstrukcióban részletezett tulajdonviszonyra vonatkozó követelményeknek.

A TOP_Plus-3.3.2 konstrukció keretében támogatható funkcióknak helyet biztosító **nem többségi önkormányzati tulajdonban és/vagy nem többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság(ok) tulajdonában lévő épületek kizárólag energetikai korszerűsítését tartalmazó projektek a KEHOP Plusz keretében támogathatóak.**

A2) Egészségügyi alapellátás esetén további elvárás:

- 1) Az adott egészségügyi alapellátás fejlesztésére irányuló projekt keretében **kötelezően megvalósítandó legalább egy egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése**, az alábbi egészségügyi alapellátások közül:
 - a) háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás (felnőtt, gyermek, vegyes praxis);
 - b) fogorvosi alapellátás;
 - c) alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátás;
 - d) védőnői ellátás.
- 2) A fejlesztések megtervezésekor a támogatást igénylőnek egyeztetnie szükséges az érintett egészségügyi szolgáltatóval/szolgáltatókkal a fejlesztési szükségletekről, igényekről. Az egyeztetés megtörténtéről készült nyilatkozatot (**Szolgáltatói hozzájáruló nyilatkozat**) a támogatási kérelemhez csatolni szükséges.
- 3) Amennyiben **a fejlesztéssel érintett védőnői szolgálat, háziorvosi/házi gyermekorvosi/fogorvosi/iskola-egészségügyi praxis betöltetlen**, a Támogatást igénylőnek vállalnia szükséges, hogy projektzárásig – azaz a fenntartási időszak végéig – a szolgálat, praxis betöltése érdekében minden szükséges intézkedést megtesz. A kedvezményezettnek a fejlesztett szolgálat, praxis betöltésére irányulóan intézkedési tervet kell készítenie az első mérföldkőig – figyelembe véve az „Intézkedési terv” c. felhívás mellékletben javasolt minimum intézkedéseket –, és annak végrehajtását be kell mutatnia a második mérföldkőnél, illetve releváns esetben (ha a praxis/szolgálat nem kerül betöltésre a második mérföldkőig) a projekt fenntartási jelentésekben.
- 4) **Háziorvosi rendelő fejlesztése** abban az esetben támogatható, ha a fejlesztendő háziorvosi szolgálat által – az adott ellátási körzetben – ellátott betegek száma eléri:
 - a) felnőtt háziorvosi praxis esetén a 900 főt,
 - b) házi gyermekorvosi praxis esetén a 300 főt,
 - c) vegyes háziorvosi praxis esetében az ellátási körzetbe tartozó felnőtt és gyermek létszám együttesen a 900 főt.

Az ellátott betegek száma esetében kizárólag az ellátási körzetbe tartozó, **NEAK által igazolt ellátandó lakosság**szám (**leadott kártyaszám nem!**) **vehető figyelembe.**

- 5) Nem támogatható azon szolgáltatások fejlesztése, amelyek nem rendelkeznek érvényes működési engedéllyel és NEAK finanszírozási szerződéssel. Ennek megléte az **„Összesítés a fejlesztéssel érintett egységek működési engedélyéről, a fejlesztéssel érintett közfinanszírozott kapacitásokról – egészségügyi alapellátás”** c. dokumentummal igazolandó, melyet a támogatási kérelemmel egyidejűleg szükséges benyújtani.
- 6) Az infrastruktúra fejlesztés során az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló **60/2003. (X.20.) ESzCsM rendeletben meghatározott minimumfeltételeknek meg kell felelni.**
- 7) **Vegyes háziorvosi praxisnak helyt adó helyiség/épület fejlesztése esetén** önálló gyermek és önálló felnőtt rendelőhelyiség kialakítása nem támogatható. Vegyes praxis esetében a rendelő feltételeinek bővítéssel vagy új építéssel történő kialakítása a magasabb építészeti követelmények, azaz a gyermek körzetre megállapított feltételek mentén kell, hogy történjen.
- 8) **Új építés esetén kötelező több egészségügyi alapszolgáltatás** (különösen háziorvosi szolgáltatások) **egy épületbe történő integrálása**, ettől indokolt esetben – 2.3. A) A1) 5) a) és b) alpontja vonatkozásában – el lehet térni, melyet a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni és alátámasztani. Új építés és bővítés esetén javasolt az **Építészeti ajánlást** figyelembe venni!

A3) Egészségügyi járóbeteg szakellátás esetén további elvárás:

- 1) Amennyiben a támogatást igénylő nem az egészségügyi szolgáltató, abban az esetben a fejlesztés tervezésekor a támogatást igénylőnek egyeztetnie szükséges az érintett egészségügyi szolgáltatóval a fejlesztési szükségletekről, igényekről. A támogatási kérelemhez csatolni szükséges az egészségügyi szolgáltató nyilatkozatát (**Szolgáltatói hozzájáruló nyilatkozat**), melyben egyetért a tervezett fejlesztés megvalósításával.
- 2) Nem támogatható azon szolgáltatások fejlesztése, amelyek nem rendelkeznek érvényes működési engedéllyel és NEAK finanszírozási szerződéssel. Ennek megléte az **„Összesítés a fejlesztéssel érintett egységek működési engedélyéről, a fejlesztéssel érintett közfinanszírozott kapacitásokról – járóbeteg szakellátás”** c. dokumentummal igazolandó, melyet a támogatási kérelemmel egyidejűleg szükséges benyújtani.
- 3) A fejlesztéssel érintett egészségügyi szolgáltató csak saját meglévő, vagy igazoltan leendő közfinanszírozott kapacitásai mértékéig tervezhet fejlesztéseket.
- 4) Az infrastruktúra fejlesztés során az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló **60/2003. (X.20.) ESzCsM rendeletben meghatározott minimumfeltételeknek meg kell felelni.**

A4) Prehospitális sürgősségi ellátás esetén további elvárás:

- 1) A fejlesztés tervezésekor a támogatást igénylőnek egyeztetnie szükséges az Országos Mentőszolgálattal (OMSZ) a fejlesztési szükségletekről, igényekről. A támogatási kérelemhez csatolni szükséges az OMSZ nyilatkozatát (**Szolgáltatói hozzájáruló nyilatkozat**), melyben egyetért a tervezett fejlesztés megvalósításával.
- 2) Az infrastruktúra fejlesztés során a mentésről szóló 5/2006. (II. 7.) EüM rendeletben meghatározott, **mentőállomásra vonatkozó feltételeket figyelembe kell venni.**

A5) Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások esetén további elvárások:

- 1) A felhívás keretében kizárólag olyan projektek támogathatók, melyek eredményeként a fejlesztéssel érintett szociális alapszolgáltatások/gyermejjóléti alapellátás hozzáférhetősége, minőségi feltételei javulnak.
- 2) **Szolgáltatói nyilvántartással kapcsolatos előírások:**
 - a) Meglévő intézmény, szolgáltatás fejlesztésére irányuló projekt esetében elvárás, hogy a fenntartó a szolgáltatói nyilvántartásban jogerős bejegyzéssel rendelkezzen a fejlesztéssel érintett szolgáltatásra vonatkozóan.
 - b) Új intézmény, szolgáltatás létrehozása esetén a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzés a záró beszámoló elfogadásának feltétele.
- 3) **A projekt tervezése során meg kell felelni az alábbi szakmai előírásokat tartalmazó jogszabályoknak:**
 - a) 1/2000 (I.7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről;
 - b) 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételéről.
- 4) A projektben tervezett tevékenységnek helyi szükségleteken kell alapulnia, amit **igényfelméréssel** szükséges indokolni a megalapozó dokumentumban.
Ellátásonként az alábbi szempontokat szükséges bemutatni a megalapozó dokumentumban igényfelmérésként:
 - a) Étkeztetés esetén:
 - a1) a településen élő, a szolgáltatást igénybe venni kívánó célcsoport nagyságát, szociális, társadalmi, munkaerőpiaci jellemzőit, valamint a szolgáltatás működtetésének indokoltságát.
 - b) Házi segítségnyújtás esetén:
 - b1) a célcsoport nagyságát, jellemző ellátási igényeit, a várakozók számát, a célcsoport egyéb szolgáltatási igényét;
 - b2) a szociális segítségnyújtásban résztvevők számát és a személyi gondozást igénybevevők számát;

- b3) a nyújtott szolgáltatások hogyan illeszkednek az ellátottak számához és ellátási igényeihez, szükségleteihez.
- c) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén:
- c1) a célcsoport nagyságát, jellemző ellátási igényeit, a várakozók számát, a célcsoport egyéb szolgáltatási igényét;
 - c2) a szociális segítségnyújtásban résztvevők számát és személyi gondozást igénybevevők számát;
 - c3) a nyújtott szolgáltatások hogyan illeszkednek az ellátottak számához és ellátási igényeihez, szükségleteihez;
 - c4) a meglévő eszközállomány bemutatását.
- d) Közösségi ellátások esetén:
- d1) a célcsoport nagyságát, jellemző ellátási igényeit, a várakozók számát, a célcsoport egyéb szolgáltatási igényét;
 - d2) a nyújtott szolgáltatások illeszkedését az ellátottak számához, és ellátási igényeihez, szükségleteihez;
 - d3) az együttműködő szolgáltatókat/szervezeteket;
 - d4) a szolgáltatás kapcsolódását más szolgáltatásokkal, a hálózati munkát, a multidiszciplináris team⁸ működését, azon belül az egészségügyi szolgáltatóval való feladatmegosztást, együttműködést.
- e) Támogató szolgáltatás esetén:
- e1) a célcsoport nagyságát, jellemző ellátási igényeit, a várakozók számát, a célcsoport egyéb szolgáltatási igényét;
 - e2) a jogszabály alapján igénybe vehető szolgáltatások személyre szabott biztosítását az ellátott életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével személyre;
 - e3) a kapcsolódó szolgáltatásokat a szolgáltatás kapcsolódását együttműködési megállapodás alapján más szociális szolgáltatásokhoz, és egyéb egészségügyi, rehabilitációs, oktatási, foglalkoztatási szolgáltatásokhoz;
 - e4) a célcsoport társadalmi integrációjára való hatását.
- f) Utcai szociális munka esetén:
- f1) a működési területén a hajléktalan emberek helyzetét, az utcán élők számát, lakóhelyük jellemzőit, és – amennyiben arról információval rendelkezik – az egészségügyi, munkaerő-piaci helyzetét;
 - f2) a településen a hajléktalan emberek számára elérhető szolgáltatásokat, azok kapacitásait, valamint – amennyiben az adott területen elérhető – az utcai gondozó szolgálattal, vagy ha nincs, akkor az utcán élők felderítését végző szervezettel való együttműködést;
 - f3) az utcán élők ellátása érdekében működő kapcsolatrendszerét, együttműködő partnereit, valamint az együttműködés tartalmát;
 - f4) amennyiben együttműködik:
 - regionális diszpécserközponttal,
 - hajléktalan emberek számára szállást nyújtó intézménnyel,
 - hajléktalan emberek számára nappali ellátást nyújtó szervezettel,
 szükséges bemutatni az együttműködés tényét, vagy annak kezdeményezését.
- g) Nappali ellátás esetén:
- g1) a szolgáltatás ellátási területének a szolgáltatásra vonatkozó gazdasági, társadalmi és szociális jellemzőit, a szolgáltatási környezetet, valamint az együttműködő partnereket;
 - g2) a nappali melegedő kivételével mutassa be, hogy a szolgáltatás milyen módon segít elkerülni/megelőzni a bentlakásos intézményi ellátást;
 - g3) nappali ellátás esetén, szükséges kitérni arra, hogy a szolgáltatás keretében jelenleg hány fő személyt lát el – milyen célcsoportban –, és hogy tervezi-e

⁸ A szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek közösségi ellátásának szakmai ajánlása részletesen foglalkozik multidiszciplináris teammel, a közösségi munkacsoport munkájának összehangolásával. A munkacsoportba bevonandók körét az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 39/H. §-a részletezi.

demens személyek ellátását.

- h) Család- és gyermekjóléti szolgálat/család- és gyermekjóléti központ esetén:
- h1) az adott település gazdasági, társadalmi, szociális helyzetét;
 - h2) a megvalósítási helyszín (tervezett ellátási terület) szolgáltatási (elsősorban szociális) környezetét;
 - h3) az aktív korú inaktívak, szegénységben élők, legsérülékenyebb társadalmi csoportok számát, jellemzőit, és a csoportokra irányuló szolgáltatások fejlesztését;
 - h4) a projekt benyújtását megelőző 3 évben, a szolgáltatásban érintett 0-18 éves korosztály számának alakulását, kitérve az alábbi szempontokra:
 - a gyermekjóléti szolgálat által nyilvántartásba vett, gondozott gyermekek száma,
 - ebből az alapellátásban, védelembe vétel során gondozott gyermekek száma,
 - az ellátási területen az elmúlt 5 évben családjukból kiemelt gyermekek száma,
 - az ellátási területen élő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma,
 - az ellátási területen élő veszélyeztetett gyermekek száma,
 - a projekttel érinteni kívánt ellátási területen élő 0-18 éves korosztály számának alakulása az elmúlt 3 évben.
- i) Gyermekek átmeneti otthona esetében:
- i1) az adott megye gazdasági, társadalmi, szociális helyzetét;
 - i2) a megvalósítási helyszín (tervezett ellátási terület) szolgáltatási környezetét;
 - i3) az adott régióban, megyében, járásban engedélyezett gyermekek átmeneti otthonainak számát;
 - i4) az adott megyében a gyermekjóléti szolgálatok által nyilvántartásba vett, gondozott gyermekek számát;
 - i5) az adott megyében az elmúlt 5 évben családjukból kiemelt gyermekek számát;
 - i6) az adott megyében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számát;
 - i7) a megyében és a projekttel érinteni kívánt ellátási területen élő 0-18 éves korosztály számának alakulását az elmúlt 3 évben.
- j) Családok átmeneti otthona esetében:
- j1) az adott megye gazdasági, társadalmi, szociális helyzetét;
 - j2) a megvalósítási helyszín (tervezett ellátási terület) szolgáltatási környezetét;
 - j3) az adott régióban, megyében, járásban engedélyezett családok átmeneti otthonainak számát;
 - j4) az adott megyében a gyermekjóléti szolgálatok által nyilvántartásba vett, gondozott gyermekek számát;
 - j5) az adott megyében az elmúlt 5 évben családjukból kiemelt gyermekek számát;
 - j6) az adott megyében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számát;
 - j7) a megyében és a projekttel érinteni kívánt ellátási területen élő 0-18 éves korosztály számának alakulását az elmúlt 3 évben.
- 5) Amennyiben a projekt keretében férőhelybővítés/új szolgáltatás létrehozása történik, a **projektnek illeszkednie kell a helyi önkormányzat szociális szolgáltatástervezési koncepciójához**, melyről nyilatkoznia szükséges. Ha a fejlesztéssel érintett település nem rendelkezik szolgáltatástervezési koncepcióval, akkor **támogató önkormányzati döntést** kell csatolni a támogatási kérelem benyújtásakor.
- 6) **Idősek nappali ellátása esetén** olyan nappali ellátások fejleszthetők, melyek jelenleg is ellátnak demens személyeket, vagy férőhelybővítés keretében vállalják demens személy ellátását.

A demens személyek ellátásának a szakmai programban, a Szociális törvény szerinti nyilvántartásban, illetve a gondozási tervben, és az azt megelőző állapotfelmérésben is szükséges szerepelnie.

Idősek nappali ellátása esetén férőhelybővítésre kizárólag abban az esetben van lehetőség, ha a projekt keretén belül kerül vállalásra a demens személyek ellátása és amiatt szükséges a férőhelybővítés. Amennyiben indokolt, új építés, ingatlankiváltás vagy funkciójukat veszített épületek hasznosítása is lehetséges.

Új szolgáltatás kialakítására nincs lehetőség!

- 7) **Házi segítségnyújtás** esetén az ellátható személyek számának növelésére és új szolgáltatás kialakítására nincs lehetőség.
- 8) **Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** esetén csak a meglévő eszközpark fejlesztése támogatható.
- 9) **Családok átmeneti otthona esetén támogatható a meglévő férőhelyek (külső férőhelyek is) korszerűsítése, férőhelybővítés, új szolgáltatás létrehozása is, valamint eszközbeszerzés.** Férőhelybővítés és új szolgáltatás létrehozása esetén, a családok átmeneti otthonához kapcsolódó külső férőhely kialakítása is engedélyezett.
- 10) **Eszközbeszerzésre vonatkozó elvárások:**
 - a) Csak olyan eszközök, bútorok, berendezési, felszerelési tárgyak beszerzése támogatott, amelyek megfelelnek az igénybevevők életkori sajátosságainak, egészségi és mozgásállapotának, és a fejleszteni kívánt szociális alapszolgáltatás, gyermekjóléti alapellátás nyújtásához szükségesek.
 - b) A projekt keretében beszerzendő eszközöket a **Beszerzendő eszközök listája** c. dokumentumban szükséges feltüntetni.
 - c) Amennyiben csak eszközbeszerzés valósul meg a projektben, szükséges bemutatni a jelenlegi infrastruktúra megfelelőségét (kivéve: jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén).
 - d) Amennyiben csak infrastrukturális fejlesztés tervezett a projektben, szükséges bemutatni a rendelkezésre álló eszközállomány megfelelőségét.
 - e) **Járműbeszerzésre vonatkozó elvárások:**
 - e1) Járműbeszerzés az alábbi alapszolgáltatásokhoz kapcsolódóan lehetséges:
 - étkeztetés,
 - házi segítségnyújtás,
 - jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (kivéve: személygépkocsi és kisbusz),
 - támogató szolgáltatás
 - utcai szociális munka,
 - nappali ellátás,
 - család- és gyermekjóléti szolgáltatás / család- és gyermekjóléti központ,
 - gyermekek átmeneti otthona,
 - családok átmeneti otthona.
 - e2) Projektenként maximum 2 db személygépkocsi⁹ vagy 1 db legfeljebb 15 személyes kisbusz és/vagy 1 db segédmotor-kerékpár, és/vagy ellátás-szervezési oldalról indokolt mennyiségű kerékpár/elektromos rásegítésű kerékpár beszerzése támogatható.
 - e3) A járművekre vonatkozó költségkorlátokat a Felhívás 7.5. pontja tartalmazza.
 - e4) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén csak kerékpár és elektromos rásegítésű kerékpár beszerzése támogatható.
 - e5) Kizárólag új jármű beszerzése támogatható, és a jármű beszerzés egyedül hivatalos magyarországi márkakereskedői hálózathoz megengedett!
 - e6) Személygépkocsi vagy kisbusz beszerzése esetén az alapfelszereltségen kívül egy garnitúra téligumi, légkondicionáló berendezés, vonóhorog, valamint szükség esetén biztonsági gyermekülések beszerzése támogatható, amelyek a beszerzett gépjármű vételárába beleszámítanak. A vásárolt

⁹ Az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 1. számú függeléke alapján személygépkocsi a személyszállítás céljára készült olyan gépkocsi, amelyben — a vezető ülését is beleértve — legfeljebb 9 állandó ülőhely van.

személygépkocsi vagy kisbusz átalakítása a szolgáltatás szükségleteinek megfelelően (ételszállításra történő átalakítás, mozgássérült személyek számára történő akadálymentesítés) legfeljebb a vételár 20%-ának erejéig támogatható. Az átalakítás költsége nem számít bele a gépjárművek vételárába. Az átalakítás szükségességét megalapozó dokumentumban kell indokolni. Az üzembe helyezés költsége elszámolható.

e7) Gépjárműbeszerzés esetében CASCO biztosítás megkötése kötelező. A biztosítás időtartamának a jármű forgalomba helyezésétől minimum a fenntartási időszak végéig kell tartania. A gépjárműadó, a CASCO és a Kötelező Gépjármű Felelősség Biztosítás díja a projekt keretében nem elszámolható költség.

e8) A járműbeszerzést a megalapozó dokumentumban szükséges indokolni.

11) Főzőkonyha, vagy tálaló/melegítő konyha infrastruktúra fejlesztése és kapcsolódó berendezési tárgyak, eszközök beszerzése az alábbi feltételekkel támogatható:

a) **Főzőkonyha fejlesztése** (beleértve meglévő korszerűsítését, felújítását, illetve új létrehozását), és kapcsolódó berendezési tárgyak, eszközök beszerzése:

Ha a fejlesztendő/kialakítandó főzőkonyha legalább 51%-ban szociális adagszámokat állít elő, támogathatósága jelen konstrukcióban lehetséges.

Szociális ellátási adagszámok: a szociális alapszolgáltatásban, valamint a szakosított szociális ellátásban részesülőknek előállított adagszámokat jelentik.

Ha a főzőkonyha for-profit típusú étkeztetés is végez, akkor az adott fejlesztésre jutó – építési és járulékos (kapcsolódó szolgáltatások, eszközbeszerzés) – költségeket az előző évi összesített és a következő évi tervezett adagszámok alapján arányosítani szükséges.

For-profit típusú étkeztetésnek minősül a felhívás szempontjából az az adagszám, amiből a fenntartónak többletbevétele keletkezik (pl.: rendezvények kiszolgálásakor). A közétkeztetésre továbbadott adagszámok és a munkahelyi étkeztetés adagszámjai nem számítanak bele a for-profit típusú adagszámba.

Főzőkonyha-fejlesztés esetén a megalapozó dokumentumban szükséges beszámolni az ellátandó (az előző évi, a jelenlegi és a jövőben a fenntartási időszakig tervezett) adagszámokról és azok ellátási területéről.

A fenti lehatárolási szempontoknak való megfelelést a támogatási kérelem benyújtásakor tervezett adagszámok alapján kerül vizsgálatra.

b) **Tálaló vagy melegítő konyha fejlesztése** (beleértve meglévő korszerűsítését, felújítása, illetve új létrehozását) és kapcsolódó berendezési tárgyak, eszközök beszerzése is támogatható **a szociális alapszolgáltatáshoz kapcsolódóan**.

Amennyiben a fejlesztendő tálaló/melegítő konyha egyéb étkeztetést (pl.: szakosított szociális ellátást) is ellát, abban az esetben támogatható a fejlesztése, ha nagyobb arányban szociális alapszolgáltatáshoz kapcsolódó étkeztetést lát el.

Az adagszámok bemutatását a megalapozó dokumentumban szükséges elvégezni. Ha a tálaló/melegítő konyha más szolgáltatásokat is ellát, abban az esetben szükséges bemutatni az adagszámokat, és a fejlesztése a főzőkonyhai adagszámok mintájára lehet támogatható.

c) **Egy adott főzőkonyha, tálaló vagy melegítő konyha infrastruktúra fejlesztése és kapcsolódó berendezési tárgyak, eszközök beszerzése kizárólag egy projekt keretében támogatható.**

d) **Amennyiben a projekt keretében főzőkonyha fejlesztése tervezett, úgy szükséges a támogatást igénylőnek nyilatkoznia arról, hogy más forrásból a főzőkonyha fejlesztésére ugyanazon tevékenységekre nem igényel támogatást, kettős finanszírozás nem valósul meg (Nyilatkozat főzőkonyha fejlesztéséről).**

B) A kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységekre vonatkozóan:

1) Akadálymentesítés:

A közszolgáltatást¹⁰ végző, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat lebonyolító épület/épületrész érintettsége esetén:

a) Épület bővítése, felújítása, átalakítása esetén a beruházásnak az alábbi, akadálymentesítési követelményeknek kell megfelelni:

Biztosítani szükséges:

- az intézményhez, szolgáltatáshoz kapcsolódóan legalább egy akadálymentes parkolót,
- az épület főbejáratának vagy egy másik bejárat akadálymentesítését (elérési útvonal biztosításával),
- legalább egy akadálymentes mosdó kialakítását (elérési útvonal biztosításával): Amennyiben az épület műszaki-fizikai adottságai miatt az akadálymentes mellékhelyiség a földszinten nem alakítható ki, úgy azt egyéb épületszinten kell kialakítani. Ebben az esetben meg kell oldani az épületszintek közötti akadálymentes közlekedést is. Az akadálymentes mellékhelyiség földszinten történő kialakíthatóságának műszaki-fizikai akadályairól rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő által kiadott indokolást kell benyújtani.
- **projektarányos akadálymentesítést:** Ez festés/mázolásnál a vakok és gyengén látók érdekében, a megfelelő színkontrasztok kialakítását jelenti (nyílászáró tokszerkezeteinek falfelülettől és/vagy ajtólaptól eltérő színű mázolása). Elektromos hálózat teljes felújításánál pl.: a helyiségek kapcsolóit a mozgáskorlátozottak számára elérhető magasságba kell áthelyezni.

A tervezés és megvalósítás során kötelező az OTÉK akadálymentesítés szempontjából releváns előírásainak betartása.

Az előírások betartásához és a kivitelezéshez ajánlasként a Felhívás mellékletét képező „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” c. dokumentum nyújt segítséget.

Az akadálymentesítés részleges kialakítása kizárólag az alábbi esetekben lehetséges:

- amennyiben a műszaki adottságok alapján nem megfelelően biztosítható a fejlesztés akadálymentes kialakítása. Erről a rehabilitációs környezettervező szakmérnöknek/szakértőnek és tervezőnek együttesen szükséges nyilatkoznia.
- az országos műemléki védelem, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek esetén. Továbbá az általános hatáskörű építési igazgatás által kiadott építési engedélyben foglaltak szerint a helyi védelem alatt álló objektumok esetében. (**Tervezői nyilatkozat műemléki védelemről**)

A fenti esetekben is törekedni kell az akadálymentesítésnek legalább részleges, az örökségi értékek sérelme nélkül elérhető szintű megvalósítására. A részletesebb szabályokat a Felhívás mellékletét képező „Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében” című dokumentum tartalmazza.

b) Új építés esetén teljeskörű (nem projektarányos) komplex akadálymentesítést kell megvalósítani.

Az építési-műszaki tervdokumentáció akadálymentesítés szempontjából releváns részének az OTÉK előírásainak kell megfelelni.

c) Bővítés, felújítás, átalakítás és új építés esetén egyaránt csak olyan projektjavaslatok valósíthatók meg, amelyek építési dokumentációja és/vagy építési engedélyezési tervdokumentációja, illetőleg az alapján, az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős vagy végleges és végrehajtható építési engedélye megfelel a hatályos OTÉK előírásainak. Az építési szabályoknak való megfelelést az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős vagy végleges és hatályos építési engedély bizonyítja. Nem engedélyköteles építési

¹⁰ A közszolgáltatás fogalmába a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. tv 4. § f) pontjában megadott meghatározások mindegyike beleértendő.

tevékenység esetében tervezői nyilatkozat benyújtása szükséges arra vonatkozóan, hogy a projekt nem engedélyköteles és megfelel a hatályos OTÉK előírásainak.

d) Rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő bevonása szükséges az alábbiak szerint:

- A tervezés során a műszaki dokumentumok részeként akadálymentesítési tervfejezetet szükséges benyújtani.
- A kivitelezés végén nyilatkozatot szükséges benyújtani az akadálymentesítés megvalósulásáról a projekt záró beszámolóban.

2) Azbesztmentesítés:

Amennyiben a beruházással érintett épület/épületrész szórt azbesztet tartalmaz, úgy a támogatást igénylő számára kötelező a szórt azbeszt mentesítés elvégzése, amelynek költsége elszámolható a projektben. Kötelező továbbá projektarányos módon minden egyéb azbeszttartalmú szerkezet mentesítése. A projekttel nem érintett épületszerkezetek egyéb azbeszttartalmú anyagainak mentesítése nem kötelező elvárás, azonban javasolt és elszámolható a felhívás keretében.

3) Energiahatékonysági és a megújuló energia felhasználás bővítése szempontok érvényesítése:

Az energiahatékonysági és megújuló energia felhasználás kiterjesztése szempontok érvényesítése a Felhívás keretében horizontális követelményként kerül teljesítésre. A projekttel érintett épületen végrehajtott infrastrukturális beruházás minden tevékenység-elemének végrehajtása során érvényesíthetők az energiahatékonysági és megújuló energia alapú korszerűsítés szempontjai:

- az épületek külső határoló szerkezeteinek korszerűsítése (pl. utólagos külső hőszigetelés, nyílászárók cseréje), vagy
- a fűtési és/vagy HMV (használati meleg víz) rendszer korszerűsítése, vagy
- a nap alapú megújuló energia felhasználás megvalósítása/növelése révén.

Fentiek kapcsán elvárás, hogy amennyiben a fejlesztéssel (felújítással, átalakítással, bővítéssel, új építéssel) érintett épület az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet hatálya alá tartozik, úgy arra vonatkozóan a rendeletben foglalt előírások, továbbá az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet fejlesztés időpontjában hatályos szabályozása alkalmazandók és az elvárt energetikai elvárásokat az épület teljesítse.

A Megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni a tervezett energetikai célú beruházásokat és a tervezett korszerűsítési elemek indokoltságát. A fejlesztések tervezett jövőbeli állapot szerinti megvalósulásának nyomon követhetősége érdekében a projekt dokumentáció részeként legkésőbb az első mérőföldkőig csatolni szükséges a kiinduló állapotra elkészített hiteles energetikai tanúsítványokat, illetve a megvalósítandó állapotra vonatkozó energetikai számítást. Kizárólag a tanúsítványban feltüntetett, javasolt korszerűsítési tevékenységek támogathatók.

Háztartási méretű kiserőmű telepítéshez kapcsolódó szabályok:

- legfeljebb háztartási kiserőmű (HMKE) méretű, maximum 50 kVA erőművi névleges teljesítőképességű beruházás támogatható,
- az inverter kimenő teljesítménye nem haladhatja meg a szolgáltató által jóváhagyott csatlakozási dokumentációban szereplő engedélyezett csatlakozási teljesítményt.
- Az inverter kimenő teljesítményét legfeljebb 20%-kal haladhatja meg a beépített napelemek összesített névleges teljesítménye.

A megvalósuló tevékenységek tekintetében releváns esetben kötelezően alkalmazandó a Felhívás 6.2. fejezet 3) alpontjában meghatározott költségarányosítás.

A projekttel érintett épületen végrehajtott infrastrukturális beruházás jogszabályi előírásoknak való megfelelését tervezői nyilatkozattal szükséges alátámasztani az első mérőföldkőig.

4) Egészségügyi alapellátás esetén védőnői szolgálat fejlesztéséhez kapcsolódó eszközbeszerzésre vonatkozó elvárások:

- a) Kötelező védőnőnként 1 darab **mobil informatikai eszköz** beszerzése, amennyiben a projekt védőnői szolgáltatás fejlesztésére¹¹ (is) irányul! A támogatási kérelem benyújtásához képest 5 évnél idősebb informatikai eszközök cseréje kötelező! A mobil informatikai eszköz beszerzése nem kötelező abban az esetben, ha a védőnői körzeten belül a mobil informatikai eszközök minden védőnő esetében biztosítottak, illetve, ha a támogatást igénylő a mobil informatikai eszközök beszerzését más forrásból biztosítja. Ebben az esetben a mobil informatikai eszközök biztosítását a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni!
- b) Védőnői tanácsadónként kötelező a védőnői **méhnyakszűréshez szükséges eszközök beszerzése**, amennyiben a projekt védőnői szolgáltatás fejlesztésére¹² (is) irányul! Ez alól kivételt jelent, ha más forrásból a fejlesztésre kerülő védőnői tanácsadó részére az eszközök beszerzésre kerültek, vagy egyéb módon biztosítottak.

C) A választható, önállóan nem támogatható tevékenységekre vonatkozóan:

C1) Egészségügyi alapellátás, járóbeteg szakellátás, szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások esetében elvárás:

- 1) A hatályos jogszabályokban minimálisan előírt számú **parkoló-férőhely és akadálymentes parkoló-férőhely** fejlesztése, kialakítása támogatható. Indokolt esetben a hatályos jogszabályokban minimálisan előírt szám feletti parkoló-férőhely és akadálymentes parkoló-férőhely létesítése is támogatható, melyet a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni és alátámasztani.
- 2) A Felhívás keretében kizárólag az e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Ütügyi Műszaki Előírásnak (a továbbiakban: ÜME) megfelelő **kerékpár támaszok és tárolók kiépítése**, továbbá jelenleg az útügyi műszaki előírásnak nem megfelelő támaszok és tárolók ÜME paraméterek szerinti **korszerűsítése, cseréje** támogatható.
- 3) **Megújuló energiaforrások kialakítása** esetén kötelezően alkalmazandóak a Felhívás 2.3. B) 3) „Energiahatékonysági és a megújuló energia felhasználás bővítése szempontok érvényesítése” c. pontjában szereplő releváns elvárások.

C2) Egészségügyi alapellátás esetén további elvárás:

- 1) **Eszközbeszerzésre** vonatkozó előírások:
 - a) A projekt keretében eszközbeszerzés **önállóan nem támogatható**. Amennyiben az adott projekt keretében több feladatellátási helyen/településen lévő rendelő/tanácsadó kerül fejlesztésre, lehetőség van arra, hogy az egyik telephelyen/településen megvalósuló infrastrukturális fejlesztés mellett a másik telephelyen/településen csak eszközbeszerzés valósuljon meg.
 - b) Kizárólag a működési engedélyben és a NEAK finanszírozási szerződésben foglalt tevékenységek végzéséhez szükséges, az adott egészségügyi alapellátás biztosításához elengedhetetlen műszer, gép, informatikai és egyéb eszköz beszerzése támogatható a Felhívás keretében.

Ennek megfelelően kizárólag azon eszközök beszerzése támogatható:

- b1) melyeket az egyes egészségügyi alapellátásokra vonatkozó alábbi jogszabályok tartalmaznak:
 - az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló 60/2003. (X.20.) ESzCsM rendelet (háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, fogorvosi alapellátás és iskola-fogorvosi ellátás esetén);
 - a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet (védőnői szolgálat esetén);

¹¹ Az eszközök beszerzése minden olyan esetben kötelező, ha azok a fejlesztendő védőnői tanácsadóban nem biztosítottak.

¹² Az eszközök beszerzése minden olyan esetben kötelező, ha azok a fejlesztendő védőnői tanácsadóban nem biztosítottak.

- az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet (iskolaorvos esetén).

b2) melyeket a vonatkozó jogszabályokon felül a **„Beszerezhető eszközök listája”** c. dokumentum nevesít, továbbá

b3) amit a Felhívás ezeken kívül megenged.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a Felhívás keretében használt eszközök, illetve egyszer használatos eszközök és forgóeszközök beszerzése nem támogatható, így a jogszabályokban szereplő ilyen jellegű tételek költsége nem elszámolható! Kivéve: a járvány elleni védekezést szolgáló eszközöket, pl.: védőfelszerelések, kézfertőtlenítőszeres beszerzése.

A projekt keretében beszerzésre kerülő eszközöket a **Beszerzendő eszközök listája** c. dokumentumban szükséges feltüntetni.

- Sürgősségi ellátás eszközeinek beszerzése** esetén (pl.: sürgősségi táskák, defibrillátor) az orvosi rendelő kompetens alkalmazottjának vállalnia szükséges legalább 5 évente a sürgősségi ellátás vizsgával egybekötött továbbképzését. A vállalásra vonatkozó nyilatkozatot (**Nyilatkozat a sürgősségi ellátás eszközeinek beszerzése esetén**) a megalapozó dokumentum mellékleteként szükséges csatolni. A fejlesztés kizárólag házi orvosi/házi gyermekorvosi/fogorvosi/iskola-egészségügyi praxisra irányulhat.
- Az orvosi rendelők, valamint alapellátáshoz kapcsolódó **ügyelet fejlesztéséhez kapcsolódó eszközbeszerzés** keretében elsősorban olyan **mobil eszköz beszerzése** támogatható, amely szükséges a szolgáltatás ellátásához (pl.: laptop, hordozható defibrillátor, hordozható EKG). Amennyiben nem mobil eszköz beszerzése történik, azt a **„Beszerzendő eszközök listája”** c. dokumentumban indokolni szükséges.
- Egyéb kapcsolódó eszközök, berendezés, bútorzat**, amelyek a váróterem, a rendelő, a tanácsadó és a szociális helyiségek (pl.: teakonyha, pihenő) komfortosítását szolgálják, továbbá a levegő fertőtlenítésére alkalmas légtisztító berendezések, árnyékolástechnika beszerzése, klímaberendezés is támogatható.
- Az alapellátás keretében végzendő/végezhető (népegészségügyi) **szűrővizsgálatok** (pl.: látásvizsgálat, mozgásszervi vizsgálat, rizikóállapot szűrése, szájüregi vizsgálat) **elvégzését támogató eszközök beszerzése**.
- Szemléltető, demonstrációs eszközök** (pl.: egészséges életmódra nevelést, betegoktatást segítő szemléltető, demonstrációs eszközök) – melyeket a **„Beszerezhető eszközök listája – egészségügyi alapellátás esetén”** tartalmaz – beszerzése.
- Telekommunikációt, telemedicinát támogató IT fejlesztés:**
 - kiemelten a védőnői és a házi orvosi munkát segítő informatikai eszközök (hardver és operációs rendszerek) beszerzése (mobil és asztali informatikai eszközök, pl.: laptop, tablet, okos telefon, asztali számítógép);
 - széles sávú internet elérést biztosító feltételek megteremtése;
 - irodatechnikai eszközök beszerzése.

A támogatásból létrehozott informatikai rendszernek alkalmasnak kell lennie az intézményközi (azonos, valamint különböző ellátási szintű egészségügyi szolgálatok közötti) informatikai integrációra, olyan módon, hogy a régióban már megvalósult/megvalósuló intézményközi információs rendszerhez való csatlakozásra alkalmas legyen. (IT specifikáció figyelembe vétele javasolt!)

- Iskola-egészségügyi ellátás végzéséhez szükséges helyiség (iskolaorvosi, iskola-fogorvosi rendelő) kialakítása, fejlesztése és kapcsolódó eszközbeszerzés abban az esetben támogatható**, amennyiben az iskola-egészségügyi ellátás a házi orvosi/házi gyermekorvosi/fogorvosi rendelővel azonos épületben működik, vagy fog működni. Nem fejleszthető abban az esetben, ha az iskola-egészségügyi szolgáltatás a köznevelési intézménnyel egy épületben működik.
- Amennyiben a fejlesztéssel érintett területen Egészségfejlesztési Iroda (a továbbiakban: EFI) működik, a kedvezményezett által a kötelező alapellátási szolgáltatásokon túl ellátott **egészségfejlesztési tevékenységek** körét, illetve az **egészségfejlesztési feladatok**

ellátására, megelőző ellátások nyújtására alkalmas és nélkülözhetetlen, multifunkcionális helyiséggel szembeni elvárásokat az EFI-val együttműködésben, az EFI által azonosított szempontok, szükségletek figyelembe vételével szükséges kialakítani, és azt a megalapozó dokumentumban bemutatni.

- 4) **Járműbeszerzésre** vonatkozó speciális feltételek:
- a) Praxisonként/körzetenként maximum 1 db:
 - 50 cm³-t meg nem haladó lökettérfogatú segédmotoros kerékpár, vagy
 - kerékpár vagy elektromos rásegítésű kerékpár beszerzése támogatható.
 - b) Praxisonként/körzetenként maximum 1 darab személygépkocsi¹³ beszerzése támogatható, amennyiben a praxis/körzet keretében az egészségügyi szolgáltató legalább két települést vagy telephelyet lát el.
 - c) A járművekre vonatkozó költségkorlátokat a Felhívás 7.5. pontja tartalmazza.
 - d) Kizárólag új jármű beszerzése támogatható, és a jármű beszerzés egyedül hivatalos magyarországi márkakereskedői hálózathoz megengedett!
 - e) Személygépkocsi beszerzése esetén az alapfelszereltségen kívül egy garnitúra téli gumi, légkondicionáló és vonóhorog beszerzése támogatható, amelyek a beszerzett gépjármű vételárába beszámítanak.
 - f) A vásárolt személygépkocsi átalakítása a szolgáltatás szükségleteinek megfelelően legfeljebb a vételár 20%-ának erejéig támogatható. Az átalakítás költsége nem számít bele a gépjárművek vételárába. Az átalakítás szükségességét megalapozó dokumentumban szükséges indokolni. Az üzembe helyezés költsége elszámolható.
 - g) Gépjárműbeszerzés esetében CASCO biztosítás megkötése kötelező. A biztosítás időtartamának a jármű forgalomba helyezésétől minimum a fenntartási időszak végéig kell tartania. A gépjárműadó, a CASCO és a Kötelező Gépjármű Felelősség Biztosítás díja a projekt keretében nem elszámolható költség.
 - h) A beszerzett jármű használatára kizárólag az egészségügyi, közfinanszírozott feladatot ellátó személy jogosult a munkája ellátása során.
 - i) A megalapozó dokumentumban indokolni szükséges, hogy a beszerzett járművet mely szolgáltató kapja, valamint az érintett szolgáltató esetében mekkora az általa ellátott terület (településszám; lakosságszám/település; gondozottak száma/település, távolságok, otthonukban ellátott betegek száma stb.).
- 5) A projekt keretében beszerzésre kerülő vagy már korábban beszerzett, az egészségügyi alapellátáshoz használt (gép)járművek tárolására **garázs/tároló építése**, kialakítása, felújítása támogatható. Az ügyeleti ellátásnak helyt adó épület fejlesztésének részeként az ügyeletes autó tárolására alkalmas garázs kialakítása során biztosítani kell, hogy a garázból való kiállás sürgős hívás esetén idővesztést ne jelentsen.

C3) Egészségügyi járóbeteg-szakellátás esetén alkalmazandó további elvárások:

- 1) **Eszközbeszerzésre** vonatkozó előírások:
- a) Adott szakrendelő eszközbeszerzése csak infrastrukturális fejlesztés mellett támogatható.
 - b) Kizárólag a működési engedélyben és a NEAK finanszírozási szerződésben foglalt tevékenységek végzéséhez szükséges, az adott egészségügyi járóbeteg szakellátás biztosításához elengedhetetlen műszer, gép, informatikai és egyéb eszköz beszerzése támogatható a Felhívás keretében.
- Ennek megfelelően kizárólag azon eszközök beszerzése támogatható, melyeket az egészségügyi járóbeteg ellátásokra vonatkozóan az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló 60/2003. (X.20.) ESzCsM rendelet tartalmaz.
- Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a Felhívás keretében használt eszközök, illetve egyszer használatos eszközök és forgóeszközök beszerzése nem támogatható, így a jogszabályokban szereplő ilyen jellegű tételek költsége nem elszámolható! Kivéve:

¹³Az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 1. számú függeléké alapján személygépkocsi a személyszállítás céljára készült olyan gépkocsi, amelyben — a vezető ülését is beleértve — legfeljebb 9 állandó ülőhely van.

a járvány elleni védekezést szolgáló eszközöket, pl.: védőfelszerelések, kézfertőtlenítőszeresek beszerzése.

A projekt keretében beszerzendő eszközöket a **Beszerzendő eszközök listája** c. dokumentumban szükséges feltüntetni.

- c) **Egyéb kapcsolódó eszközök, berendezés, bútorzat**, amelyek a váróterem, a rendelő és a szociális helyiségek (pl.: teakonyha, pihenő) komfortosítását szolgálják, továbbá a levegő fertőtlenítésére alkalmas légtisztító berendezések, árnyékolástechnika beszerzése, klímaberendezés is támogatható.
- d) **Telekommunikációt, telemedicinát támogató ITC fejlesztés:**
- kiemelten az orvosi és az asszisztensi munkát segítő informatikai eszközök (hardver és operációs rendszerek) beszerzése (mobil és asztali informatikai eszközök, pl.: laptop, tablet, okos telefon, asztali számítógép);
 - széles sávú internet elérést biztosító feltételek megteremtése;
 - irodatechnikai eszközök beszerzése.

A támogatásból létrehozott informatikai rendszernek alkalmasnak kell lennie az intézményközi (azonos, valamint különböző ellátási szintű egészségügyi szolgálatok közötti) informatikai integrációra, olyan módon, hogy a régióban már megvalósult/megvalósuló intézményközi információs rendszerhez való csatlakozásra alkalmas legyen. (IT specifikáció figyelembe vétele javasolt!)

Ha a projekt műszaki, szakmai tartalma csökken, ezzel arányosan csökken a támogatási összeg is. (Részletesen lásd: Korm. rendelet 156. §, 157. §)

2.4. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások

1) Általános elvárások:

A táji, természeti, környezeti értékek védelmével, a klímaváltozás elleni küzdelemmel, az esélyegyenlőséggel, valamint a nők és férfiak közötti egyenlőséggel kapcsolatos követelmények, más néven horizontális követelmények érvényesítése az Európai Unió fejlesztéspolitikájának kötelező eleme. A kiemelt célok és követelmények részletes ismertetése megtalálható az „ÁÚF 21-27” 11. fejezetében.

A horizontális cél megvalósítása, valamint a megvalósítás eredményességének nyomon követése érdekében végzett tevékenység következtében felmerült költség elszámolható.

A projekt tervezése és megvalósítása során kérjük, vegye figyelembe, hogy a projektben létrehozott eredményeknek meg kell felelniük az alábbi elvárásoknak is:

- a) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektekre vonatkozó európai uniós és hazai környezetvédelmi és esélyegyenlőségi előírásokat, jogszabályokat, a „jelentős károkozás elkerülését célzó”¹⁴ elővigyázatosság elvét betartani, a projekt által érintett területen a védett környezeti, természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba¹⁵ ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.
- b) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projekt végrehajtása során a Foglalkoztatással élő Személyek Jogairól szóló ENSZ-egyezményt a 2010/48/EK tanácsi határozattal összhangban alkalmazni. A projektek végrehajtása során a foglalkoztatott személyeket megillető alapvető emberi jogokat – többek között akadálymentesítéssel és az ehhez kapcsolódó szabványok alkalmazásával – biztosítani kell.
- c) A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a kedvezményezett esélytudatosságot fejezzen ki: ne közvetítsen szegregációt, csökkentse a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

¹⁴ Jelentős károkozás elkerülését célzó elv: a támogatott fejlesztés nem sérti jelentősen az (EU) 2019/2088 rendelet 9. cikkben meghatározott egyik környezeti célkitűzést (az éghajlatváltozás mérséklése; az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás; a vízi és tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme; a körforgásos gazdaságra való áttérés; a szennyezés megelőzése és csökkentése; a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása) sem.

¹⁵ 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

2) **Témaspecifikus elvárások:**

a) **Klímaváltozás elleni küzdelem:**

Amennyiben a projekt megvalósítása során Ön tervez infrastrukturális vagy ingatlan beruházást, amely legalább öt éves várható élettartamú, akkor Önnek a tervezés során figyelembe kell vennie, hogy a projekt várható üvegházhatásúgáz-kibocsátása/elnyelése mennyire számottevő, továbbá fel kell mérnie a projekt éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási potenciálját, és biztosítani kell, hogy a projekt ellenálló legyen az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal szemben! Ezért a támogatási kérelem összeállítása során vizsgálnia kell a projekt megvalósításával összefüggő fő éghajlatváltozási kihívásokat, a projekt helyszínén várható energiafelhasználás-változást, a klímavédelmi törekvésekhez való illeszkedést, valamint be kell mutatnia, milyen módon tervezi lebonyolítani az Európai Parlament és a Tanács 2021/1060 rendeletének 73. cikk (2) bek. j) pontja alapján elvárt éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot.

A támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtásakor a megalapozó dokumentum vonatkozó fejezetében részleteznie szükséges az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat megalapozását az abban részletezett szempontok szerint. Az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot a projekt előkészítésével párhuzamosan kell elvégeznie és annak dokumentációját az 1. mérföldkőig kell benyújtania.

Az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat megalapozásához az „Útmutató a projektek klímakockázatának értékeléséhez és csökkentéséhez” (röviden: Klímakockázati útmutató) nyújt segédletet, mely a következő linken érhető el: <https://www.palyazat.gov.hu/tmutat-projektek-klimakockzatnak-becslshez-s-cskkentshez>

(A 2021—2027-es programozási időszak szabályozásának megfelelően felülvizsgált útmutató 2021 őszére tervezett megjelenéséig a 2014-2020-as időszak útmutatója a hatályos segédlet.)

b) **Esélyegyenlőség érvényesítése:**

- b1) Ha a támogatást igénylő települési önkormányzat, az igénylőnek igazolnia kell a helyi esélyegyenlőségi program meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (6) bekezdésének megfelelően.
- b2) Ha a támogatást igénylő ötven főnél több személyt foglalkoztató költségvetési szerv, vagy többségi állami tulajdonban álló jogi személy, az igénylőnek igazolnia kell az esélyegyenlőségi terv meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-nak megfelelően.
- b3) Infrastrukturális fejlesztéseknél: létesítmények, térhasználat közlekedési kapcsolatok tervezésekor a támogatást igénylő figyelembe veszi és érvényesíti az egyetemes tervezés elveit, azaz a nők és férfiak igényeit, az idősek, a fogyatékosok és a gyermekek igényeit, és bemutatja ennek módját. (információ: <http://www.etikk.hu>)

3. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

3.1. Vissza kell-e fizetni a támogatást?

Nem, a támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül, ezért a támogatást – szerződés szerinti projektmegvalósítás esetén – nem kell visszafizetni.

3.2. Mennyi a projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége?

A projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége¹⁶ az adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletben található.

¹⁶ A „projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége” fogalom megegyezik a 2014-2020-as programozási időszakban használt „projekt maximálisan elszámolható költsége” fogalommal, tehát az összeg tartalmazza a társfinanszírozást is.

3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni?

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás minimum és maximum összege a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében olvasható.

A támogatás maximális mértéke az Európai Unióval elszámolható összköltség 100 %-a.

4. A PROJEKTVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA

4.1. Mikor kezdhető meg a projekt?

A támogatási kérelem benyújtása előtt megkezdett projekthez is igényelhet támogatást, ha azt a kérelem benyújtásáig fizikailag még nem fejezte be.

További részletes szabályozást az "ÁÚF 21-27" 8.6. fejezetének 1. alpontja tartalmaz.

Ha Ön a támogatási döntés kézhezvétele előtt már megindítja a közbeszerzési eljárást, be kell tartania a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket is.¹⁷

4.2. Mikorra kell befejezni a projektet?

Mikor minősül befejezettnek a projekt?

Fizikailag akkor befejezett a projekt, ha valamennyi támogatott tevékenység megvalósult a támogatási szerződésben és a felhívásban meghatározott feltételek szerint. A projekt fizikai befejezésének napja tehát az a nap, amikor az utolsó támogatott tevékenység megvalósul.

Pénzügyileg akkor befejezett a projekt, ha fizikailag befejezett, és a megvalósítás során keletkezett bizonylatok – szállítói kifizetés esetén az előírt önrész szállítók részére történő – kifizetése megtörtént.

További részletes szabályozás az "ÁÚF 21-27" 8.6. fejezetének 2. alpontjában olvasható.

Mennyi idő alatt kell fizikailag befejezni a projektet?

A projekt fizikai befejezésére a megkezdésétől számított **36 hónap** áll rendelkezésre.

Ha Ön a projekt megvalósítását a támogatási szerződés hatályba lépéséig nem kezdte meg, a végrehajtási határidő a támogatási szerződés hatályba lépésének napjával kezdődik.

További részletes szabályozás az „ÁÚF 21-27” 8.6. fejezetének 2. alpontjában olvasható.

A záró kifizetési kérelem benyújtásának határideje a projekt fizikai befejezését követő 60 nap, de legkésőbb 2029. június 29.

5. MÉRFÖLDKÖVEK, INDIKÁTOROK

5.1. Hány mérföldkövet kell tervezni?

A mérföldkő a projekt megvalósítása szempontjából jelentős időpont, amelyhez a projekt megvalósítása révén elért szakmai vagy műszaki eredmény kapcsolódik, vagy az elérendő eredmény egy jól körülhatárolható fejlesztési szakasza lezárul. Egy adott mérföldkőhöz ezen túlmenően meg kell tervezni az adott mérföldkövel bezárólag várhatóan elszámolni kívánt költségek kumulált mértékét is.

Önnek a projektjében 2 mérföldkövet kell tervezni. Az utolsó mérföldkövet a projekt fizikai befejezésének várható időpontjára kell megtervezni.

Az egyes mérföldkövekkel kapcsolatos elvárások a következők:

Minden betervezett mérföldkő teljesítését alátámasztó dokumentumokkal kell igazolni.

¹⁷ Lásd: Korm. rendelet Közbeszerzési eljárások ellenőrzése c. fejezete

1. mérföldkő: Projekt előkészítése

A mérföldkövet a **támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 18. hónap utolsó napjáig** szükséges betervezni.

A mérföldkőhöz az alábbi, projekt szempontjából releváns, dokumentumok csatolása szükséges:

- 1) Teljes műszaki dokumentáció az összes érintett tevékenységre vonatkozóan
- 2) Építési engedélyek vagy tervezői nyilatkozatok, hogy az adott tevékenység nem hatósági engedélyköteles
- 3) A Felhívás 2.3. és 2.4. pontjában előírt releváns szakmai-műszaki és horizontális feltételeknek való megfelelés bemutatása, éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat dokumentációja
- 4) Nyilatkozatok, igazolások új épület építése esetén
- 5) Nyilatkozatok, igazolások ingatlankiváltás, funkciójukat veszített épületek hasznosítása, funkcióváltás esetén
- 6) Akadálymentesítésről szóló tervfejezet: a tervdokumentáció mellé/külön fejezetként csatolni szükséges a rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő és a tervező közös fejezetét, nyilatkozatát az akadálymentesítésről
- 7) Tervezői nyilatkozat műemléki védelemről: Az országos műemléki védelem, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek, továbbá a helyi védelem alatt álló objektumok mentesülésére vonatkozó tervezői nyilatkozat
- 8) Tervezői nyilatkozat nem engedélyköteles építési tevékenység hatályos OTÉK előírásainak való megfeleléséről
- 9) Minden projekttel érintett épületen végrehajtott infrastrukturális beruházás esetében tervezői nyilatkozat energiahatékonysági szempontok érvényesítéséről, az épületen végrehajtott infrastrukturális beruházás jogszabályi előírásoknak való megfelelésségéről
- 10) A kiinduló és megvalósítandó állapotra vonatkozó energetikai tanúsványok
- 11) Arányosítás alátámasztására készített kimutatás aktualizálása
- 12) Amennyiben a fejlesztés korábban támogatott projekthez is kapcsolódik, úgy szükséges a pontos, tevékenység szintű lehatárolás bemutatása
- 13) 700 millió Ft feletti összköltségű projektek esetében költség-haszon elemzés elkészítése a Felhívás 6.2 pont 2) alpontban meghatározottak alapján.
- 14) A projektmenedzsment szervezet rövid bemutatása, valamint a Kedvezményezett büntetőjogi felelőssége tudatában megtett nyilatkozat arra vonatkozóan, hogy a projektmenedzsment szervezet megfelel a 2021-2027-es időszakra vonatkozó Elszámolási Útmutató c. dokumentumának 3.8.2 pontjában leírtaknak.
- 15) Tulajdonviszonyok rendezése: a projekt megvalósítási helyszínére vonatkozó tulajdonjogi kérdéseket, adás-vételt, bérleti szerződést, per és igénymentesség igazolását stb. az „ÁÚF 21-27” c. dokumentumban foglalt előírásoknak megfelelően rendezni szükséges.

2. mérföldkő: Fizikai befejezés

A teljes projekt fizikai befejezését szükséges önálló mérföldkőként betervezni.

Benyújtandó dokumentumok, amennyiben releváns:

- 1) nyilatkozat akadálymentesítés megvalósulásáról,
- 2) kötelezően előírt nyilvánosság biztosítását igazoló dokumentumok a Kedvezményezettek Tájékoztatási Kötelezettségei a 2021-2027-es fejlesztési ciklusban KTK Plusz szerint,
- 3) Kedvezményezett büntetőjogi felelőssége tudatában megtett nyilatkozata arra vonatkozóan, hogy a megvalósítási időszak alatt alkalmazott projektmenedzsment szervezet megfelelt a 2021-2027-es időszakra vonatkozó Elszámolási Útmutató c. dokumentumának 3.8.2 pontjában leírtaknak,
- 4) egyéb projektzárást igazoló dokumentum.

5.2. Milyen indikátorok teljesítéséhez kell hozzájárulni?

Kérjük, hogy a támogatási kérelmében az alábbi táblázatban szereplő projekt szempontjából releváns esetben két kimeneti és egy eredmény indikátort szerepeltesse.

Indikátor neve	Alap	Mérték-egység	Típusa ¹⁸	Azonosító	Része-e a műszaki-szakmai tartalomnak (Igen/Nem)	Célérték tervezése szükséges (Igen/Nem)
Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: házi orvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	ERFA	db	OP kimeneti	TPO01	Igen	Nem
Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények éves felhasználói	ERFA	fő/év	Közös eredmény	RCR73	Nem	Nem
A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma	ERFA	db	OP kimeneti	TPO02	Igen	Nem

Indikátor neve: Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: házi orvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma

Indikátor definíciója: A fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó házi orvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi, védőnői szolgálatok, illetve alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás és iskola-egészségügyi ellátás száma.

Indikátor számítási módja: A projekt keretében fejlesztett infrastruktúrát (épületet és/vagy eszközállományt) használó, egészségügyi alapellátást (házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátás, fogorvosi alapellátás, alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás, védőnői ellátás, illetve iskola-egészségügyi (iskolaorvosi, iskola-fogorvosi) ellátás) nyújtó egészségügyi szolgálatok száma. A vegyes házi orvosi praxis az indikátor célérték számításában egynek számít.

Indikátor igazolásának módja:

- Összesítés a fejlesztéssel érintett egységek működési engedélyéről, a fejlesztéssel érintett közfinanszírozott kapacitásokról (Működési engedély, NEAK finanszírozás igazolására)
- Engedélyköteles tevékenység esetén az építményre vonatkozó használatbavételi (ide értve a használatbavétel tudomásulvételét, ha releváns) engedély.
- Nem engedélyköteles tevékenység esetén az építmény kapcsán készült műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv.
- Eszközbeszerzés esetén eszközbeszerzést igazoló számla.

Indikátor neve: Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények éves felhasználói

Indikátor definíciója: Az új vagy korszerűsített egészségügyi intézmény által ellátott betegek száma a projekt pénzügyi befejezését követő évben. Egy személy többször is számításra kerülhet, ha többször is igénybe veszi az ellátásokat. A mutató bázisértéke az egészségügyi intézmény által ellátott regisztrált betegek projekt megkezdése előtti évre számított értéke, az újonnan épített létesítmények esetében pedig nulla. Az egészségügyi intézmények közé tartoznak a kórházak, klinikák, járóbeteg-ellátó központok, szakellátó központok stb.

Indikátor számítási módja: Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények által ellátott betegek összesített száma a projekt pénzügyi befejezését követő évben.

Indikátor igazolásának módja: Egészségügyi szolgáltató nyilatkozata

¹⁸ Közös kimeneti, közös eredmény, OP-kimeneti, OP-eredmény

Indikátor neve: A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma

Indikátor definíciója: A projekt eredményeként létrejött és megújult szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma.

Indikátor számítási módja:

Célértékbe számítandó szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások:

- a) a Szociális törvény 57.§ (1) c) - d), f) – j) pontja szerinti szociális alapszolgáltatások:
 - az étkeztetés,
 - a házi segítségnyújtás,
 - a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
 - a közösségi ellátások,
 - a támogató szolgáltatás,
 - az utcai szociális munka,
 - a nappali ellátás.
- b) a Gyermekvédelmi törvény 15. § (2) bekezdés a) és c) pontjai alapján, a Gyvt. 40. § és 40/A. § pontjában nevesített:
 - család- és gyermekjóléti szolgálat
 - család- és gyermekjóléti központ
 - továbbá gyermekek átmeneti gondozása keretében az 50. § és 51. § szerinti családok átmeneti otthona és gyermekek átmeneti otthona.

Indikátor igazolásának módja: A projekt eredményeként létrejött, vagy megújult szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma

Indikátor igazolásának módja:

- A fejlesztéssel érintett szociális alapszolgáltatást és gyermekjóléti alapellátást fenntartó intézmény szolgáltatói nyilvántartásba vételről szóló igazolása
- Engedélyköteles tevékenység esetén az építményre vonatkozó használatbavételi (ide értve a használatbavétel tudomásulvételét, ha releváns) engedély.
- Nem engedélyköteles tevékenység esetén az építmény kapcsán készült műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv.
- Eszközbeszerzés esetén eszközbeszerzést igazoló számla.

A támogatási szerződésben vállalt indikátor tervértékének csökkenése:

Ha Ön a támogatási szerződésben vállalt tervértéket csökkenti:

- olyan indikátor esetén, amely egyben a 2.3. fejezet szerinti műszaki, szakmai tartalom részét is képezi, a műszaki, szakmai tartalom csökkenésére vonatkozó rendeleti szabályozást alkalmazzuk,¹⁹
- olyan indikátor esetén, amely nem képezi a műszaki, szakmai tartalom részét, a támogatást arányosan csökkentjük²⁰.

A támogatási szerződésben vállalt indikátor alulteljesítése:

A támogatás összegét csökkentjük, ha a támogatási szerződésben meghatározott indikátor teljesítése a célérték elérésének vállalt időpontjában nem éri el a célérték 75%-át. A támogatás csökkentésének aránya megegyezik az indikátor célérték 75%-a és az indikátor teljesítésének százalékos mértéke közötti különbséggel²¹.

6. PROJEKTVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK

6.1. Mire nem kapható támogatás?

A 2.1. pontban meghatározott tevékenységeken kívül más tevékenység nem támogatható.

Így például nem támogatható:

¹⁹ Korm. rendelet 156. §.

²⁰ Korm. rendelet 156. §.

²¹ Korm. rendelet 160.§.

A) Egészségügyi alapellátás, járóbeteg szakellátás, szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások esetén:

- a1) A projekt céljaihoz nem kapcsolható eszközbeszerzések;
- a2) Forgóeszközök beszerzése, egyszer használatos eszközök beszerzése, használt eszközök beszerzése (kivéve a járvány elleni védekezést szolgáló eszközöket, pl.: védőfelszerelések, kézfertőtlenítőszer);
- a3) Használt eszközök beszerzése;
- a4) Szálláshelyek, lakáscélú ingatlanok/helyiségek kialakítása, fejlesztése (kivéve: egészségügyi alapellátás, szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások esetén a szolgálati lakás; családok átmeneti otthona esetén külső férőhely);
- a5) Képzés, beleértve új eszközök és gépek kezelésének betanítását (mint képzési tevékenységet).

B) Egészségügyi alapellátás esetén további nem támogatható tevékenység:

- b1) Új alapellátási szolgáltatás (praxis, védőnői szolgálat) létesítése.
- b2) NEAK finanszírozás nélküli szervezeteknél megvalósuló fejlesztések, nem közfinanszírozott szolgáltatások fejlesztését célzó beruházások.
- b3) A köznevelési intézmény épületében kialakított iskolaorvosi/iskola-fogorvosi rendelő, iskola-védőnői tanácsadó fejlesztése.
- b4) Kizárólag iskolaorvosi/iskola-fogorvosi szolgálatnak/iskola-védőnőnek helyt adó épület vagy helyiség építése, felújítása, átépítése, bővítése.
- b5) Vegyes háziorvosi praxisnak helyt adó helyiség/épület fejlesztése esetén önálló gyermek és önálló felnőtt rendelőhelyiség kialakítása.
- b6) Szolgálati lakás bútorzatának beszerzése, berendezése.
- b7) Betegtájékoztató kiadvány elkészítése.
- b8) Gyógyszertár fejlesztése, kialakítása, ahhoz kapcsolódó bútorzat- és eszközbeszerzés. Nem támogatható újonnan kialakítandó gyógyszertárfejlesztés, vagy meglévő gyógyszertár integrálása sem.
- b9) Termálvíz bevezetése és gyógyfürdő kialakítása.

C) Egészségügyi járóbeteg szakellátás esetén további nem támogatható tevékenység:

- c1) NEAK finanszírozás nélküli szervezeteknél megvalósuló fejlesztések, nem közfinanszírozott szolgáltatások fejlesztését célzó beruházások.
- c2) Betegtájékoztató kiadvány elkészítése.
- c3) Gyógyszertár fejlesztése, kialakítása, ahhoz kapcsolódó bútorzat- és eszközbeszerzés. Nem támogatható újonnan kialakítandó gyógyszertárfejlesztés, vagy meglévő gyógyszertár integrálása sem.
- c4) Termálvíz bevezetése és gyógyfürdő kialakítása.

D) Prehospitális sürgősségi ellátás esetén nem támogatható tevékenység:

- d1) Betegtájékoztató kiadvány elkészítése.
- d2) Nem kizárólag helyi önkormányzati vagy helyi önkormányzati társulás tulajdonában lévő épület infrastruktúra fejlesztése
- d3) Eszközbeszerzés (kivéve: a 2.1.2.2. C) c3) pontban foglalt eszközbeszerzést)

E) Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások esetén további nem támogatható tevékenység:

- e1) Bentlakásos otthonok fejlesztése.
- e2) Családok átmeneti otthona esetén krízisközpont, félutasház-szolgáltatás és titkos menedékház fejlesztése nem támogatott.
- e3) Szolgálati lakás bútorzatának beszerzése, berendezése.

6.2. Milyen további szakmai elvárásoknak kell megfelelni a megvalósítás során?

- 1) Ön, mint kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. Az ezzel kapcsolatos követelményeket a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalról letölthető „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei Plusz” c. útmutató és az Arculati Kézikönyv Plusz” tartalmazza.

2) **Költség-haszon elemzés készítésére vonatkozó elvárások:**

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízügyi pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló 2021/1060/EU rendelet (a továbbiakban CPR) 73. cikkének teljesítése céljából a pályázatoknak biztosítani kell a következő elvárásokat:

- Bizonyítható a projekt társadalmi hasznossága, megfelelő ár-érték aránya.
- Csak a megvalósuláshoz szükséges mértékű támogatást kap, túl-támogatás nem történik.
- A fejlesztési projekt keretében létrehozott eszközök működtetése, a szolgáltatási színvonal pénzügyileg fenntartható.

A vonatkozó európai uniós jogszabályoknak való megfelelés érdekében a projektek előkészítése és a kiválasztási eljárás során alá kell támasztani a projekt társadalmi hasznosságát, ár-érték arányát. Ennek érdekében a **támogatási kérelem benyújtásakor csatolandó Megalapozó dokumentumban:**

- Be kell mutatni a problémákat, hiányokat, amelyekre választ jelent a tervezett fejlesztés. Szükséges felmérni az igényeket, amelyek a fejlesztendő infrastruktúra/szolgáltatás létrejöttét, kapacitását alátámasztják.
- Az így meghatározott projekt célokról be kell mutatni kapcsolódásukat az OP céljaihoz, valamint a vonatkozó európai, országos, regionális, valamint helyi stratégiákhoz.
- Annak érdekében, hogy megállapítható legyen, hogy a projektben megvalósítandó beavatkozás céljának elérésére a választott megoldás az optimális a teljes költséget és a hatásokat összevetve, szövegesen kell indokolni, hogy miért az adott műszaki megoldás került kiválasztásra, azt milyen kiválasztási logika, további vizsgálat előzte meg.

A támogatás mértékének indoklásához és a fenntarthatóság bizonyításához a **támogatási kérelem benyújtásakor a Megalapozó dokumentumban be** kell mutatni a következőket:

- A kért támogatás összege a projekt megvalósításához feltétlenül szükséges. Ezt röviden meg is kell indokolni állami támogatási szabály esetén a releváns szabály előírásainak megfelelően. Egyéb esetben az indoklás térjen ki különösen arra, hogy a beruházás fenntartása során a képződő bevételek milyen mértékben nem nyújtanak fedezetet a működési költségekre, a beruházáshoz szükséges forrásgyűjtésre.
- A projekt pénzügyi fenntarthatósága biztosított a projekt teljes élettartama alatt. Indoklásban ki kell emelni, hogy a bevétellel, költségmegtakarítással nem fedezett működési (üzemeltetési és pótlási) költségek finanszírozása hogyan történik, pl.: milyen központi költségvetési, önkormányzati költségvetési forrás biztosítja a finanszírozásukat.

Az **1. mérföldkőre** a 700 millió Ft-nál nagyobb elszámolható költségű projekteknél a CPR előírásainak való megfelelés érdekében **az alábbiak bemutatása csatolandó:**

- Közgazdasági értékeléssel kell igazolni a projekt társadalmi hasznosságát, megfelelő ár-érték arányát.
 - a) Ha a projekt olyan stratégiához illeszkedik, amely társadalmi hasznosság értékelése (költség-haszon elemzés, költség-hatékonyság elemzés, többszemponútú értékelés) alapján rangsorolta a projekteket és a projekt megvalósítását tartalmazza, akkor projekt szinten külön elemzés nem szükséges a változatelemzésről és a kiválasztott projektről, elegendő csak a releváns stratégia mentén röviden elmagyarázni:

- A projekt célja megalapozott, illeszkedik a stratégiához, nettó társadalmi hasznot hoz létre?
- A projektben megvalósítani javasolt megoldás eléri a célt, ez a leghatékonyabb megoldás-e a cél eléréséhez?
- A megoldás költségei reálisak-e?

Ennek az elvárásnak megfelelnek többek között a fenntartható városi mobilitási tervek (SUMP), a fenntartható energia- és klíma akciótervek (SECAP), Vízyűjtő-gazdálkodási Terv, Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia, Nemzeti Energiastratégia, Fenntartható Városfejlesztési Stratégia, NEKT (Magyarország Nemzeti Energia és Klímaterve), Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030.

b) A fentiek szerinti stratégia hiányában projekt szinten szükséges a változatelemzést, illetve a kiválasztott változat közgazdasági értékelését elvégezni. Ennek módszertanát az Európai Bizottság közgazdasági értékelési útmutatója, a Vademecum²² valamint az Útmutató a projektek közgazdasági és pénzügyi értékeléséhez és további releváns magyar CBA útmutatók tartalmazzák. Ennek megfelelően:

- Ahol lehet és az az egyszerűbb, teljes közgazdasági költség-haszon (CBA) elemzés elvégzése.
 - Egyszerűsített CBA elvégzése, ha a költségek és hasznok csak nagyvonalú, nem teljeskörű becslése lehetséges.
 - Költség-hatékonyság elemzés (Cost Effectiveness Analysis, CEA), ha a hatásokat csak naturáliában lehet meghatározni, így a sorbarendezés alapja az egységnyi hatás költsége.
 - Legkisebb költség elemzés (Least Cost Analysis, LCA): Amennyiben a projektek ugyanarra az eredményre vezetnek a leghatékonyabb választás egyszerűen a legkisebb költségű változat kiválasztását jelenti.
 - Többszemponútú értékelés (Multi-Criteria Analysis, MCA): a fejlesztések költségei, hatásai, kockázatai és lehetőségei számszerűsített vagy kvalitatív formában meghatározásra kerülnek, majd fontosságuk szerint súlyozzák őket, amellyel meghatározásra kerülhet egy összesített pontszám és ez alapján egy rangsor.
- Az előző pontban bemutatott útmutatók alapján szükséges a pénzügyi elemzést elvégezni a szükséges mértékű támogatás és a pénzügyi fenntarthatóság alátámasztása érdekében.

3) **Közös használatú, vagy nem támogatható tevékenységeknek helyt adó helyiségek, épületrészek, egyéb építési munkák költségeinek arányosítása:**

Amennyiben a beruházással érintett ingatlan helyet ad jelen felhívás keretében fejleszteni kívánt tevékenységen túl egyéb tevékenységeknek, az alábbi módon szükséges az építési és kapcsolódó projektelőkészítési és szolgáltatási költségeket arányosítani:

- A közös használatú, mindkét funkcióhoz kapcsolódó ingatlanrészekre (pl.: külső homlokzat, tető, külső tér, fűtésrendszer) jutó kivitelezési költségek elszámolhatóak a felhívás szerint támogatott tevékenység(ek) helyiségének/helyiségeinek alapterülete szerint, tehát az elszámolható, támogatható épületrész, és a nem elszámolható épületrész nettó alapterületének (m²) arányában.
- Közös használatú helyiségre, épületrészre jutó elszámolható költség számítása (közös helyiségek figyelembe vétele nélkül):

$$\frac{\text{támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség [m}^2\text{]}}{\text{támogatható+nem támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség [m}^2\text{]}}$$

Pl.: támogatható helyiség: 30 m², nem támogatható helyiség: 50 m², közös helyiség: 20 m². Közös helyiségre jutó elszámolható költség: 30/(30+50)=0,375, a közös használatú helyiségre jutó költség 37,5%-a számolható el.

- A m² alapú arányosítás nem vonatkozik a fejleszteni kívánt tevékenység végzéséhez szükséges, jogszabály vagy hatóság által előírt, adott tevékenységhez kötelezően kapcsolódó fejlesztésekre.

²² Economic Appraisal Vademecum 2021-2027, General Principles and Sector Applications, European Commission, 2021

- Az arányosítás minden építéshez kapcsolódó egyéb releváns költség tekintetében kötelezően alkalmazandó, beleértve a projektelőkészítés (pl.: tervezési díjak), és a szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások (pl.: műszaki ellenőrzés) költségeit is: ezek a költségek jelen felhívás keretében a fenti százalékos arálynak megfelelően számolhatóak el.

A fenti módszertan alapján szükséges az épületeket érintő építési tevékenységek mellett az egyéb építési munkák arányosítása is, amennyiben releváns (pl.: kerítés építés, udvarrendezés, parkoló építések).

4) Szakmai adatszolgáltatás:

A támogatási kérelem benyújtásakor a projekt tervezett tartalma alapján szükséges a szakmai adatszolgáltatás kitöltését elvégezni. Amennyiben a projekt előkészítése során, annak szakmai tartalma módosul, úgy szükséges a lenti mutatókra tett vállalások felülvizsgálata. Önmagában a szakmai adatszolgáltatás módosításához, értékük csökkentéséhez szankció nem kapcsolódik.

Szakmai adatszolgáltatás megnevezése	Mértékegység
Egészségügyi alapellátás esetén:	
Fejlesztéssel érintett felnőtt háziorvosi praxisok száma	db
Fejlesztéssel érintett gyermek háziorvosi praxisok száma	db
Fejlesztéssel érintett vegyes háziorvosi praxisok száma	db
Fejlesztéssel érintett fogorvosi praxisok száma	db
Fejlesztéssel érintett védőnői szolgálat száma	db
Fejlesztéssel érintett ügyeleti ellátás száma	db
Fejlesztéssel érintett iskola-egészségügyi ellátás száma	db
Újonnan épített rendelők száma	db
Újonnan épített tanácsadók száma	db
Felújított rendelők száma	db
Felújított tanácsadók száma	db
Működő vagy újonnan kialakításra kerülő praxisközösség fejlesztése	db
Beszerzendő nagy értékű orvosi eszközök száma az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódóan	db
Szolgálati lakás fejlesztése, kialakítása – egészségügyi alapellátás esetén	db
Járműbeszerzés az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódóan	db
Egészségügyi járóbeteg-szakellátás esetén:	
Fejlesztéssel érintett, járóbeteg szakellátást nyújtó szolgáltatók száma	db
Fejlesztéssel érintett szakmák száma	db
Beszerzendő nagy értékű orvosi eszközök száma az egészségügyi járóbeteg-szakellátáshoz kapcsolódóan	db
Prehospitális sürgősségi ellátás esetén:	
Fejlesztéssel érintett mentőállomások száma	db
Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások esetén:	
A fejlesztés során felújított/megújuló szociális alapszolgáltatások száma - étkeztetés	db
A fejlesztés során létrejövő új szociális alapszolgáltatások száma - étkeztetés	db
A fejlesztés során felújított/megújuló szociális alapszolgáltatások száma - közösségi ellátás	db
A fejlesztés során létrejövő új szociális alapszolgáltatások száma - közösségi ellátás	db
A fejlesztés során felújított/megújuló szociális alapszolgáltatások száma - támogató szolgáltatás	db
A fejlesztés során létrejövő új szociális alapszolgáltatások száma - támogató szolgáltatás	db
A fejlesztés során felújított/megújuló szociális alapszolgáltatások száma - utcai szociális munka	db
A fejlesztés során létrejövő új szociális alapszolgáltatások száma - utcai szociális munka	db
A fejlesztés során felújított/megújuló szociális alapszolgáltatások száma - nappali ellátás	db
A fejlesztés során létrejövő új szociális alapszolgáltatások száma - nappali ellátás	db
A fejlesztés során felújított/megújuló szociális alapszolgáltatások száma – házi segítségnyújtás	db
A fejlesztés során felújított/megújuló szociális alapszolgáltatások száma – jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	db

A fejlesztés során felújított/megújuló szociális alapszolgáltatások száma – család- és gyermekjóléti szolgáltatás	db
A fejlesztés során létrejövő új szociális alapszolgáltatások száma – család- és gyermekjóléti szolgáltatás	db
A fejlesztés során felújított/megújuló szociális alapszolgáltatások száma – család- és gyermekjóléti központ	db
A fejlesztés során létrejövő új szociális alapszolgáltatások száma – család- és gyermekjóléti központ	db
Nappali ellátást nyújtó intézményen belül felújított férőhelyek száma	db
Nappali ellátást nyújtó intézményen belül létrejött új férőhelyek száma	db
A fejlesztéssel érintett nappali ellátásban részesülők száma	fő
A fejlesztéssel érintett étkeztetésben részesülők száma	fő
A fejlesztéssel érintett közösségi ellátásban részesülők száma	fő
A fejlesztéssel érintett támogató szolgálatban részesülők száma	fő
A fejlesztéssel érintett utcai szociális munkában részesülők száma	fő
A fejlesztéssel érintett család-és gyermekjóléti szolgálat/központ igénybe vevőinek száma	fő
A fejlesztéssel érintett házi segítségnyújtás igénybe vevőinek száma	fő
A fejlesztéssel érintett jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybe vevőinek száma	fő
A fejlesztéssel érintett gyermekek átmeneti otthona férőhelyszáma	db
A fejlesztéssel érintett gyermekek átmeneti otthonában a korszerűsített férőhelyek száma	db
A fejlesztéssel érintett gyermekek átmeneti otthonában a bővített férőhelyek száma	db
A fejlesztéssel érintett családok átmeneti otthona férőhelyszáma	db
A fejlesztéssel érintett családok átmeneti otthonán belül létrejött új férőhelyek száma	db
A fejlesztés keretében létrejött külső férőhelyek száma és férőhelyszáma	db
Járműbeszerzés család és gyermekjóléti szolgáltatás/központokhoz kapcsolódva	db
Járműbeszerzés utcai szociális munkához kapcsolódva	db
Járműbeszerzés támogató szolgálathoz kapcsolódva	db
Járműbeszerzés étkeztetéshez kapcsolódva	db
Járműbeszerzés nappali intézményhez kapcsolódva	db
Járműbeszerzés házi segítségnyújtáshoz kapcsolódva	db
Járműbeszerzés jelzőrendszeres házi segítségnyújtáshoz kapcsolódva	db
Szolgálati lakás fejlesztése, kialakítása – szociális alapszolgáltatás, gyermekjóléti alapellátás esetén	db
Fejlesztéssel érintett főzőkonyhák száma	db
Fejlesztéssel érintett tálaló/melegítőkonyhák száma	db
Fejlesztéssel érintett főzőkonyhák kapacitása ²³	db
Fejlesztéssel érintett tálaló/melegítőkonyhák kapacitása	db
Általános:	
Üvegházhatást okozó gázok csökkentése: az üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	CO2 egyenérték tonnában ²⁴
Akadálymentesítéssel érintett épületek száma	db

6.3. Kell-e közbeszerzést lefolytatni?

Ha a projektben tervezett beszerzésre a közbeszerzési jogszabályok vonatkoznak, közbeszerzést kell lefolytatni. Ennek vizsgálata és a szükséges eljárás lefolytatása – az egybeszámítási szabályok figyelembe vételével – az Ön feladata és felelőssége.

Részletes tájékoztatás az "ÁÚF 21-27" 9. fejezetében olvasható.

²³ A főzőkonyha által előállított adagszámokat szükséges rögzíteni.

²⁴ Két tizedesjegyre szükséges rögzíteni.

6.4. Milyen feltételei vannak az ingatlanfejlesztésnek?

Támogatás akkor folyósítható az adott tevékenység megvalósítására, ha a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) rendezett tulajdoni viszonyait a támogatást igénylő biztosítja, igazolja – az ÁÚF 21-27 vonatkozó rendelkezéseitől eltérően – legkésőbb az első mérőidő teljesítéséig.

6.5. Hol találhatóak a biztosítéknyújtásra vonatkozó elvárások?

A biztosítéknyújtással kapcsolatos részletes szabályozást az "ÁÚF 21-27" 6. fejezete tartalmazza.

6.6. Milyen elvárások vannak az Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatban?

Az Alapjogi Charta felsorolja azokat az alapvető jogokat, amelyeket az Európai Uniónak és a tagállamoknak az uniós jogszabályok végrehajtása során tiszteletben kell tartaniuk. Az Alapjogi Charta megtalálható a <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:C2012/326/02&from=HU> és a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon is.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert legfontosabb jogok, szabadságok és elvek érvényesítését a projektek tervezése és végrehajtása során is biztosítani kell. Ezért kérjük, hogy a projekt tervezése és végrehajtása során fokozott figyelmet fordítson Alapjogi Chartában rögzített alapjogok érvényesítésére, bizonyosodjon meg arról, hogy tervezett projektjében az alapjogok nem sérülnek, azok érvényesítése biztosított.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a Korm. rendelet rendelkezései alapján, ha az Alapjogi Chartában szereplő jogok és alapelvek valamelyike a támogatott projektek végrehajtása során sérülne, a hazai intézményrendszer gondoskodni fog az erre irányuló panasz benyújtásának lehetőségéről és a panasz kivizsgálásáról. Az Alapjogi Charta alapelveiről, a panasz benyújtásának lehetőségéről részletes információkat az "ÁÚF 21-27" c. dokumentum tartalmaz.

6.7. Hogyan kell az adatokat gyűjteni ESZA+, illetve MMIA támogatás esetén?

Nem releváns.

6.8. A projekt megvalósítása után milyen kötelezettségeim lesznek?

Ön vállalja, hogy a projekt megvalósítás befejezésétől számított 5 évig, a projekt megfelel az alábbi feltételeknek²⁵:

- a) az infrastruktúra valamely elemében kizárólag olyan tulajdonosváltás következhet be, amelynek eredményeként egy cég vagy közszférabeli szervezet jogosulatlan előnyhöz nem jut;
- b) a művelet jellegében, célkitűzéseiben vagy végrehajtási feltételeiben olyan lényeges változás nem következik be, amely veszélyezteti az eredeti célkitűzéseket.

Egyéb kötelezettség:

Felhívjuk a figyelmet, hogy a projektben létrehozott vagyon a záró projektfenntartási jelentés elfogadásáig csak az irányító hatóság előzetes jóváhagyásával és a támogatási jogviszony szempontjából releváns kötelezettségek átvállalásával, átruházásával idegeníthető el, adható bérbe, illetve terhelhető meg.

Ha Ön ezeket a kötelezettségeket nem teljesíti, akkor szabálytalansági eljárás indulhat Ön ellen. A szabálytalansági döntés a támogatás visszafizetését is elrendelheti.

7. ELSZÁMOLHATÓSÁG

²⁵ /2021 EU Rendelet 65. cikke alapján

7.1. Mennyi előleg igényelhető?

Támogatási előleg:

Utófinanszírozású tevékenységekre Ön támogatási előleget igényelhet.

Az igényelhető támogatási előleg mértéke legfeljebb a megítélt támogatás:

- 25%-a, de civil szervezet, egyházi jogi személy, nonprofit gazdasági társaság kedvezményezett esetén legfeljebb 500 000 000 Ft,
- 100%-a a lenti feltételek teljesülése esetén.

A támogatási előleg mértéke abban az esetben 100%, ha Ön költségvetési szerv, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, közvetlen vagy közvetett többségi önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaság, köztestület vagy közalapítvány kedvezményezett, és

- a fizetési számláit az Áht. alapján a Kincstárban köteles vezetni vagy az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatás kezelésére a Kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik, vagy
- az Ön részére a megítélt támogatás összege nem éri el az 50 000 000 Ft-ot.

A b1) vagy b2) pont nem teljesülése esetén a felhívás keretében támogatott projektek esetében az utófinanszírozású tevékenységekre igénybe vehető támogatási előleg mértéke legfeljebb a megítélt támogatás 25%-a.

Ha Ön költségvetési szerv, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, közvetlen vagy közvetett többségi önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaság, köztestület, vagy közalapítvány kedvezményezett, akkor Ön részére támogatási előleg akkor folyósítható, ha benyújtotta az adott naptári évre vonatkozó projektszintű likviditási tervet, és az jóváhagyásra került.

A likviditási terv sablonja a www.palyazat.gov.hu oldalon található meg. A likviditási tervre vonatkozó további szabályokat a Korm. rendelet 252. §-a tartalmazza.

Ha Ön az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére kincstári fizetési számlával rendelkező kedvezményezett, akkor a támogatási előleget vissza kell fizetnie, ha nem nyújt be kérelmet időközi kifizetésre a támogatási előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja,

Ha Ön az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére kincstári fizetési számlával nem rendelkező kedvezményezett, akkor a támogatási előleget vissza kell fizetnie, ha nem nyújt be a kifizetett támogatási előleg legalább 60 %-ával megegyező mértékű kérelmet időközi kifizetésre a támogatási előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja. (Rendeltetésszerű a felhasználás, ha az időközi kifizetési kérelem az ellenőrzési szempontoknak megfelel és az elszámoló bizonylatok egy részét vagy egészét az irányító hatóság jóváhagyta.)

Ha Ön állami támogatásban részesül, az előleg folyósításától számított három éven belül el kell számolnia az előleggel.

Szállítói előleg:

A Kbt. hatálya alá tartozó beszerzésnél, szállítói finanszírozás alkalmazása esetén Önnek a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben biztosítania kell a szállító részére a szerződés – tartalékkeret nélkül számított – elszámolható összege 30%-ának megfelelő mértékű előleg igénylésének lehetőségét.

Ha Ön közszféra szervezet, akkor szállítói finanszírozás alkalmazása esetén

- a Kbt. hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárás,
- a Kbt. 9. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti beszerzés

eredményeként kötött szerződésben biztosítania kell a szállító részére a szerződés – tartalékkeret nélküli – elszámolható összege 30 %-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénybevételeinek lehetőségét.

Ha Ön közszféra szervezet, szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a Korm. rendeletben foglaltak alapján fordított áfa-előleg igénybevételeire is jogosult.

Önnek a szállítói előleg 50 %-ával legkésőbb a szállítói szerződés szerinti ellenszolgáltatás elszámolható összege 50 %-át meghaladó teljesítésekor haladéktalanul el kell számolnia.

A szállítói előleget visszaköveteljük, ha Ön nem nyújt be időközi kifizetési kérelmet a szállítói előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja.

7.2. Mekkora önerő kell a projekthez?

A projekt Európai Unióval nem elszámolható költségeit Önnek önerőből kell fedeznie.

7.3. Melyek az elszámolható költségek?

A **projekt Európai Unióval elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **projekt Európai Unióval nem elszámolható költségei**nek a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt teljes költségének, azonban nem részei a projekt Európai Unióval elszámolható összköltségének, tehát ezeket a költségeket Önnek saját forrásból kell majd fedeznie.

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt teljes költségét!

A támogatási kérelemben és a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni, ha a projekt tartalmaz

- olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem az arra jóváhagyott, az Európai Unióval elszámolható összköltség terhére kíván megvalósítani, vagy
- olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet Ön saját forrásból, de a projekt részeként kíván megvalósítani.

A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költségtypusokra, illetve költségelemekre vonatkozó általános szabályozást az Elszámolási Útmutató tartalmazza.

A felhívás keretében az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

1) Projektelőkészítés költségei:

- Előzetes tanulmányok, dokumentumok költségei:
 - szükséges háttér tanulmányok (pl.: megalapozó dokumentum), szakvélemények (pl.: rehabilitációs környezettervező szakértő/szakmérnök, épületenergetikai szakértő)
 - költség-haszon elemzés,
- Műszaki dokumentáció költségei:
 - műszaki tervek (engedélyezési-, kiviteli- és tendertervek), ezek hatósági díja, szakági tervek, műszaki felmérések, vizsgálatok, energetikai tanúsítvány
 - környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat, éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat.
- Közbeszerzési költségek:
 - közbeszerzési szakértő díja, közbeszerzési dokumentáció összeállítása, közbeszerzési tanácsadói tevékenység díja
 - közbeszerzési eljárás díja
 - rendszerhasználati díj
- Egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség:
 - munkabér
 - foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
 - személyi jellegű egyéb kifizetések
 - egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség.

2) **Beruházáshoz kapcsolódó költségek:**

a) Ingtatlan vásárlás költségei:

- a1) ingatlan bekerülési értéke
- a2) ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megváltása,
- a3) kisajátítási terv,
- a4) értékbecslés,
- a5) ügyvédi díj,
- a6) egyéb adás-vétellel kapcsolatos költség,
- a7) vezetékjogi kártalanítás.

Ingtatlanvásárlás költsége a fejlesztési elképzelés keretén belül kizárólag abban az esetben számolható el, amennyiben a 2.1 pontban felsorolt támogatható tevékenységek valamelyikének helyszínénél szolgál.

b) Egyéb, ingatlanhoz kapcsolódó kártalanítási költségek:

- b1) ingatlanhoz kapcsolódó, tulajdonszerzéssel nem járó kártalanítási költség

c) Terület-előkészítési költség:

A terület beruházásra alkalmassá tétele érdekében végzett előkészítő munkák költségei:

- c1) megelőző régészeti feltárás; régészeti megfigyelés, régészeti megfigyelés során előkerült lelőhely feltárása (mentő feltárás);
- c2) lőszermentesítés;
- c3) terület-előkészítéshez kapcsolódó földmunka.

d) Építéshez kapcsolódó költségek:

A Felhívás 2.1. pontjában felsorolt támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan:

- d1) új építés,
- d2) átalakítás,
- d3) bővítés,
- d4) felújítás,
- d5) korszerűsítés
- d6) beüzemelési költségek,
- d7) akadálymentesítés költségei,
- d8) azbesztmentesítés költségei,
- d9) bontás,
- d10) hulladékszállítás,
- d11) telekhatáron belüli külső terek (udvar, zöld terület) kialakítása, átalakítása, felújítása.

e) Eszközbeszerzés költségei:

- e1) bekerülési érték
- e2) gépjármű átalakítás költsége
- e3) gépjármű üzembe helyezési költsége

f) Immateriális javak beszerzése:

- f1) szoftver bekerülési értéke

g) Kármentesítéshez kapcsolódó műszaki beavatkozás költsége

3) **Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei:**

a) Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége

b) Műszaki jellegű szolgáltatások költségei:

- b1) egyéb mérnöki szakértői díjak (pl.: rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő díja megvalósítás alatt, tervezői művezetés)

c) Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége

d) Egyéb szolgáltatási költségek:

- d1) biztosítékok jogi, közjegyzői, bankköltségei
- d2) hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek
- d3) vagyonbiztosítás díja
- d4) egyéb szolgáltatási költség

- 4) **Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek:**
 - a) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó anyagköltség
 - b) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek
- 5) **Projektmenedzsment költség:**
 - a) Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása:
 - a1) munkabér
 - a2) foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
 - a3) személyi jellegű egyéb kifizetések
 - b) Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség:
 - b1) utazási költség
 - b2) helyi közlekedés költségei
 - b3) napi díj
 - c) Projektmenedzsmenthez igénybevett szakértői szolgáltatás díja
 - d) Egyéb projektmenedzsment költség:
 - d1) projektmenedzsmenthez kapcsolódó iroda, eszköz és immateriális javak bérleti költsége
 - d2) projektmenedzsmenthez kapcsolódó anyag és kis értékű eszközök költsége
- 6) **Adók, közterhek** (ide nem értve a le nem vonható áfát)
 - a) Adók, közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát)
- 7) **Tartalék**
 - a) Tartalék

7.3.1. Milyen egyszerűsített elszámolási mód alkalmazandó?

Ön bizonyos költség típusokat a támogatási kérelem költségvetésébe százalékban meghatározott átalánnyként tervezhet be és számolhat el.

A százalékban meghatározott átalány vetítési alapját a következő költség típusok képezik (vetítési alap) a Felhívás 7.3. pontját figyelembe véve:

- 1) Projektelőkészítés költségei c. költség kategória alábbi költség típusa:
 - Műszaki dokumentáció költségei c. költség típus
- 2) Beruházáshoz kapcsolódó költségek c. költség kategória összes költség típusa
- 3) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei c. költség kategória alábbi költség típusai:
 - Műszaki jellegű szolgáltatások költségei c. költség típus
 - Egyéb szolgáltatási költségek c. költség típus
- 4) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek c. költség kategória összes költség típusa
- 5) Adók, közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát) c. költség típus
- 6) Tartalék c. költség típus

A vetítési alapba tartozó költség típusoknak az elszámolása valós költség alapon történik. Ez azt jelenti, hogy a fenti költség típusoknál a teljesítést pénzügyi bizonylatokkal szükséges alátámasztania.

A százalékban meghatározott átalány mértéke: 7,00%

A százalékban meghatározott átalány alapján elszámolt költség típusok (számított költségek) a Felhívás 7.3. pontját figyelembe véve:

- 1) Projektelőkészítés költségei c. költség kategória összes költség típusa, kivéve a műszaki dokumentáció költségei c. költség típus
- 2) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei c. költség kategória alábbi költség típusai:
 - Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége c. költség típus
 - Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége c. költség típus
- 3) Projektmenedzsment költség c. költség kategória összes költség típusa

A vetítési alapba tartozó költségek és a számított költségek közötti költségátcsoporthoz nem lehetséges. A tartalék, mint költségtypus a projekt költségvetésén belül, kizárólag a vetítési alapba tartozó költségekre való átcsoportosítással használható fel.

A számított költségekbe tartozó költségtypusokat a vetítési alapba tartozó költségtypusoknak a fentiekben meghatározott százalékában számoljuk el és fizetjük ki, a vetítési alapba tartozó költségtypusok kifizetésével együtt és azzal egyidejűleg. A számított költségek teljesítését nem szükséges pénzügyi bizonylatokkal alátámasztania. Fontos azonban, hogy a számított költségeket csak akkor fizetjük ki, ha a költségvetés tartalmaz vetítési alapba tartozó költségtypusokat.

A fenti egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása kötelező. Az egyszerűsített elszámolási módok alkalmazása során a költségek felmerülését Önnek nem kell alátámasztania pénzügyi háttérdokumentumokkal (például számlával, bankszámlakivonattal, összesítővel, illetve egyéb számviteli bizonylattal), és a piaci áraknak való megfelelést sem vizsgáljuk. (Kivétel ez alól a százalékban meghatározott átalány alkalmazása esetén a vetítési alapba tartozó költségtypusok) Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy Önnek sem a kifizetési kérelem mellékleteként nem kell a költség felmerülését igazoló dokumentumokat benyújtani az irányító hatósághoz, sem elkülönítetten nem szükséges őrizni azokat a projekt helyszínén / nyilvántartásában. A hazai számviteli szabályoknak megfelelően a bizonylatokat természetesen meg kell őriznie, viszont az irányító hatóság és más, uniós ellenőrző szervezetek a helyszíni ellenőrzés során sem vizsgálják ezeket.

7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak?

A felhívás keretében támogatott projektek költségei elszámolhatóságának kezdete: 2021.01.01., vége: 2029.06.29.

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztásával kapcsolatban kérjük, figyeljen az alábbiakra:

1) Piaci ár igazolása:

A költség-számítás alapjául szolgáló egységárak nem haladhatják meg a szokásos piaci árat, illetve a jelen Felhívás 7.5. pontjában rögzített tevékenységek esetén feltüntetett korlátokat. Piaci ár igazolása a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés esetében a közbeszerzési dokumentációjával, vagy közbeszerzési kötelezettség hiányában, illetve a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetében több lehetséges szállítótól történő ajánlatkérés keretében beérkezett ajánlatokkal történhet. Legalább három, egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlat megléte szükséges. In-house beszerzés esetén a Kedvezményezett a piaci árat az Elszámolási Útmutató in-house beszerzésekre vonatkozó elszámolhatósági szabályainak betartásával, és a nem független árajánlat mellett, három egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlattal igazolja. Az ajánlatkérést úgy kell lebonyolítani, hogy az igazolás feltételei teljesíthetők legyenek.

Nem közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén a piaci árak való megfelelés ellenőrzése céljából a támogatást igénylőnek az Elszámolási Útmutató alapján a piaci árak való megfelelést igazoló dokumentumokat legkésőbb a költség felmerülésekor kell benyújtani, amennyiben korábban nem kerültek benyújtásra. Ennek megfelelően a kedvezményezettnek legalább három részletes árajánlatot szükséges benyújtania minden releváns költségvetési tétel esetében. Közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén elegendő egy indikatív árajánlat, vagy építési tevékenység esetében tervezői költségbecslés benyújtása minden releváns költségvetési tétel esetében.

Azon szerződések esetén, amelyek elszámolható összköltsége nem haladja meg a 100 000 forintot, a támogatást igénylő/kedvezményezett részéről nem szükséges a piaci ár alátámasztása, azt az irányító hatóság nem vizsgálja. A három millió forintnál nagyobb elszámolható összköltségű projektek azon leendő szerződéseinek esetében, melyek tervezett elszámolható költsége nem haladja meg a 300 000 forintot, a szokásos piaci árak való megfelelést alátámasztó dokumentumokat a kedvezményezettnek nem kell benyújtania az irányító hatósághoz, azonban azokat az irányító hatóság helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrizheti.

A nyílt kereskedelmi forgalomban beszerezhető eszközök esetén az írásos ajánlatok kiválthatóak hivatalos árajánlatok bemutatásával (pl.: forgalmazó cégek honlapja).

Az árajánlatkéréseket és az ajánlatok beérkezését megfelelően dokumentálni szükséges (postai feladás bélyegzője/faxjelentés/érkeztetés/iktatás), mely a helyszíni ellenőrzések során ellenőrzésre kerül. Az alátámasztó dokumentumok (árajánlatok, kimutatások) nem lehetnek a megrendelés időpontjához képest 6 hónapnál régebbiek.

Kifizetési igénylés ellenőrzése során amennyiben az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és a projektgazdától/ajánlatkérőtől független²⁶ piaci szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat jelentősen meghaladják) a felmerült költségek a projekt terhére nem elszámolhatóak.

A személyi jellegű ráfordítások megalapozására benyújtandók a támogatási kérelem benyújtását megelőző évre vonatkozó bérkartonok vagy egy nyilatkozat az érintett időszak személyi jellegű ráfordításainak értékéről, melynek megalapozottságát a támogató ellenőrzi. Amennyiben célfeladat kerül megállapításra a projektben elvégzendő feladatokra, úgy a célfeladat keretében megállapított bér/illetmény havi összege nem haladhatja meg az adott munkavállaló, Kedvezményezettnél, a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes bérének/illetményének havi összegét. A támogatási kérelem költségvetésében minden esetben szükséges megjelölni, hogy az adott személy foglalkoztatása milyen jogviszonyban történik majd, és részletesen kerüljön bemutatásra a tervezett költség számítási módja.

Meglévő foglalkoztatott esetében az elszámolható személyi jellegű ráfordítások csak indokolt esetben (pl.: munkaidő növekedés, feladatbővülés, munkakörbővülés) és mértékben emelkedhetnek a támogatási igény benyújtását megelőző utolsó évi átlagbérhez képest.

A piaci ár bizonyítása a Kedvezményezett feladata és felelőssége. Ezáltal a projekt költségvetésének és az abban szereplő költség tételeknek megfelelően részletezettnek, szakmai indoklással ellátottnak és ilyen módon ellenőrizhetőnek kell lenniük ahhoz, hogy a piaci áraknak történő megfelelés ellenőrizhető legyen. A költségvetés részletezettségét és bemutatását minden költségelem vonatkozásában úgy kell megtenni, hogy beazonosítható legyen a tervezett egységár, annak felosztása költség tételekre, az egység megnevezése, szakmai indoklás a mértékére vonatkozóan.

A piaci ár igazolásától eltekinteni csak az Irányító Hatóság által adott egyedi engedély alapján, a beszerezendő eszköz vagy szolgáltatás egyedi jellegének alátámasztásával lehet (pl.: hatósági árak, közüzemi szolgáltatás, vagy olyan speciális eszköz, technológia, amelyek csak egy gyártótól szerezhető be, vagy az adott eszközt, berendezést csak egy kizárólagos forgalmazó hozhatja be Magyarországra). Az ellenőrzéshez ilyen esetben biztosítani kell legalább egy referenciaárat, az alábbi források valamelyikéből (a gyártó hivatalos árlistái, katalógusai; külföldi képviselők árlistái, katalógusai; a forgalmazó által más, a kedvezményezettől független szervezeteknek adott árajánlat – amennyiben a forgalmazó ezeket rendelkezésre bocsátja).

Nem kell alátámasztani a piaci áraknak való megfelelést, ha az adott költség elszámolása egyszerűsített költségelszámolás (százalékban meghatározott átalány) keretében történt. Ilyen esetekben alátámasztó dokumentációt sem kell biztosítani, kivéve, a Felhívás 7.3.1 pontjában hivatkozott benyújtandó dokumentumokat.

A támogatást igénylő és a kedvezményezett köteles vizsgálni az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságát.

A projekt megvalósítás szakaszában költségvetési tételt érintő szerződésmódosítás esetén minden releváns esetben szükséges benyújtani a piaci ár megfelelőségét alátámasztó dokumentumokat és szakmai indoklást a módosításra vonatkozóan. A módosítást minden esetben a módosítással érintett költség, elszámolásra történő benyújtása előtt szükséges benyújtani.

²⁶ Nem független az az ajánlattevő, amelyben a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol. Nem független továbbá az ajánlattevő, ha a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

A piaci ár kedvezményezett tájékoztatója az alábbi linken érhető el: <https://www.palyazat.gov.hu/>

- 2) A felhívás keretében egyszeri elszámolásra nincs lehetőség.
- 3) Az alábbi költségek tekintetében összesítőként történik a megvalósítás során az elszámolás, amennyiben releváns:
 - a) Személyi jellegű költségek elszámolása a Személyi jellegű költségek összesítőjén (kivéve: egyszerűsített költségelszámolás alkalmazásához kapcsolódóan)
 - b) Az utazási és kiküldetési (napidíj) költségtérítés elszámolása az Összesítő az utazási és kiküldetési (napidíj) költségtérítés elszámolásához összesítő (kivéve: egyszerűsített költségelszámolás alkalmazásához kapcsolódóan)
 - c) Áfa-összesítő fordított adózás esetére alkalmazandó
 - d) Anyagköltség elszámolása az anyagköltség összesítőn
 - e) Kis támogatástartalmú számlák a Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén

A kis támogatástartalmú bizonylatok összesítőjén elszámolható bizonylatok maximális támogatástartalma: amennyiben a 25 millió forintnál kevesebb támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma a 100 ezer forintot nem haladja meg, illetve a legalább 25 millió forint támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma az 500 ezer forintot nem haladja meg, az elszámoló bizonylatot „Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén” szükséges elszámolni.

- 4) Önnek nincs lehetősége költségelszámolásra, ha az szóbeli megállapodáson alapul.
- 5) Közszéferá szervezetek esetén a projektmenedzsment költségek elszámolhatósága tekintetében figyelembe kell venni az Elszámolási Útmutatóban foglalt előírásokat.
- 6) Saját teljesítés az Elszámolási Útmutatóban leírtak szerint az alábbi költségkategóriák költség típusai vonatkozásában számolható el:
 - Projektelőkészítés költségei (összes költség típus vonatkozásában, kivéve Közbeszerzési költségek c. költség típus esetén a c2) és c3) költségelemeket);
 - Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei (összes költség típus vonatkozásában, kivéve Egyéb szolgáltatási költségek c. költség típus esetén a d1), d2) és d3) költségelemeket);
 - Projektmenedzsment költségek (Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása c. költség típus esetén).

Saját teljesítés keretén belül az Elszámolási Útmutató értelmében a közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításait számolhatja el.

Ha Ön helyi önkormányzat kedvezményezett és az adott költség tekintetében a saját teljesítést lehetővé teszi a felhívás, akkor elszámolhatja a megyei önkormányzati hivatal, polgármesteri hivatal vagy közös önkormányzati hivatal alkalmazásában álló munkatársak bruttó munkabér- és bérjárulék költségét is a vonatkozó szabályozás feltételeinek betartásával.

- 7) Az építési beruházás vagy építési koncesszió esetén a 300 000 000 Ft-ot elérő vagy meghaladó elszámolható költségelem vonatkozásában a Korm. rendelet 251. § (1) bekezdése szerinti kedvezményezett esetén csak szállítói finanszírozás alkalmazható, kivéve a szakaszolt projekt esetén, vagy ha az irányító hatóság vezetője az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével ettől eltérően dönt.

Összeférhetetlenségi szabályok:

A Korm. rendelet értelmében a nem közbeszerzés köteles beszerzések esetében figyeljen az alábbi összeférhetetlenségi szabályokra:

Nem független az az ajánlattevő,

- a) amelyben a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy ezek tulajdonosa – irányító vagy felügyeleti szerve –, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, továbbá ezen személy hozzátartozója az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési;
- b) amelynek tulajdonosa – irányító vagy felügyeleti szerve –, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, a támogatást igénylő / kedvezményezett szervezetében vagy ugyanazon beszerzés vonatkozásában másik ajánlattevő

szervezetében az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselési, munkáltatói vagy kinevezési; vagy

- c) ha a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

Az összeférhetetlenség vonatkozásában hozzátartozónak minősül a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja értelmében a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa.

7.5. Melyek az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások?

A projekt tervezése során az egyes elszámolható költségtípusok vonatkozásában vegye figyelembe a következő korlátozásokat:

Költségtípus	Maximális mértéke az összes elszámolható összköltségre vetítve (%)
Műszaki dokumentáció költségei (Felhívás 7.3. 1) b))	5,00%
Ingatlan vásárlás	2,00%
Terület előkészítés (régészeti feltárás, lőszertmentesítés, földmunkák stb.)	2,00%
Tartalék	5,00%

A projektek esetében a meghatározott százalékos korlátok módosíthatók a projektelőkészítés és projektmegvalósítás során a projekt keretében a **műszaki dokumentáció költségei, ingatlan vásárlás és terület előkészítés** elszámolható költségei tekintetében, amelyek összes elszámolható költsége az átcsoportosítást megelőzően és azt követően sem haladhatja meg az összes elszámolható költség 8,50%²⁷-át. Az ingatlanvásárlás költségtípusra a Kormány egyedi hozzájárulása esetén lehet átcsoportosítani legfeljebb 10%-ig.

A felhívás keretében a fentiekben meghatározott százalékos korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítása, valamint a projektmegvalósítás során kötelező. A költségvetés összeállításakor kérjük, hogy figyeljen arra, hogy az egyes költségtípusok maximális mértékére vonatkozó százalékat két tizedes jegy pontossággal határozza meg, mert a kérelem elbírálásakor ezt megvizsgáljuk.

A táblázatban szereplő százalékos korlát a projektmegvalósítás befejezésekor – a műszaki-szakmai tartalom csökkenésével nem járó – projektszintű megtakarítás eredményeként átléphető azzal, hogy az egyes költségtípusokra megállapított összeg nem növekedhet.

A fenti korlátozások nem jelentik a felsorolt költségtípusok százalékban meghatározott átalánnyal történő elszámolását. A költségvetésnek meg kell felelnie a felhívás 7.3.1 pontjában leírtaknak is.

Szakmai jellegű belső költségvetési korlátok:

A) Egészségügyi alapellátás esetén:

Költségtípus	A projekt elszámolható költségei arányában számított %-os korlát	Maximális elszámolható mérték (Ft)
Szolgálati lakás fejlesztése, kialakítása	legfeljebb 20%	bruttó 20 millió Ft/ projekt
Hagyományos (benzin vagy dízel) meghajtású személygépkocsi beszerzése	-	bruttó 7 millió Ft/db
Elektromos meghajtású személygépkocsi beszerzése	-	bruttó 15 millió Ft/db

²⁷ 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 235. § (2) bekezdésével összhangban a felhívásban elszámolhatóként megjelölt, költségtípusokra vonatkozó százalékos mértékek összege nem haladhatja meg a 15,5%-ot. A Felhívás 7.5. pontjában szereplő, átcsoportosítással érintett költségek esetében meghatározott maximum érték – a Felhívás 7.3.1. pontjában meghatározott átalányértéket (7,00%) és a hivatkozott Korm. rendeleti szabályozást figyelembe véve – maximum 8,50% lehet.

Költségtípus	A projekt elszámolható költségei arányában számított %-os korlát	Maximális elszámolható mérték (Ft)
Segédmotoros kerékpár beszerzése	-	bruttó 500 000 Ft/db
Kerékpár beszerzése	-	bruttó 150 000 Ft/db
Elektromos rásegítésű kerékpár beszerzése	-	bruttó 350 000 Ft/db

B) Egészségügyi járóbeteg szakellátás esetén:

Költségtípus	A projekt elszámolható költségei arányában számított %-os korlát	Maximális elszámolható mérték (Ft)
Parkolóhelyek, kerékpártárolók kialakítása	legfeljebb 20%	bruttó 20 millió Ft

C) Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátás esetén:

Költségtípus	A projekt elszámolható költségei arányában számított %-os korlát	Maximális elszámolható mérték (Ft)
Hagyományos (benzin vagy dízel) meghajtású személygépkocsi beszerzése	-	bruttó 7 millió Ft/db
Elektromos meghajtású személygépkocsi beszerzése	-	bruttó 15 millió Ft/db
Kisbusz beszerzése	-	bruttó 13 millió Ft/db
Segédmotoros kerékpár beszerzése	-	bruttó 500 000 Ft/db
Kerékpár beszerzése	-	bruttó 150 000 Ft/db
Elektromos rásegítésű kerékpár beszerzése	-	bruttó 350 000 Ft/db
Szolgálati lakás fejlesztése, kialakítása	legfeljebb 20%	bruttó 20 millió Ft/projekt

7.6. Milyen költségek nem számolhatók el?

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel a 7.3. pontban, különösen:

- 1) A Felhívásban foglalt fejlesztésekhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek;
- 2) A projekt céljaihoz nem kapcsolódó eszközbeszerzés költségei;
- 3) Használt gépek, berendezési tárgyak, felszerelések beszerzési költségei;
- 4) Forgóeszközök beszerzése, tartós használatot nem biztosító, egyszer használható eszközök beszerzése (pl.: fa anyagú nyelvlapocok) (kivéve a járvány elleni védekezést szolgáló eszközöket, pl.: védőfelszerelések, kézfertőtlenítőszer);
- 5) Használt építőanyag költsége;
- 6) Szálláshelyek, lakáscélú ingatlanok/helyiségek kialakítása, fejlesztése (kivéve: egészségügyi alapellátás, szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátás esetén a szolgálati lakás; családok átmeneti otthona esetén külső férőhely);
- 7) Banki és pénzügyi költségek, kamattartozás kiegyenlítése, hiteltúllépés költsége, egyéb pénzügyforgalmi költségek;
- 8) Jutalékok és osztalék, profit kifizetése;
- 9) Saját teljesítés (kivéve: a 7.4. pontban felsorolt költségkategóriák költségtípusait);
- 10) Reprezentációs költségek;
- 11) Gépjárműadó, valamint a CASCO és Kötelező Gépjármű Felelősség Biztosítás díja;
- 12) Értékcsökkenés;
- 13) Posta és telekommunikációs költségek;
- 14) Rezsiköltségek;
- 15) Képzés és képzési anyagok költsége;
- 16) Természetbeni hozzájárulások;
- 17) Minden olyan költségátétel, amely vonatkozásában a piaci ár a felhívás 7.4. pontjának megfelelően nem alátámasztott.

8. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND ÉS KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

8.1. Milyen eljárásrend alapján történik a támogatási kérelmek kiválasztása?

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek a Korm. rendelet alapján területi kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek kiválasztásra.

A projektekről standard eljárás szabályai szerint születik döntés.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van hiánypótlásra.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van tisztázó kérdés alkalmazására.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van szóbeli egyeztetésre.

Az irányító hatóság a támogatási kérelmekről való döntés megalapozására Döntés-előkészítő Bizottságot hív össze.

A támogatási kérelmekről az irányító hatóság vezetője szakaszos elbírálással dönt.

Az eljárásrendre vonatkozó további információk az "ÁÚF 21-27" 3. fejezetében találhatók.

8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok?

Azok a támogatási kérelmek támogathatóak, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, a felhívásban és mellékleteiben foglalt kritériumoknak, és az alábbi kritériumoknak:

1) Nem hiánypótlatható jogosultsági kritériumok:

- a) A támogatást igénylő által benyújtott nyilatkozat a felhívásban előírt módon került aláírásra vagy hitelesítésre, az aláírás hiánytalan, érvényes és hiteles.
- b) A támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint.
- c) A támogatást igénylő a jelen felhívásban meghatározott lehetséges támogatást igénylő körbe tartozik.

A fenti jogosultsági kritériumok nem hiánypótlathatóak. Ezért ha a támogatási kérelem nem felel meg ezeknek a szempontoknak, akkor a kérelmet hiánypótlási felhívás nélkül elutasítjuk.

2) Hiánypótlatható jogosultsági szempontok:

- a) A támogatási kérelmet magyar nyelven nyújtották be.
- b) A támogatási kérelem adatlapjának valamennyi rovata jelen Felhívás, illetve az "ÁÚF 21-27" c. dokumentumban megadott szempontok szerint ki van töltve és minden kérdésére hiánytalanul választ ad.
- c) A támogatási kérelemben szereplő, az igényelt támogatásra vonatkozó táblázatok adatai egyezők.
- d) A fejlesztés megvalósításának időtartama a felhívásban megadott időintervallum maximumán belül van.
- e) A hiánypótlható, kötelezően csatolandó mellékletek benyújtásra kerültek.
- f) A támogatást igénylő rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a szerinti öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal vagy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervvel.

A fenti jogosultsági kritériumok esetében egy alkalommal hiánypótlási felhívást küldünk, ha az adott jogosultsági kritérium, vagy az adott jogosultsági szempontot igazoló dokumentum hiánya vagy hibája hiánypótlás keretében pótolható.

3) Tartalmi értékelési szempontok:

Az értékelés megfelelt/részből megfelelt/nem felelt meg/nem releváns minősítéssel történik. A „megfelelt”, „nem felelt meg”, vagy „részben megfelelt” minősítést a szakmai értékelőnek részletes indoklással kell alátámasztania.

Amennyiben az adott szempontra vonatkozó információk alapján nem dönthető el egyértelműen, hogy a projekt megfelel-e, vagy sem a kritériumban elvártaknak, akkor egyszeri alkalommal tisztázó kérdés kerül megküldésre a támogatást igénylőnek. A tisztázó kérdés megválaszolása során a kérelem tartalmi elemeinek módosítására nincs lehetőség. Amennyiben a kérelmező a tisztázó kérdésben foglaltakat nem teljesíti, vagy válasza alapján továbbra sem egyértelmű a kritériumnak való megfelelés, akkor az adott szempont a rendelkezésre álló információk alapján kerül értékelésre.

„Részben megfelelt” és „nem felelt meg” válasz esetén a szakmai értékelő támogatási feltételt szabhat az adott szempont teljesülésére.

Amennyiben az **1.1., 1.2., 2.1., 2.2., 2.5. vagy 3.1. pontok valamelyikében az értékelési szempont „nem felelt meg”** minősítést kap, **abban az esetben az Irányító Hatóság a támogatási kérelmet elutasítja.**

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt/Részből megfelelt/Nem felelt meg/Nem releváns)
1.	Illeszkedés a TOP Plusz céljaihoz	
1.1	A projekt illeszkedik a felhívás céljához: a felhívásban szereplő célokat teljesíti, illetve azokhoz hozzájárul.	Megfelelt Nem felelt meg
1.2	A támogatást igénylő és a támogatási kérelem tárgya nem tartozik a Felhívás 1.2. pontjában és az ÁÚF 21-27 c. dokumentumban meghatározott kizáró okok alá.	Megfelelt Nem felelt meg
2.	Szakmai indokoltóság, megalapozottság	
2.1	A helyzetelemzés és az igényfelmérés alátámasztja a tervezett fejlesztés indokoltságát, szükségességét.	Megfelelt Nem felelt meg
2.2	A támogatást igénylő megfelel a Felhívás 1.1. pontjában foglalt elvárásoknak.	Megfelelt Nem felelt meg
2.3	A projekt csak a jelen Felhívás 2.1. pontjában meghatározott támogatható tevékenységekhez igényel támogatást, és nem tartalmaz a Felhívás 6.1. pontjában felsorolt nem támogatható tevékenységeket.	Megfelelt Nem felelt meg
2.4	A projekt tervezett tevékenységei megfelelnek a Felhívás 2.3., 5. és 6.2. pontjában foglalt műszaki-szakmai elvárásoknak.	Megfelelt Nem felelt meg
2.5	Szociális alapellátás és/vagy gyermekjóléti alapellátás férőhelybővítése/új szolgáltatás létrehozása esetén a projekt illeszkedik a helyi önkormányzat szociális szolgáltatástervezési koncepciójához vagy a projekt támogató önkormányzati döntéssel rendelkezik.	Megfelelt Nem felelt meg Nem releváns
3.	Fenntarthatóság, horizontális szempontok	
3.1	A tervezett tevékenység hosszú távú (legalább 5 éves) működtetésének és fenntartásának intézményi, műszaki és pénzügyi háttere bemutatott. A projekt pénzügyi fenntarthatósága biztosított, a támogatást igénylő megfelelően felmérte és biztosítani képes az üzemeltetési, karbantartási, pótlási költségeket.	Megfelelt Részben megfelelt Nem felelt meg
3.2	A támogatási kérelem megfelel a horizontális elvárásoknak.	Megfelelt Részben megfelelt Nem felelt meg

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt/Részenben megfelelt/Nem felelt meg/Nem releváns)
4.	Költségvetés vizsgálata	
4.1	A támogatási kérelem megfelel a Felhívásban meghatározott költségkorlátoknak és egyszerűsített költség elszámolási módoknak. A támogatási kérelem az európai uniós állami támogatási szabályok alapján támogatható.	Megfelelt Nem felelt meg

Terüleetspecifikus értékelési szempontok a felhívás adott területi egységre vonatkozó terüleetspecifikus mellékletében találhatók.

A 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 106.§ f) alpontja szerint az irányító hatóság vizsgálja a támogatást igénylő korábbi projektjeivel kapcsolatban a monitoring és információs rendszerben rendelkezésre álló információkat, különösen a pénzügyi korrekciót eredményezett szabálytalanságokat.

A 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 106.§ g) alpontja értelmében az irányító hatóság figyelembe veszi az adott támogatási kérelemmel összefüggő, a rendelet IX. fejezete szerinti közbeszerzési eljárások ellenőrzésének eredményét annak érdekében, hogy el nem számolható támogatási összeg ne kerüljön odaítélésre.

9. AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Nem releváns.

9.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

Nem releváns.

10. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk, hogy a támogatási kérelmek elbírálásához felhasználjuk az Önről a közhiteles adatbázisokban elérhető adatokat.

10.1. Milyen adatkezelési kötelezettségek vannak?

Az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) előírásaiból fakadó kötelezettségek

A támogatási kérelem benyújtásának célja, hogy Ön – sikeres elbírálás és támogatási döntés esetén – a tervezett projekt megvalósítására támogatási szerződést kössön. A támogatási kérelem feldolgozásához szükséges, hogy kezeljük azokat a személyes adatokat, amelyeket Ön a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben tüntetett fel. Az adatokat a <https://www.palyazat.gov.hu> honlapon elérhető Adatvédelmi nyilatkozatban szereplő adatkezelési célok szerint kezeljük.²⁸

Ön felelős azért, hogy – az (EU) 2016/679 rendelet (általános adatvédelmi rendelet) előírásainak megfelelően – a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben feltüntetett további érintettek (Ön és az esetleges konzorciumi partnereinek, tulajdonosainak nevében és érdekében eljáró más személyek) személyes adatainak a kezelése és a fejlesztéspolitikai intézményrendszer számára történő rendelkezésre bocsátása megfelelő jogalappal és az érintettek megfelelő tájékoztatását követően

²⁸ Az adatkezelés jogalapja az (EU) 2016/679 rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontja.

történik. Az adatkezelés jogalapját jogszabályi felhatalmazás, az érintettre vonatkozó szerződéses kötelezettség, vagy az érintett előzetes, egyértelmű, megfelelő tájékoztatáson alapuló, önkéntes és határozott hozzájárulása képezheti, amelyben félreérthetetlen hozzájárulását adja a rá vonatkozó személyes adatok meghatározott célból és körben történő kezeléséhez. Az érintettektől személyes adatai kezeléséhez általános jelleggel hozzájárulás nem kérhető.

Felhívjuk a figyelmet, hogy ha helyszíni szemlére kerül sor, akkor ennek keretében azt is megvizsgálhatjuk, hogy a fentieket megfelelően dokumentálták-e. Ha az adatkezelés jogszerűségével kapcsolatban a döntés-előkészítési folyamat bármely szakaszában kétség merül fel, akkor ennek vizsgálatához a releváns dokumentumokat be kell nyújtania.

10.2. További dokumentumok

A Felhívás elválaszthatatlan része az ÁÚF 21-27 c. dokumentum és az Elszámolási Útmutató, amelynek hatályos verziója megtalálható a www.palyazat.gov.hu honlapon.

Az „ÁÚF 21-27” és az Elszámolási Útmutató az alábbiakról nyújt tájékoztatást:

„ÁÚF 21-27”:

1. Az Útmutató célja, hatálya
2. Kizáró okok listája
3. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja
4. Tájékoztatás kifogás benyújtásának lehetőségéről
5. Tájékoztató támogatói okirat kibocsátásáról vagy a támogatási szerződés megkötéséről
6. A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek
8. Tájékoztatás a projektek megvalósításáról, finanszírozásáról, és előrehaladásának követéséről
9. A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
10. Tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségek
11. A horizontális (környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító) követelmények
12. A felhívással, a projektkiválasztási eljárással és a projektmegvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok

Elszámolási Útmutató:

- I. Nemzeti Szabályozás az Elszámolható Költségekről
- II. A kifizetési kérelemben benyújtandó, elszámolható költségek valódiságát igazoló, valamint a szakmai beszámolót alátámasztó dokumentumok – „Mátrix”
- III. A kifizetési kérelemben benyújtandó alátámasztó dokumentumok hitelesítését szolgáló ellenőrzés szempontjai
- IV. Pályázati általános forgalmi adóról szóló útmutató

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az útmutatók figyelembevételével készítsék el!

11. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a Széchenyi Terv Plusz ügyfélszolgálathoz a **06/1 896-0000** normál díjazású telefonszámon, ahol hétfőtől csütörtökig 8:30-16:00 óra között, pénteken 8:30-14:00 óra között fogadják hívását.

Kérjük, kövesse figyelemmel a felhívással kapcsolatos közleményeket a palyazat.gov.hu oldalon, ahol a Széchenyi Terv Plusz ügyfélszolgálat elektronikus elérhetőségeit is megtalálhatja!

12. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

12.1. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási kérelemhez?

Kérjük, csatolja a kérelemhez az alábbiakat:

- 1) Megalapozó dokumentum (digitálisan előállított, kereshető PDF formátumban), annak mellékleteként:
 - A) Egészségügyi alapellátás esetén:
 - a1) Összesítés a fejlesztéssel érintett egységek működési engedélyéről, a fejlesztéssel érintett közfinanszírozott kapacitásokról – egészségügyi alapellátás
 - a2) Az egészségügyi szolgáltató és az önkormányzat között létrejött egészségügyi ellátásra vonatkozó megállapodás (amennyiben releváns)
 - a3) Helyi önkormányzat támogató nyilatkozata, amennyiben a támogatást igénylő nem az önkormányzat (amennyiben releváns)
 - a4) Több települést ellátó praxishoz tartozó, konzorciumban nem résztvevő települések támogató nyilatkozata (amennyiben releváns)
 - a5) Szolgáltatói hozzájáruló nyilatkozat
 - a6) Nyilatkozat sürgősségi ellátás eszközeinek beszerzése esetén (amennyiben releváns)
 - B) Egészségügyi járóbeteg-szakellátás esetén:
 - b1) Összesítés a fejlesztéssel érintett egységek működési engedélyéről, a fejlesztéssel érintett közfinanszírozott kapacitásokról – járóbeteg szakellátás
 - b2) Szolgáltatói hozzájáruló nyilatkozat (amennyiben releváns)
 - b3) Egészségügyi járóbeteg szakrendelő által benyújtott támogatási kérelem esetén az intézmény fenntartójának/tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata (amennyiben releváns)
 - C) Prehospitális sürgősségi ellátás esetén:
 - c1) Szolgáltatói hozzájáruló nyilatkozat
 - D) Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások esetén:
 - d1) A fenntartó vagy az ingatlan tulajdonosának hozzájáruló támogató nyilatkozata a projekt benyújtásához (Amennyiben intézménynek helyt adó ingatlan tulajdonosa különbözik az intézménynek fenntartójától.)
 - d2) Fejlesztéssel érintett intézmény alapító vagy létesítő okirata (Helyi önkormányzat esetén Törzskönyvi igazolás is elfogadható!)
 - d3) Szolgáltatói nyilvántartásba vételt igazoló dokumentum (működési engedély)
 - d4) Nyilatkozat: illeszkedés a helyi önkormányzat szociális szolgáltatástervezési koncepciójához/támogató önkormányzati döntés. Amennyiben a projekt keretében férőhelybővítés/új szolgáltatás létrehozása történik, a projektnek illeszkednie kell a helyi önkormányzat szociális szolgáltatástervezési koncepciójához, melyről nyilatkoznia szükséges. Ha a fejlesztéssel érintett település nem rendelkezik szolgáltatástervezési koncepcióval, akkor támogató önkormányzati döntést kell csatolni.
 - d5) Nyilatkozat főzőkonyha fejlesztéséről (amennyiben releváns)
 - E) A területspecifikus mellékletben meghatározott értékelési szempontoknál előírt külön dokumentum
- 2) Építési beruházás esetén helyszínrajz, vázlatrajz (jelenlegi és tervezett állapot bemutatása) és rövid műszaki leírás
- 3) Nyilatkozat épületenergetikai korszerűsítésről (amennyiben releváns)
- 4) Beszerzendő eszközök listája (amennyiben releváns)
- 5) A fejlesztendő ingatlan(ok) tulajdoni lapja, vagy vagyonkezelést/használati jogot igazoló dokumentum (Amennyiben a Felhívás 1.1. pontja alapján a támogatást igénylő az ingatlan(ok) tulajdonosa/vagyonkezelője/használója, annak igazolásául szükséges a fejlesztendő ingatlant(ok) tulajdoni lapjának vagy vagyonkezelést/használati jogot igazoló dokumentumnak a benyújtása a támogatási kérelemmel egyidejűleg.)
- 6) Konzorciumi együttműködési megállapodás támogatási kérelem benyújtásához (amennyiben releváns)

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni! A támogatást igénylő adatait tartalmazó *Nyilatkozat* c. dokumentum példányát pedig a támogatási kérelem véglegesítése és lezárása után az elektronikus kitöltő program fogja generálni, így az a csatolandó

mellékletek között nem került felsorolásra. A Nyilatkozat aláírását és elküldését, továbbá támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát az „ÁÚF 21-27” 3. pontja tartalmazza.

12.2. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási szerződéshez?

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási szerződés megkötése során csatolni szükséges.

1. a kedvezményezett nevében aláíró személy vagy személyek – a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a kisebbségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével – pénzügyi intézmény által igazolt, ügyvéd által ellenjegyzett vagy közjegyző által hitelesített aláírás mintáját,
2. a kedvezményezett – a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével – alapító (létesítő) okiratát vagy jogszabályban meghatározott nyilvántartásba vételét igazoló okiratát.
3. Konzorciumi megállapodás támogatásban részesített projekt megvalósítására (amennyiben releváns).

12.3. Milyen dokumentumokat kell csatolni az első kifizetési kérelemhez?

Minden olyan dokumentum, mely a támogatási kérelem benyújtásától a támogatási szerződés megkötéséig nem kerül benyújtásra és a Korm. rendelet az 1. kifizetési igénylés benyújtásáig előírja.

13. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

13.1. A felhívás indokoltsága és az OP-hoz való illeszkedése

Jelen felhívás keretében a jó minőségű közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása érdekében egészségügyi alapellátás, járóbeteg szakellátás, prehospitalis sürgősségi ellátás, valamint szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások fejlesztése támogatható.

A) Egészségügyi alapellátás:

Az egészségügyi alapellátás fejlesztésének fontosságát az adja, hogy ez a szint képes leginkább elvégezni az alapvető szűrővizsgálatokat és egészségügyi állapotfelméréseket, ezáltal kiemelt szerepe van a prevencióban a lakosság közvetlen környezetében (lakóhelyén). A háziorvosi praxisokban történik a legtöbb orvos-beteg találkozás, ami a betegellátás mellett lehetőséget adhat betegségmegelőzésre is.

Az egészségügyi alapellátási rendszer infrastrukturális fejlesztése az intézmények szolgáltatásainak és infrastrukturális feltételeinek korszerűsítését, a hozzáférés egyenlőtlenségeinek mérséklését célozza. Az egészségügyi infrastrukturális fejlesztések a lakosság egészségben eltöltött életéveinek a növekedését, a megelőzést, a korai felismerést, a korai fejlesztést, az egészséges fejlődést, az életminőség javítását és a munkaképesség mielőbbi visszaállítását, valamint az erőforrások koncentrációjával az egészségügyi alapellátással kapcsolatban álló, többi ágazathoz tartozó közszolgáltatásokkal való hatékonyabb együttműködést, a szolgáltatások költséghatékonyságának és minőségének javítását segítik elő.

Az intézkedést az indokolja, hogy az egészségügyi alapellátási rendszer infrastruktúrája területileg egyenetlen, magas a rossz állapotú, fejlesztést igénylő, illetve hiányos vagy elavult eszközökkel rendelkező orvosi rendelők, védőnői tanácsadók, iskola-egészségügyi rendelők száma, amely különösen a hátrányos helyzetű térségeket érinti. Ennek megfelelően lehetőség van az egészségügyi alapellátásoknak helyt adó épületek, épületrészek fejlesztésére, új épület építésére, valamint az alapellátási tevékenység végzéséhez szükséges, az ellátás biztosításához elengedhetetlen eszközök beszerzésére, annak érdekében, hogy az egyes településeken, minden lakos számára hozzáférhetővé váljanak a megfelelő infrastrukturális ellátottsággal rendelkező egészségügyi alapellátások szolgáltatásai.

Jelen Felhívás keretében az alábbi közfinanszírozott egészségügyi alapellátások fejlesztése támogatható:

- a1) háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás (felnőtt, gyermek, vegyes praxis);
- a2) fogorvosi alapellátás;
- a3) alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátás;
- a4) védőnői ellátás;
- a5) iskola-egészségügyi (iskolaorvosi, iskola-fogorvosi) ellátás, amennyiben a fejlesztendő háziorvosi/házi gyermekorvosi/fogorvosi ellátással azonos épületben működik, vagy fog működni.

A felhívás támogatja a praxisközösségi²⁹ formában való működést, illetve többlet szolgáltatások elérhetővé tételét.

B) Egészségügyi járóbeteg szakellátás:

Az általános járóbeteg-szakellátás a beteg folyamatos ellátását, gondozását végző orvos beutalása vagy a beteg jelentkezése alapján, szakorvos által végzett egyszeri, illetve alkalmasszerű egészségügyi ellátás, továbbá fekvőbeteg-ellátást nem igénylő krónikus betegség esetén a folyamatos szakorvosi gondozás.

Jelen felhívás keretében közfinanszírozott, önálló járóbeteg szakellátás esetében a helyi önkormányzat vagy helyi önkormányzati társulás fenntartásában lévő szakrendelők infrastruktúra fejlesztése és eszközbeszerzése támogatható, annak érdekében, hogy minden lakos számára egyenlő eséllyel hozzáférhető és megfelelő színvonalú járóbeteg szakellátás legyen biztosított.

C) Prehospitális sürgősségi ellátás:

A sürgősségi betegellátó rendszer az egészségügyi ellátórendszer azon szervezeti egységeiből áll, amelyeket a beteg heveny tünete, hirtelen fellépő fájdalma, illetve egészségromlása miatt távközlési eszköz útján vagy személyesen felkereshet és elsődleges ellátásban részesül. A sürgősségi betegellátó rendszer fekvőbeteg-ellátáson kívül szervezett formája a mentés is.

A mentés az azonnali egészségügyi ellátásra szoruló betegnek a feltalálási helyén, mentésre feljogosított szervezet által végzett sürgősségi ellátása, illetve az ehhez szükség szerint kapcsolódóan – az egészségi állapotának megfelelő ellátásra alkalmas – legközelebbi egészségügyi szolgáltatóhoz történő szállítása, valamint a szállítás közben végzett ellátása. A mentés feladatait az ország egész területére kiterjedően az állami mentőszolgálat, valamint – a működési engedélyben és az állami mentőszolgálattal kötött együttműködési megállapodásban meghatározottak szerint – más, mentésre feljogosított szervezetek látják el.

Jelen felhívás keretében a 100%-ban helyi önkormányzati tulajdonban vagy helyi önkormányzati társulás tulajdonában lévő mentőállomások épületeinek infrastruktúra fejlesztése támogatható a meglévő infrastruktúra körülményeinek javítása érdekében.

D) Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások:

A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése feltétele annak, hogy elsősorban a társadalmi leszakadással veszélyeztetett csoportok helyzetének javítására irányuló programok végrehajtásához biztosított legyen a megfelelő intézményi háttér, másrészt a foglalkoztatottsági szint növeléséhez csökkenthetők legyenek a családi terhek és az életminőséget javító, önálló életvitelt támogató új szolgáltatások induljanak.

A gyermekjóléti alapellátások fejlesztése hozzájárul a szolgáltatások megerősítéséhez, a magasabb minőségű szolgáltatáshoz való jobb lakossági hozzáféréshez, a gyermekek családjukban történő nevelkedésének biztosításához.

A fejlesztések célja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (továbbiakban: Szociális törvény), valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (továbbiakban: Gyermekvédelmi törvény) nevesített szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, új szolgáltatások infrastruktúrájának megteremtésével, új férőhelyek kialakításával és már működő ellátások infrastrukturális fejlesztésével.

²⁹ **Praxisközösség:** a háziorvosi, házi gyermekorvosi, alapellátást nyújtó fogorvosi, védőnői szolgáltatók feladatainak ellátására létrejött működési forma.

Jelen felhívás keretében az alábbi szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások fejlesztése támogatható:

- a Szociális törvény 57.§ (1) c) - d), f) – j) pontja szerinti szociális alapszolgáltatások:
 - d1) az étkeztetés³⁰,
 - d2) a házi segítségnyújtás,
 - d3) a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
 - d4) a közösségi ellátások,
 - d5) a támogató szolgáltatás,
 - d6) az utcai szociális munka,
 - d7) a nappali ellátás.
- a Gyermekvédelmi törvény 15. § (2) bekezdés a) és c) pontjai alapján, a Gyvt. 40. § és 40/A. § pontjában nevesített:
 - d8) család- és gyermekjóléti szolgálat
 - d9) család- és gyermekjóléti központ
 - d10) továbbá gyermekek átmeneti gondozása keretében az 50. § és 51. § szerinti családok átmeneti otthona és gyermekek átmeneti otthona.

13.2. A felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok:

Törvények:

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

1997. évi LXXXIII. törvény a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól

1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

2000. évi II. törvény az önálló orvosi tevékenységről

2003. évi LXXXIV. törvény az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről

2006. évi CXXXII. törvény az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről

2015. évi CXXIII. törvény az egészségügyi alapellátásról

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Rendeletek:

176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról

7/2006. (V. 24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról

217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet a kötelező egészségbiztosítási ellátásokról szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról

284/1997. (XII. 23.) Korm. rendelet a térítés ellenében igénybe vehető egyes egészségügyi szolgáltatások térítési díjáról

43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól

96/2003. (VII. 15.) Korm. rendelet az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról

337/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény végrehajtásáról

26/1997. (II. 25.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról

4/2000. (II. 25.) EüM rendelet a háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről

60/2003. (X. 20.) ESZCSM rendelet az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimum feltételekről

49/2004. (V. 21.) ESZCSM rendelet a területi védőnői ellátásról

2/2004. (XI. 17.) EüM rendelet az egészségügyi szolgáltatók és működési engedélyük nyilvántartásáról, valamint az egészségügyi szakmai jegyzékről

4/2009. (III. 17.) EüM rendelet az orvostechnikai eszközökről

15/1998. (IV. 30.) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételéről

1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

³⁰ A Szociális törvény 62 § (1) bekezdése és az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 2. Cím által definiált étkeztetés értendő.

369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
322/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet az Országos Mentőszolgálatról
5/2006. (II. 7.) EüM rendelet a mentésről
321/2011 (XII.21) Korm. rendelet a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról
256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről
1652/2021. (IX. 21.) Korm. határozat a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz éves fejlesztési keretének megállapításáról

Uniós jogszabályok

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1058 RENDELETE (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1060 RENDELETE (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról
Alapjogi Charta

Egyéb előírások

Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez

Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei Plusz c. útmutató

Arculati Kézikönyv Plusz c. útmutató

e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése”

13.3. További mellékletek

A) Terüleetspecifikus mellékletek:

- 1) Bács-Kiskun megye
- 2) Baranya megye
- 3) Békés megye
- 4) Borsod-Abaúj-Zemplén megye
- 5) Csongrád-Csanád megye
- 6) Fejér megye
- 7) Győr-Moson-Sopron megye
- 8) Hajdú-Bihar megye
- 9) Heves megye
- 10) Jász-Nagykun-Szolnok megye
- 11) Komárom-Esztergom megye
- 12) Pest megye
- 13) Nógrád megye
- 14) Somogy megye
- 15) Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
- 16) Vas megye
- 17) Veszprém megye
- 18) Zala megye

B) Szakmai mellékletek:

- 1) Útmutató a Megalapozó dokumentum elkészítéséhez
- 2) Beszerzendő eszközök listája sablon
- 3) Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez
- 4) Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében

- 5) Konzorciumi együttműködési megállapodás – Támogatási kérelem benyújtására
- 6) Konzorciumi együttműködési megállapodás – Támogatásban részesített projekt megvalósítására
- 7) Beszerezhető eszközök listája – egészségügyi alapellátás esetén
- 8) Összesítés a fejlesztéssel érintett egységek működési engedélyéről, a fejlesztéssel érintett közfinanszírozott kapacitásokról – egészségügyi alapellátás
- 9) Összesítés a fejlesztéssel érintett egységek működési engedélyéről, a fejlesztéssel érintett közfinanszírozott kapacitásokról – járóbeteg szakellátás
- 10) Szolgáltatói hozzájáruló nyilatkozat sablon minta
- 11) Fenntartói/Tulajdonosi hozzájáruló nyilatkozat sablon minta
- 12) Építészeti ajánlás
- 13) IT rendszer specifikáció
- 14) Intézkedési terv

C) Fogalomjegyzék:

C1) Általános fogalmak:

Átalakítás: meglévő építmény, építményrész, önálló rendeltetési egység, helyiség alaprajzi elrendezésének vagy külső megjelenésének, megváltoztatása érdekében végzett, az építmény belső térfogatát nem növelő építési tevékenység.

Bővítés: olyan építési tevékenység, amely az építmény térfogatát növeli.

Éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat: olyan eljárás, amely megakadályozza, hogy az infrastruktúra potenciális hosszú távú éghajlati hatásoknak legyen kiszolgáltatva, egyúttal biztosítja az „első az energiahatékonyság” elvének érvényesülését, valamint azt, hogy a projektből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás szintje összhangban legyen a 2050-es klímasemlegességi célkitűzéssel.

Felújítás: meglévő építmény, építményrész, önálló rendeltetési egység, helyiség rendeltetésszerű és biztonságos használhatóságának, valamint üzembiztonságának megtartása érdekében végzett az építmény térfogatát nem növelő építési tevékenység.

Forgóeszköz: olyan eszköz, amely rendeltetése szerint a tevékenységet, a működést tartósan nem, legfeljebb egy évig szolgálja (a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 23-28.§).

Ingatlankiváltás: egy már meglévő, a projekttel érintett valamely egészségügyi/szociális/gyermekjóléti ellátás a jelenlegi ingatlanból másik, a projekt keretében fejlesztéssel érintett/újjonnan épített ingatlanba költözik. A régi épületet kiváltott ingatlanak nevezzük.

Kisértékű tárgyi eszközök: a kettőszázezer forint egyedi értéket nem meghaladó bekerülési értékű tárgyi eszközök.

Korszerűsítés: meglévő építmény, építményrész, önálló rendeltetési egység, helyiség rendeltetésszerű és biztonságos használatra alkalmasságának javítása, használati értékének, teljesítőképességének, üzembiztonságának növelése érdekében végzett építési tevékenység.

C2) Egészségügyi alapellátás esetén:

Alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás: az alapellátási ügyelet keretében történő háziorvosi, házi gyermekorvosi, illetve fogorvosi ellátás, valamint a központi ügyelet keretében történő alapellátási szintű sürgősségi ellátás az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről szóló 47/2004. (V. 11.) ESzCsM rendelet 5.§ (1) és 13.§ (6) bekezdései szerint.

Betöltetlen praxis: Az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény végrehajtásáról szóló 313/2011. (XII. 23) Korm. rendelet 2.§ (1) bekezdésének b) pontja tartalmazza, hogy mikor minősül a praxis tartósan betöltetlennek. Tartósan betöltetlen háziorvosi körzet az a területi ellátási kötelezettséggel működő háziorvosi (beleértendő a háziorvos, házi gyermekorvos és fogorvos) körzet,

- amelyben az ellátási kötelezettségnek hat hónapot meghaladóan csak helyettesítéssel tudnak eleget tenni, kivéve, ha ennek az az oka, hogy a körzetet ellátó háziorvos munkavégzésében akadályoztatva van, vagy
- amelyben – a helyettesítés kivételével – az önkormányzat az ellátás nyújtásáról legalább hat hónapig nem tud gondoskodni önálló orvosi tevékenység végzésére jogosult személlyel.

A helyettesítéssel betöltött praxis betöltetlen praxisnak minősül. Betöltöttnek minősül a háziorvosi praxis abban az esetben, ha a praxis igazoltan részt vesz az Országos Kórházi Főigazgatóság Praxis I. programjában.

Egészségügyi alapellátás: Az egészségügyi alapellátás biztosítja, hogy a beteg a lakóhelyén, illetve annak közelében hosszú távú, személyes kapcsolaton alapuló, folyamatos egészségügyi ellátásban részesüljön, nemétől, korától és betegsége természetétől függetlenül. A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról, és
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

Egészségügyi szolgáltató: – a 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről 3.§ f) pontja alapján – a tulajdoni formától és fenntartótól függetlenül minden, egészségügyi szolgáltatás nyújtására és az egészségügyi államigazgatási szerv által kiadott működési engedély alapján jogosult egyéni egészségügyi vállalkozó, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet.

Egészségfejlesztési funkció: „Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely módot ad az embereknek, közösségeknek, egészségük fokozottabb kézbe tartására és tökéletesítésére.” (Ottawa, 1986. november 17-21.) Így minden olyan tevékenységet jelent, mely támogatja a betegségek megelőzését, az egészséges életmóddal és életmódváltással összefüggő tevékenységeket, továbbá elősegíti a lakosság egészségének helyreállítását és az egészséges életmódra váltást. Fontos kritériuma, hogy a lakosság egészségi állapotával, valós szükségleteivel összhangban áll. (Pl.: egészségfejlesztési ismeretek átadása, testmozgás népszerűsítése, táplálkozási, illetve mentális tanácsadás, baleset-megelőzési és elsősegély programok, szenvedélybetegségek csökkentése stb.)

Ellátási körzet: A települési önkormányzat képviselő-testülete – a Kormány által kijelölt praxiskezelő által megadott szempontokat figyelembe véve – rendeletben megállapítja és kialakítja az egészségügyi alapellátások körzeteit. Több településre is kiterjedő ellátás esetén a körzet székhelyét az érintett települési önkormányzatok erre irányuló megállapodásban határozzák meg. A körzetek megállapítása és kialakítása során ki kell kérni az alapellátásért felelős országos módszertani intézet – védőnői ellátás esetén az országos tisztifőorvos –, valamint a működési engedély kiadására hatáskörrel rendelkező egészségügyi államigazgatási szerv véleményét is.

Mozgó szakorvosi szolgálat: olyan speciális szakorvosi ellátás (szakellátás), amely nem fix telephelyen működik, hanem egy-egy terület lakosságát úgy látja el, hogy a hozzá tartozó településeken felváltva ("körforgásos" jelleggel) tart szakrendelést. Ide tartoznak a 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet 21.§ (15) és (16) bekezdése szerint finanszírozott gyermek-, illetve nőgyógyászati mozgó szakorvosi szolgálatok. A változó helyszínen végzett egészségügyi szolgáltatás feltételeit az ellátás helyszínén az adott szolgáltatás nyújtásának idejére a mozgó szakorvosi szolgálat biztosítja.

Nagyértékű orvosi eszköz: a kettőszázezer forint egyedi értéket meghaladó bekerülési értékű tárgyi eszközök.

Praxisközösség: a háziorvosi, házi gyermekorvosi, alapellátást nyújtó fogorvosi, védőnői szolgáltatók feladatainak ellátására létrejött működési forma.

C3) Egészségügyi járóbeteg-szakellátás esetén:

Egészségügyi szolgáltató: – a 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről 3.§ f) pontja alapján – a tulajdoni formától és fenntartótól függetlenül minden, egészségügyi szolgáltatás nyújtására és az egészségügyi államigazgatási szerv által kiadott működési engedély alapján jogosult egyéni egészségügyi vállalkozó, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet.

Járóbeteg szakellátás: Az általános járóbeteg-szakellátás a beteg folyamatos ellátását, gondozását végző orvos beutalása vagy a beteg jelentkezése alapján, szakorvos által végzett egyszeri, illetve alkalmasszerű egészségügyi ellátás.

C4) Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások esetén:

Főzőkonyha: az a létesítmény, amely az étel készítéséhez és a felhasznált alapanyagokhoz szükséges raktár, előkészítő, főző (sütő), mosogató helyiségekkel rendelkezik, és amelyben az ételeket a helyszínen készítik.

IKT eszközök: számítógép és alap perifériái, számítógéphez kapcsolható audio-vizuális és/vagy multimédia eszközök (projektor, hangosítás, DVD, kamera, digitális fényképezőgép); aktív tábla, számítógéphez kapcsolt mérési, vezérlési-szabályozási eszközök.

Szolgáltatói nyilvántartás: A Szolgáltatói Nyilvántartás a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok közhiteles hatósági nyilvántartása. A nyilvántartás lényege, hogy a Szolgáltatói Nyilvántartásba való bejegyzés alapozza meg a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok működését. A rögzítendő adatok körét, főbb működési elveit a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/K §-a, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) i) rendelkezései határozzák meg. A részletes végrehajtási szabályokat a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet határozza meg.

Tálaló, vagy melegítőkonyha: az a létesítmény, amelyben elsősorban a főző és befejező konyhán készített ételeket átveszik, és fogyasztásra kiadagolják, szükség esetén biztonságos hőkezelésnek vetik alá.

Szociális alapszolgáltatások funkciói, célja³¹:

1) Étkeztetés:

A Szociális törvény 62.§ (1) bekezdése és az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 2. Cím által definiált étkeztetés értendő.

2) Házi segítségnyújtás:

A házi segítségnyújtás olyan szolgáltatás, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A házi segítségnyújtás

- a személyi gondozás keretében gondozás és háztartási segítségnyújtás,
- a szociális segítség keretében háztartási segítségnyújtás

szolgáltatási elemet biztosít.

Rendszeres házi segítségnyújtás csak fertőzésmentes lakókörnyezetben rendelhető el. Ha fertőző beteg gondozása szükséges, ki kell jelölni egy gondozót, aki a fertőző állapot időtartama alatt kizárólag a fertőző beteget gondozza, ilyen esetben a fertőzés elkerülése érdekében szükséges tárgyi feltételeket és felkészítést biztosítani kell.

3) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell

- az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
- a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,
- szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működtetéséhez biztosítani kell

- a műszaki rendszer körében az ellátottnál elhelyezett segélyhívó készüléket, jelzést továbbító berendezést, a jelzés fogadására alkalmas vevőberendezést, továbbá ügyeleti személyi számítógépet ügyeleti szoftverrel,
- a gondozó saját felszerelése körében mobiltelefont, készenléti táskát, továbbá a gyors helyszínre érkezéshez szükséges feltételeket.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás folyamatos készenléti rendszerben működik. A diszpécserközpont segélyhívás esetén - a segítséget kérő nevének, címének és az egyéb rendelkezésre álló információknak a közlésével - értesíti a készenléti táskában levő gondozót. A gondozónak 30 percen belül kell az ellátott lakásán megjelennie.

³¹Jelen pontban a szociális alapszolgáltatások kerülnek röviden kifejtésre, általános jelleggel. A felhívás keretében kizárólag a 2.1. pontban megnevezett támogatható tevékenységek keretére lehet támogatást igényelni.

4) **Közösségi ellátás:**

a) Közösségi pszichiátriai ellátás:

A közösségi pszichiátriai ellátás olyan önkéntesen igénybe vehető, hosszú távú, közösségi alapú gondozás, amelynek során a gondozás és a pszicho-szociális rehabilitáció az ellátott otthonában, illetve lakókörnyezetében történik.

A közösségi pszichiátriai ellátás

- tanácsadás,
- esetkezelés,
- készségfejlesztés,
- gondozás és
- megkeresés

szolgáltatási elemeket biztosít

b) Szenvedélybetegek közösségi ellátása:

Olyan önkéntesen igénybe vehető, hosszú távú, közösségi alapú, az ellátott otthonában, illetve lakókörnyezetében történő gondozás, amelynek célja az életmódváltás elindítása, segítése és folyamatos nyomon követése.

5) **Támogató szolgálat:**

A támogató szolgálat feladata különösen

- a) személyi segítő szolgálat működtetése, amely - a fogyatékos személy aktív közreműködésével - segítséget nyújt
 - a fogyatékos ember személyi (higiénés, életviteli, életfenntartási) szükségleteinek kielégítéséhez,
 - a társadalmi életben való teljes jogú részvételhez,
 - az önálló munkavégzéshez, tanulmányok folytatásához, szociális és egészségügyi szolgáltatások igénybevételehez, kulturális, művészeti, sport, szabadidős tevékenységek végzéséhez,
- b) szállító szolgálat működtetése az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása érdekében.

A támogató szolgáltatás:

- gondozás,
- készségfejlesztés,
- tanácsadás,
- szállítás,
- felügyelet,
- gyógypedagógiai segítségnyújtás,
- háztartási segítségnyújtás és
- esetkezelés

szolgáltatási elemeket biztosít.

Ha a támogató szolgálat a székhelyén vagy más helyiségében ellátottakat fogad, a helyiségnek meg kell felelnie a következő feltételeknek:

- tömegközlekedési eszközzel könnyen megközelíthető legyen,
- épületeinek építészeti megoldásai tegyék lehetővé az akadálymentes közlekedést,
- bútorzata és berendezési, felszerelési tárgyai, az életvitelhez szükséges körülmények feleljenek meg az ellátottak életkori sajátosságainak, egészségi és mozgásállapotának.

A támogató szolgálat legalább egy gépjárművének alkalmasnak kell lennie elektromos kerekes székes személyi szállítására, valamint rendelkeznie kell mobil rámpával vagy emelőszerkezettel, valamint 4+3 pontos biztonsági rögzítéssel.

6) **Utcai szociális munka:**

Az utcai szociális munkát nyújtó szolgálatok a közterületen élő személyek felkutatását, ellátását, illetve intézményi ellátáshoz segítségét végzik. Legfontosabb feladatuk a szükség szerinti veszélyhelyzet elhárítása, az egyén bizalmatlanságának oldása az ellátórendszerrel szemben és az intézményi, vagy egyéb elhelyezés elősegítése, az utcai lét felszámolásával. Országosan összesen 96 utcai szociális munkát végző szolgálat rendelkezik nyilvántartásba vétellel és egyben állami finanszírozással is.

7) **Nappali ellátást biztosító intézmény:**

- az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt,

- a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak,
- biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

Nappali ellátás biztosítására az az intézmény alkalmas, amelyik rendelkezik:

- a közösségi együttlétre,
- a pihenésre,
- a személyi tisztálkodásra,
- a személyes ruházat tisztítására,
- amennyiben az étkeztetést biztosítja az étel melegítésére, tálalására és elfogyasztására szolgáló helyiségekkel.

A fogyatékos személyek és szenvedélybetegek nappali intézményében többfunkciós helyiséget kell biztosítani, melyben lehetőség van foglalkoztatás, szabadidős program lebonyolítására.

A nappali ellátást nyújtó intézmények nyitvatartási idejét a helyi igényeknek megfelelően kell meghatározni, de az napi hat óránál kevesebb nem lehet.

A nappali ellátás:

- tanácsadás,
- készségfejlesztés,
- háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás,
- idősek nappali ellátása kivételével étkeztetés,
- esetkezelés,
- felügyelet,
- gondozás és
- közösségi fejlesztés

szolgáltatási elemeket szükség szerint biztosít.

Szabadidős programok szervezésének minősül az is, ha az intézmény az ellátást igénybe vevők részére sajtótermékeket, könyveket, kártya- és társasjátékokat, tömegkommunikációs eszközöket biztosít, rendezvényeket szervez.

Az intézmény által nyújtott egészségügyi ellátás körébe tartozik a felvilágosító előadások szervezése, tanácsadás az egészséges életmódról, gyógytorna lehetőségének biztosítása, valamint a mentális gondozás.

a) Fogyatékos személyek nappali intézménye:

A harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos személyek részére is lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését. Az a fogyatékos gyermek is jogosult a nappali ellátást igénybe venni, aki tanköteles és a tanítási év során köznevelési intézményi ellátásban részesül – a tanítási szünetek idejére, vagy ha köznevelési intézményben korai fejlesztésben és gondozásban részesül, illetve amennyiben – a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint – iskolába járással nem tud részt venni a fejlesztő nevelés-oktatásban, így egyéni fejlesztésben részesül.

b) Demenciával élő személyek nappali intézménye:

A célja a demenciával élő személy speciális szükségleteire választ adó szolgáltatás kialakítása. A cél, hogy az izolációt megszüntetve, az életminőséget megőrizve vagy javítva, biztonságban, tevékenyen, jó közérzettel töltsék a közös időt és mindezek mellett állapotromlásukat késleltető támogatást kapjanak. Az intézményi munka támogatja a demenciával élőket abban, hogy minél tovább a saját, otthoni környezetükben éljenek, miközben támogatja a gondozó hozzátartozókat és az egész családi környezetet, hogy folytatni tudják az otthoni gondozást. A demenciával élő személy napi 24 órás gondozása nagy terhet jelent a családtagoknak, a statisztika szerint a gondozók közel 40%-a szenved erős stressztől és nagy valószínűséggel válnak depresszióssá. Ezt a terhet csökkentheti a demenciával élők nappali ellátásának biztosítása, hiszen a szolgáltatás igénybe vételével a gondozó hozzátartozók megbetegedésének kockázata is csökkenthető.

Az alapszükségletek kielégítésén túl a szolgáltatásnyújtás során hangsúlyos a szociális kapcsolatok, társadalmi integráció, a stigmatizáció mentes, befogadó környezet kialakítása, továbbá a demenciával élők ellátásában különösen nagy jelentősége van a fizikai környezet kialakításának.

c) Pszichiátriai betegek nappali intézménye:

Az öntevékenységre, az önsegítésre épülve biztosítja az ellátást igénybe vevők igényei alapján a kulturális, szabadidős, tájékoztató, képzési, átképzési állasközvetítő, védett lakhatást elősegítő, lakossági és családi programok, találkozók szervezését, lebonyolítását. Az intézmény szolgáltatásai körében egyéni, csoportos, pár- és családterápiákat is szervezhet.

A pszichiátriai betegek nappali intézményében olyan programokat kell biztosítani, melyek lehetővé teszik az ellátást igénybe vevőnek a társadalomba, a korábbi közösségébe történő visszailleszkedését. Ennek keretében a nappali intézmény programjai nyitottak, kívülállók számára is hozzáférhetőek. Ennek érdekében a nappali intézmény elhelyezését lehetőség szerint a település könnyen elérhető, jól megközelíthető területén kell kialakítani.

A nappali intézmény működésének nem része a pszichiátriai gondozás, de az intézményben dolgozó szociális munkás révén szükség szerint kapcsolatot kell tartani az ellátott kezelőorvosával, vagy az ideggondozóval, továbbá a hozzátartozókkal, valamint olyan személyekkel, akik fontos szerepet játszanak az ellátott életében. Az intézmény a pszichiátriai betegek ellátása mellett szolgáltatást nyújthat a promóció és elsődleges prevenció céljával a mentálisan sérült, krízisben levő személyek részére is.

d) Szenvedélybetegek nappali intézménye:

Az önkéntességre és a speciális segítő programokra épülve biztosítja az ellátást igénybe vevők igényei alapján a felvilágosító, tanácsadó, tájékoztató, kulturális, szabadidős, képzési, átképzési állasközvetítő, védett lakhatást elősegítő, lakossági és családi programok szervezését és lebonyolítását, valamint alacsonyküszöbű és ártalomcsökkentő szolgáltatást nyújt. A szenvedélybetegek nappali intézményében olyan programokat kell szervezni, melyek elősegítik az ellátást igénybe vevő rehabilitációját, a társadalomba, korábbi közösségébe való visszailleszkedését, valamint a szenvedélybetegek minél szélesebb körben való elérését. Ennek megfelelően a nappali intézmény programjai nyitottak, az intézményi ellátást igénybe nem vevő személy számára is hozzáférhetőek.

A szenvedélybetegek nappali intézményének nem feladata az alkohol-, drog- és egyéb függőségi problémával küzdő személyek egészségügyi gondozása, azonban az intézményben szervezett foglalkozások és programok révén törekedni kell az életmód-változtatás ösztönzésére, a visszaesés megelőzésére, illetve az intézményben dolgozó szociális munkás révén szükség szerint kapcsolatot kell tartani az ellátott kezelőorvosával, vagy az egészségügyi gondozást végző szakemberrel, továbbá a hozzátartozókkal.

e) Hajléktalanok nappali melegedője:

Lehetőséget biztosít a hajléktalan személyek részére a napközbeni tartózkodásra, a közösségi együttlétre és pihenésre. A nappali melegedőkben biztosított mindenki számára, hogy lefűrödhessen, saját ruháit kimoshassa az ott található mosógépekben, illetve sok helyen külön szárítógépek is rendelkezésre állnak. Mindenki számára lehetőség van a saját hozott étel megmelegítésére, kulturált elfogyasztására is, de a nappali melegedők – főleg téli időszakban – igyekeznek kiegészítő étkeztetést is biztosítani a hozzájuk betérőknek többnyire pályázati forrásból: a zsíros kenyértől a meleg étel konzervig, nem ritkán vitaminpótlásként gyümölcsöt, zöldséget is biztosítanak. A nappali melegedő munkatársai segítséget tudnak nyújtani különböző hivatalos ügyek intézésében, mint például alapiratok beszerzésében, társadalombiztosításhoz való hozzáférésben, illetve különböző szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezésében. A nappali melegedők a hozzájuk járók igényeit figyelembe véve igyekeznek számukra változatos elfoglaltságot, programokat is kínálni, legtöbbször önkéntesek segítségével vagy pályázaton elnyert támogatások révén.

2018. október 15-étől a vonatkozó jogszabályi előírások módosultak, ezen időponttól a nappali melegedő és az éjjeli menedékhely nyitvatartási idejének összehangolásával, továbbá a nappali melegedők heti 7 napos és napi 10 órás nyitva tartásának bevezetésével 24 órás nyitva tartást kell biztosítani a szolgáltatóknak. 2020. január 1-től a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter kijelölése alapján Budapesten 18, míg vidéken 67 nappali ellátást nyújtó intézmény elérhető a hét minden napján napi 10 órában.

Gyermekjóléti alapellátások funkciói, célja³²:

- 1) Család- és gyermekjóléti szolgálat:** a családsegítés keretében biztosítja a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást; a pénzbeli és természetbeni ellátásokhoz, valamint a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését; szociális segítő munkát; közösségfejlesztő, egyéni, csoportos preventív programokat és szolgáltatásokat, a kríziskezelést, valamint a nehéz helyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.
A család- és gyermekjóléti szolgálat által nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.
A család- és gyermekjóléti szolgálat helyi szinten a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, személy krízishelyzetét észlelő- és jelzőrendszert működtet, melyet járási szinten a család- és gyermekjóléti központ által biztosított folyamatos szakmai háttér egészít ki.
- 2) Család- és gyermekjóléti központ:** egyrészt a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységeket lát el, másrésztől speciális szolgáltatásokat nyújt (készenléti ügyelet, kapcsolattartási ügyelet, iskolai szociális munka, utcai, lakótelepi szociális munka, kórházi szociális munka), valamint speciális szakembereket biztosít (pl.: jogász, pszichológus, fejlesztő pedagógus, stb.), továbbá a járás család- és gyermekjóléti szolgálatainak szakmai munkáját támogatja.
Az észlelő- és jelzőrendszer fontos részét képezi a család- és gyermekjóléti központok által nyújtott készenléti szolgálat, s melynek célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő tájékoztatás, tanácsadás és segítségnyújtás biztosítása telefonos szolgáltatás útján.
- 3) Gyermek átmeneti otthona:** A gyermekek átmeneti otthonának működtetése minden húszezer főnél több lakost számláló települési önkormányzat kötelező feladata. Gyermekek átmeneti otthonába olyan gyermek kerülhet elhelyezésre, aki átmenetileg ellátás és felügyelet nélkül maradt, valamint akinek ellátása a család életvezetési nehézségei miatt veszélyeztetett. Az otthonban a szülő kérelmére, illetve beleegyezésével helyezhető el a gyermek legfeljebb tizenkét hónapra, ami hat hónappal, szükség esetén a tanítási idő végéig meghosszabbítható. A teljes körű ellátást nyújtó intézményben legalább 12 legfeljebb 40 gyermek együttes gondozása látható el.
- 4) Családok átmeneti otthona:** Családok átmeneti otthonába az otthontalanná vált szülő kérelmére az egész család, egyes családtagok és gyermekeik, valamint a válsághelyzetbe került várandós anya és születendő gyermeke kerülhet elhelyezésre legfeljebb tizenkét hónapig, ami hat hónappal, szükség esetén a tanítási idő végéig meghosszabbítható. A szükség szerinti ellátást biztosító intézményben legalább 12 legfeljebb 40 fő együttes elhelyezésére van lehetőség.
A biztonságos lakhatáson túl, az intézmény munkatársai többek között a gyermekeknek nyújtott fejlesztő programokkal, iskolán kívüli felzárkózást elősegítő és közösségi programokkal segítenek. A szülőknek életvezetési, munkaerőpiaci, jogi, illetve pszichológiai tanácsadást biztosítanak. Mindez azt szolgálja, hogy a család megerősödjön, és a lelki sérülések negatív hatásai csökkenjenek.
A családok átmeneti otthona külső férőhelyeken biztosíthatja azoknak a családoknak az ellátását, amelyek önálló lakhatásra minimális támogatással képesek. A külső férőhelyen a családok összesen 3 évig tartózkodhatnak, beleszámítva a családok átmeneti otthonában eltöltött időt is.
Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás esetében ki kell alakítani
 - legalább egy olyan helyiséget, ahol csak a szolgáltatást nyújtó szakember és a segítséget igénylő személy, család vagy csoport tartózkodik, és folyamatosan biztosítottak a bizalmas beszélgetés körülményei,
 - várakozóhelyiséget,
 - az adminisztrációs és ügyintézési tevékenységhez külön helyiséget, ha több munkatársat foglalkoztatnak, és nem áll valamennyi munkatárs számára önálló helyiség rendelkezésre.*Krízisközpont:* Krízisközpontként kizárólag a családok átmeneti otthona működhet. A krízisközpont befogadja a hozzátartozók közötti erőszak miatt krízishelyzetbe került, a

³²Jelen pontban a gyermekjóléti alapellátások kerülnek röviden kifejtésre, általános jelleggel. A felhívás keretében kizárólag a 2.1. pontban megnevezett támogatható tevékenységek keretére lehet támogatást igényelni.

hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló törvény szerint bántalmazottnak minősülő személyt és azt a vele egy háztartásban élő személyt, akinek tartására jogszabály, szerződés vagy bírósági határozat alapján köteles. A felhívás keretében krízisközpont nem támogatható.

Félutas-ház: A félutasház-szolgáltatás keretében a krízisközpontból, titkos menedékházból, illetve a családok átmeneti otthonából kikerült bántalmazott család számára lakhatást és az életvezetéshez szükség szerinti segítséget kell biztosítani. A felhívás keretében félutas-ház szolgáltatás nem támogatható.

Titkos menedékház: Titkos menedékházként kizárólag a családok átmeneti otthona működhet. A titkos menedékház befogadja a kapcsolati erőszak miatt krízishelyzetbe került, illetve otthontalanná vált bántalmazottat és gyermekét, valamint a Gyt. 51.§ (5) bekezdés szerinti bántalmazott családot.